

české vězeňství

Drama v soudní síni

Na lavici obžalovaných sedí nebezpečný zločinec. Vězeňská stráž je připravena na možné komplikace. Její příslušníci v kuklách a se samopaly v rukou ostražitě sledují každý pohyb uvnitř soudní síně, na mušce mají i okna a dveře. A pak se to stalo. Jeden z účastníků soudního jednání z řad veřejnosti vytahuje pistoli. Ozývá se ohlušující střelba, křik a vtom už muž leží na břiše tváří k zemi, odzbrojený a spoutaný. Také souzený muž je stržen z lavice na zem a chráněn členem vězeňské stráže. Ostatní „zakuklenci“ míří samopaly do všech stran, aby zabránili dalšímu pokusu osvobodit souzeného.

Celá akce trvala snad jen zlomky sekund. Konala se 18. května v rámci Dne otevřených dveří Obvodního soudu pro Prahu 1 před zraky stovek diváků. „*Je to dobrý způsob, jak prezentovat práci operační eskortní jednotky a zvýšit společenskou prestiž vězeňské služby,*“ řekl zástupce vedoucího oddělení vězeňské a justiční stráže Vazební věznice Praha-Pankrác mjr. Mgr. Miroslav Krídlo, který návštěvníky soudu formou odborné přednášky seznámil se životem ve vězení a strukturou vězeňské služby.

Lidé si mohli také prohlédnout výzbroj a výstroj zásahové jednotky VS. Nejvíce lákaly neprůstřelné vesty a pouta na ruce i nohy, která se nasazují těžkým zločincům. O historii českého vězeňství vypovídala výstava připravená pracovníky Kabinetu historie a dokumentace VS ČR.

Mgr. Eva Montgomeryová

Foto archiv VS ČR

Jak zacházet s osobními údaji

Působnost a odpovědnost tiskového mluvčího lze charakterizovat jako míru jeho podílu na realizaci mediální politiky organizace, kterou reprezentuje, v našem případě Vězeňské služby ČR. Nemá-li praktická činnost tiskového mluvčího představovat pro jeho zaměstnavatele či pro něho samotného neúměrné riziko, je nezbytné při ní vycházet alespoň ze základní znalosti právní úpravy nebo záležitost konzultovat s příslušným právním útvarům. V první řadě je nutné vztít do úvahy korelaci zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Aby ovšem situace nebyla tak jednoduchá, je nutné posuzovat problematiku poskytování informací či omezení přístupu k informacím případ od případu v kontextu s celým právním řádem České republiky.

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, sice ukládá povinným subjektům, mezi které Vězeňská služba ČR patří, v ustanovení § 2 odst. 1 povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, nicméně v odst. 3

téhož paragrafu jednoznačně stanoví, že se tento zákon nevztahuje na poskytování osobních údajů a informací podle zvláštního právního předpisu, přičemž v demonstrativním výčtu v poznámce pod čarou na prvním místě jako takový zvláštní zákon uvádí zákon č. 101/2000 Sb. Dalšími ustanoveními, která limitují poskytování informací povinnými subjekty, ať již na žádost, nebo zveřejněním, jsou § 7 (Ochrana utajovaných skutečností), § 9 (Ochrana obchodního tajemství), § 10 (Ochrana důvěrnosti majetkových poměrů) a § 11 (Další omezení práva na informace). Tato ustanovení pak odkazují na speciální právní úpravu. Zde je namístě zdůraznit, že tato zvláštní právní úprava, na níž se zákon o svobodném přístupu k informacím odvolává při omezení práva na informace, čítá na třicet zákonů, nepočítaje jejich novely. Navíc nejde o uzavřený výčet.

Tiskový mluvčí by měl znát také alespoň klíčové pojmy, se kterými pracuje zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a které jsou uvedeny v ustanovení § 4 písmena a) a b), zvláště pojmy „osobní údaje“ a „citlivé údaje“. Tiskový mluvčí se sice nepodílí ve smyslu ustanovení § 4 písmeno e) zákona na zpracování osobních údajů, nicméně nelze vyloučit, že se s osobními popřípadě citlivými údaji při své činnosti setká. Závažnou je rovněž skutečnost, že zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v ustanovení o působnosti zákona § 3 odst. 6 jednoznačně stanoví, že ustanovení § 5 odst. 1 a § 11 a 12 se nepoužijí pro zpracování osobních údajů nezbytných pro plnění povinností správce stanovených zvláštními zákony. Stručně řečeno ve vztahu k osobě ve vazbě nebo výkonu trestu odnětí svobody nemá Vězeňská služba ČR (resp. věznice nebo vazební věznice) stanovenou informační povinnost o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovávány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být osobní údaje zpřístupněny.

Rovněž v případě, kdy zpracovává osobní údaje získané od subjektu údajů, nemusí subjekt údajů poučít o tom, zda je poskytnutí osobních údajů povinné či dobrovolné. Implicitně z toho vyplývá i zvýšená odpovědnost při nakládání s těmito údaji pro všechny zainteresované subjekty včetně tiskových mluvčích.

JUDr. Petr Veit, CSc.,
vedoucí organizačního a legislativního oddělení
generálního ředitelství VS ČR

Z obsahu čísla 3/2005

Jen v bezpečných věznicích lze provádět kvalitní programy zacházení s odsouzenými

řídí ředitel odboru Vězeňské a justiční stráže GR VS ČR plk. JUDr. Miloslav Mádl v rozhovoru o bezpečnosti našich věznic.

str. 8–9

Příslušníci VS ČR předvedli své umění

Fotoreportáž se vracíme k zákroku pod jednotným velením ve Stráži pod Ralskem.

str. 10–11

Sedmdesát let Vazební věznice Praha-Ruzyně

V polovině května si ruzyňská vazební věznice připomněla 70. let od svého založení. Při této příležitosti byla udělena dlouholetým zaměstnancům nejvyšší ocenění vězeňské služby.

str. 26

Představujeme vězeňství na Slovensku

V rubrice Ze zahraničí přinášíme rozhovor s generálním ředitelem Sboru vězeňské a justiční stráže Slovenské republiky gen. JUDr. Oto Lobodášem.

str. 28–29

Pankrácká věznice před šedesáti lety

Za 2. světové války byla pankrácká věznice jedním z významných objektů, o které projevovali zvýšený zájem jak němečtí okupanti, tak i český odboj, jehož významní představitelé zde byli vězněni. Více o bojích o Věznici Praha-Pankrác v rubrice Historie.

str. 32–34

Přeborník v kopané je ze Znojma

Nejen o kopané, ale i o dalších prestižních přeborech a sportovních aktivitách ve věznicích je rubrika Sport.

str. 36–37

Zprávy

Zpravodajství z generálního ředitelství VS ČR a organizačních jednotek vězeňské služby.

str. 2–7, 26, 40–42

Foto na obálce: Vazební věznice Praha-Ruzyně (1. strana),
Pohár borců (4. strana)
Autor: Lubomír Bajcura, archiv VS ČR

Slavnostní inaugurace generálního ředitele VS ČR

PRAHA • Místopředseda vlády a ministr spravedlnosti ČR JUDr. Pavel Němec uvedl v pondělí 11. dubna 2005 do funkce nového generálního ředitele VS ČR plk. Mgr. Luděk Kula.

Luděk Kula se narodil 8. ledna 1965 ve Frýdku-Místku. Je absolventem Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, kde získal magisterský titul. Od roku 1986 pracuje ve vězeňské službě. Svoji profesní kariéru zahájil ve Vazební věznici Brno. Nastoupil zde do funkce strážného v oddělení ochrany a obrany. O šest let později se v tomto oddělení stal velitelem směny a v dalším roce vrchním inspektorem strážní služby. Na počátku roku 1995 nastoupil na pozici vedoucího oddělení vězeňské a justiční stráže ve Vazební věznici Břeclav a ještě téhož roku se stal i zástup-

cem ředitele Vazební věznice Brno v břeclavském vězeňském objektu. Pro své odborné znalosti a profesionální schopnosti byl v listopadu 1995 jmenován ředitelem Vazební věznice Brno. Má velké zásluhy na zprovoznění její vězeňské nemocnice i na tom, že tato vazební věznice patří k nejlepším v České republice.

Nový generální ředitel VS ČR, který se svou dosavadní prací výrazně podílel na transformaci českého vězeňství a jeho vývoji směrem k evropským vězeňským standardům, u příležitosti uvedení do funkce zdůraznil, že zvyšování efektivnosti práce vězeňské služby je jeho prioritním cílem, stejně jako další rozvoj českého vězeňství.

Ve svém vystoupení také poděkoval bývalé generální ředitelce VS ČR Mgr. Kamile Meclové za dosavadní práci.

Místopředseda vlády a ministr spravedlnosti ČR JUDr. Pavel

Němec popřál novému generálnímu řediteli VS ČR hodně pracovních úspěchů a dále uvedl, že vězeňská služba je důležitou součástí trestní politiky státu a kromě plnění náročných, které z toho pro ni vyplývají, musí usilovat o další zvyšování úrovně své práce a její srovnatelnost s podmínkami výkonu trestu a vazby ve vyspělé části světa.

Inauguračnímu aktu v budově Ministerstva spravedlnosti ČR, byl přítomen první náměstek ministra JUDr. Vladimír Král, náměstek ministra JUDr. Roman Polášek, první náměstek GŘ VS PaedDr. Bohuslav Burkwicz a další hosté včetně ředitelů věznic a vazebních věznic ČR.

*Ing. Miroslav Jílek
Foto autor*

Nad aktuálními úkoly vězeňské služby

STRÁŽ POD RALSKEM • Problematikou průniku nepovolaných předmětů do vězeňských zařízení zahájil 1. náměstek generálního ředitele plk. PaedDr. Bohuslav Burkwicz celorepublikovou poradou prvních zástupců ředitelů vazebních věznic a věznic, která se konala ve dnech 12.–14. dubna 2005 v Institutu vzdělávání VS ČR ve Stráži pod Ralskem.

Zdůraznil, že boj proti tomuto nebezpečnému jevu je prvořadým úkolem vězeňské služby a že z toho důvodu se připravuje i no-

vý způsob vyhodnocování průniku mobilních telefonů a dalších nedovolených předmětů. Seznámil účastníky porady s přípravo-

vanými změnami v organizačním řádu vězeňské služby, kdy např. zástupci ředitelů vazebních věznic a věznic budou převedeni do personální pravomoci ředitelů organizačních jednotek.

Náměstek generálního ředitele Vězeňské služby České republiky ing. K. Hasman upozornil na nárůst přesčasové práce, zejména u příslušníků.

Ředitel odboru zdravotnické služby MUDr. Mečislav Lukosz představil pilotní program substituční léčby závislosti na opiátech, jehož cílem je obecně zamezit zdravotním a sociálním rizikům. Vzhledem k tomu, že zdravotní pojišťovny substituční léčbu nehradí, bude projekt realizován z prostředků protidrogové prevence. Zahájen bude ve Vazební věznici Praha-Pankrác a ve Věznici Příbram.

Účastníci porady vzali na vědomí zprávu o kontrolní činnosti a informace o bezpečnosti českých vězeňských zařízení. Seznámili se rovněž s posláním a specifickými úkoly pracovníků vězeňské duchovenské služby a duchovní péče.

Vyslechli také informaci ŘOVVaT o aktuálních stavech vězňů. S připravovaným česko-německým vzdělávacím programem pro vězně seznámil účastníky Bc. Mirumil Pechar, zástupce ředitele SOU a OU. Úvodní projekt bude probíhat ve Věznici Jiřice.

Prezentaci způsobů řešení krizových situací představili vyjednávači z útvaru rychlého nasazení Policie ČR.

Poté zástupci ředitelů organizačních jednotek Vězeňské služby České republiky zhlédli praktickou ukázkou činnosti eskorty s mimořádnými bezpečnostními opatřeními, kterou předvedli příslušníci Věznice Mírov pod vedením zástupce ředitele věznice pplk. Mgr. Jiřího Ruprechtta.

Závěr tří denní porady byl věnován ukázkám profesionální přípravenosti příslušníků vězeňské služby pro zákrok pod jednotným velením. Efektivní cvičení se konalo za značného zájmu médií a náš časopis se k ní vrátí fotoreportáží na str. 10.

*Mgr. Michaela Hájková
Foto autorka*

Porada vedoucích oddělení výkonu vazby a trestu

PŘEDNÍ LABSKÁ • Pravidelnou poradu vedoucích oddělení výkonu vazby a trestu, která se konala ve dnech 20.–22. 4. 2005, zahájil ředitel odboru ing. M. Řeháček přehledem nejdůležitějších informací o opatřeních souvisejících s přeplněností věznic, připravované reprofilaci věznic, stavu projednávání nového trestního zákona a chystaném institutu zabezpečovací detence.

Zmínil se také o prioritách vězeňství daných Strategii prevence kriminality na léta 2004–2007. Podle tohoto každoročně vládou projednávaného dokumentu bude třeba rozšířit bezdrogové zóny na 33 věznic a nesmí dojít ke snížení počtu specializovaných oddělení, ani počtu programů zacházení v těchto odděleních. Strategie nepřipouští omezení aktivit prováděných u mladistvých odsouzených. Snížit nelze také počet odsouzených ve výstupních odděleních. Ředitel odboru dále hovořil o fungování nových oddělení se zvýšeným stavebně-technickým zabezpečením.

Hlavním hostem porady byl I. náměstek generálního ředitele VS ČR plk. PaedDr. Bohuslav Burkiewicz, který ve svém projevu

poznámek, že návrat uniformovaných pracovníků do týmů na odděleních výkonu vazby a trestu neznamena krok k obnovení militantního zacházení s vězni. V nově prosazovaném modelu řízení jde o efektivitu a důslednost se stejným důrazem na bezpečnost i na zacházení. Konstatoval, že navzdory nárůstu počtu vězňů, který přinese jen více povinností pro personál, je nyní provoz věznic bezpečný, stabilizovaný a panuje relativní klid. Informoval o přípravě pilotního projektu substituční léčby drogové závislosti na Pankráci a v Příbrami, kde budou moci v léčbě pokračovat obvinění i odsouzení.

Podle jeho slov prvního náměstka se na přípravách realizace institutu zabezpečovací detence podílí z hlediska legislativy jeden tým na ministerstvu spravedlnosti, zatímco druhý tým se na generálním ředitelství VS ČR zabývá obsahovou náplní a technickým zabezpečením fungování detenčního ústavu. Fakt, že nedošlo k novelizaci Evropských vězeňských pravidel, vysvětlil ve svém vystoupení první náměstek tím, že nové členské země dosud nemohou naplnit zvýšené požadavky. Vyjádřil však také naději, že brzy budeme mít zástupce

v komisi Rady Evropy a pak budeme moci lépe uplatňovat zájmy České republiky. V závěru svého vystoupení se zmínil o některých bodech prosazovaných v současné době do koncepce vězeňské služby na období do roku 2015.

Mezi priority patří střežení na principu vysoká zeď plus více techniky a méně personálu, výcvik jednotek pro zásah pod jednotným velením, využití metody Risk Assessment, vnější diferenciacie na tři typy věznic, standardizované programy zacházení s vězni a modernizace ubytovacího systému ve smyslu

doporučení Evropských vězeňských pravidel.

Během porady zástupci dodavatelské firmy Microsoft ČR prezentovali projekt Vězeňského informačního systému a podle programu se pracovníci odboru výkonu vazby a trestu generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky dále věnovali následujícím tématům: Vladimír Koranda – problematika prevence násilí mezi vězni, Stanislav Hla-

vica – extramurální vztahy odsouzených, Mgr. Michal Petras – projekt Parole, pplk. PhDr. Alena Hvězdová – vyhodnocení mimořádných událostí a použití donucovacích prostředků, PhDr. Jitka Čmuharová – práce psychologů v odděleních výkonu trestu.

*PaedDr. Lubomír Bajcura
Foto autor*

Návštěva ze Singapuru

OPAVA • V dubnu navštívili opavskou věznici příslušníci Policie státu Singapur – šéf trenér střediska pro výcvik služebních psů inspektor Frankie Low Yoong Chee a velící důstojník superintendant Pak Ooi Tart.

Důvodem návštěvy, kterou inicioval člen Českomoravského kynologického svazu Petr Vajda, byl zájem hostů o metodiku výcviku a přípravy služebních psů-specialistů na vyhledávání drog. Po výměně zkušeností a ukázce praktického využití psů ve službě, jako je vyhledávání napačovaných předmětů v různých úkrytech v prostorách věznice a prohlídka dopisů či balíků, vysvětlili psovodi věznice, kpt. Bindík, nrap. Šrom a por. Mocek, hostům metodiku výcviku a předvedli zařízení, které s nrap. Mičkalem k tomuto účelu vymysleli a svépomocí vytvořili.

Singapurští policisté byli velmi překvapeni vysokou úrovní výkonnosti a vycvičenosti služebních psů, profesionální erudicí psovodů a jejich vynalézavostí při výstavbě výcvikových zařízení a projevíli zájem o technickou dokumentaci, koupí služebního psa a odbornou stáž nrap. Šroma, jehož výcvikové metody je velmi zaujaly.

Takové hodnocení absolventů kurzů ve výcvikových zařízeních americké a německé policie, svědčí o tom, že se máme čím chlubit.

*Kpt. Ivan Bindík,
Dagmar Slaná
Foto archiv VS*

Zleva Pak Ooi Tart, Petr Vajda, nrap. Jan Šrom (psůvod) se služebním psem HERO, kpt. Ivan Bindík (ISS pro psůvody), por. Zbyněk Mocek (psůvod) se služebním psem DINGO, Frankie Low Yoong Chee.

Ocenění dobré práce

PRAHA • Generální ředitel VS ČR plk. Mgr. Luděk Kula v pondělí 30. května 2005 ocenil zásluhy tří příslušníků Vězeňské služby ČR, kteří přispěli ke zvýšení její prestiže.

Medaile Vězeňské služby České republiky I. stupně byla udělena zástupci ředitele odboru vězeňské a justiční stráže generálního ředitelství VS ČR plk. Pavlu Schrötterovi.

Medaile Vězeňské služby České republiky III. stupně byla udělena vedoucímu oddělení metodiky a kontroly pplk. Mgr. Josefu Fároví a radovi vězeňské služby mjr. Ing. Bc. Ivo Mrhalovi, oběma z odboru VaJS generálního ředitelství Vězeňské služby ČR.

Slavnostního aktu se zúčastnili 1. náměstek generálního ředitele VS ČR plk. PaedDr. Bohuslav Burkiewicz a náměstek generálního ředitele VS ČR Ing. Zdeněk Kvasnička.

*Ing. Miroslav Jílek
Foto autor*

Poděkování J. Murárovi

BRNO • „Vše má svůj začátek a konec“ – těmito slovy se koncem dubna loučil se svými kolegy a přáteli při odchodu do důchodu Josef Murár, který ve Vazební věznici v Brně pracoval více jak 30 let svého života.

Uniformu si oblékl 1. dubna 1975 a začal pracovat jako strážný oddělení ochrany a obrany. Později sloužil také jako referent režimu, velitel strážní směny a velitel eskortní směny. V roce 1990 začal působit jako vychovatel a od roku 1992 jej mohli osobně poznat i kolegové, sociální pracovníci. Svou profesní kariéru ukončil jako vychovatel-terapeut. Jeho záliba v kulinářství a zahrádnictví našla uznání i mezi odsouzenými na specializovaném oddělení výkonu trestu. Aktivně

také působil jako dopisovatel pro Zpravodaj SNV ČSR.

Za dlouholetou práci a přínos českému vězeňství převzal Josef Murár (na snímku vlevo) dne 28. 4. 2005 z rukou ředitele Vazební věznice Brno plk. Mgr. Karla Schmeidlera Plaketu Vězeňské služby ČR II. stupně. Při této příležitosti popřál všem kolegům mnoho štěstí, osobní pohodu, pevné zdraví a službu bez mimořádných událostí.

*PhDr. Soňa Haluzová
Foto archiv VS ČR*

Estonští hosté sbírali zkušenosti

SVĚTLÁ • Delegace zástupců estonského ministerstva vnitra, spravedlnosti a školství navštívila 22. března Věznici Světlá nad Sázavou.

Přijalo ji vedení věznice v čele s ředitelkou plk. PhDr. Zuzanou Kalivodovou, která je seznámila s profilací věznic a nastínila hlavní rysy českého vězeňství.

Estonští hosté se zajímali především o systém prevence kriminality mládeže v České republice a způsob zacházení s mladistvými ve věznici, tedy o práci specialistů, jako

jsou pedagogové, psychologové, sociální pracovníci, lékaři a duchovní, ale i o systém soudnictví, spolupráci s policií a ministerstvem školství.

Prohlédli si věznici, navštívili oddělení výkonu vazby a oddělení výkonu trestu matek s dětmi, bezdrogovou zónu, školské a vzdělávací středisko, oddělení výkonu kázeňských trestů, oddělení odsouzených žen s dozorem, zdravotní středisko návštěvní místnost, jídelnu odsouzených a také tělocvičnu zaměstnanců věznice.

*Por. Luboš Kořínek
Foto archiv VS ČR*

Návštěva na Slovensku

ZNOJMO • Od roku 2001, kdy byla mezi Věznicí Znojmo a Ústavem na výkon vězby v Nitře podepsaná dohoda o vzájemné spolupráci, se pravidelně uskutečňují vzájemné pracovní stáže. Jedna z nich proběhla ve dnech 20.–22. 4. 2005. Zúčastnili se jí vedoucí oddělení VaJS mjr. Mgr. Oto Vyskočil a vedoucí personálního oddělení Mgr. Marta Balíková.

Stážisté byli podle své odbornosti rozděleni do jednotlivých oddělení, kde pracovali spolu se slovenskými kolegy. Měli tak možnost porovnat rozdílný způsob práce a řešení problémů ve vězeňství obou zemí po rozdělení Československa. Kromě úspěšné spolupráce věznic se Slováků se rozvíjí také spolupráce s Poláky. Dosavadní praxe potvrzuje, že pracovní stáže jsou přínosem pro zkvalitnění činnosti pracovníků věznic.

Ludmila Kurdíková

Nový start pro polské vězně

HEŘMANICE • Zástupce ředitele Věznice Heřmanice Mgr. Zdeněk Vavříček a vedoucí oddělení výkonu trestu mjr. Mgr. Květoslav Jordán se koncem ledna zúčastnili na pozvání ředitele Zakladu Karnego v Jastrzębiu Zdroju pplk. Mgr. Włodzimierza Wawsczyka slavnostního zahájení „Projektu Start“.

Jedná se o společný projekt věznic v Jastrzębiu Zdroju a Zakladu Doskonalenia Zawodowego v Katowicích (institutu vzdělávání), který je spolufinancován z prostředků Evropské unie, navazuje na program PHARE 2002 a je zaměřen na přípravu odsouzených k plynulému přechodu do občanského života. Součástí projektu je i právní poradenství.

*Mjr. Mgr. Květoslav Jordán,
vedoucí oddělení VT*

Porada tiskových mluvčích VS ČR

PRACOV • Tiskoví mluvčí vazebních věznic a věznic se ve dnech 18.–20. 4. 2004 v zotavovně Pracov radili a zdokonalovali své znalosti v oblasti Public Relations.

musí řečník dbát. Co říká, kde to říká a jak to říká.“

Přípravě tiskových zpráv a praktickému zvládnutí zátěžové situace, kdy se tiskový mluvčí ocitne v palbě „ostře nabitých“

Tisková mluvčí Věznice Mírov Magda Petříková obstála před kamerou a během porady se ještě stihla stát babičkou malého Lukáše. Gratulujeme!

Všichni musejí umět dobře mluvit a k tomu potřebují znát základy rétoriky. Do tajů tohoto umění rozvíjeného již starořeckými řečníky jim byla vlídnou průvodkyní Marie Maříková, autorka knihy „Rétorika – Ma-

objektivů a mikrofonů nadmíru zvědavých reportérů, se věnoval tradiční host porad tiskových mluvčích PhDr. Jiří Pondělíček. V duchu hesla „Těžce na cvičišti, lehce na bojišti“ se účastníci potili před kamerou. Simulovaný

do života všech lidí. Problematika se tedy netýká jen tiskových mluvčích, ale všech zaměstnanců Vězeňské služby České republiky, kteří by se měli zamyslet alespoň nad pěti základními mediálními principy současnosti:

1. Kdo není vidět, jako by nebyl.
2. Instituce musí mít zájem o vytváření pozitivního mediálního obrazu o sobě.
3. Aktuální komunikaci je třeba vést jak uvnitř instituce, tak navenek.
4. Každý zaměstnanec instituce je jejím reprezentantem.
5. Za veřejnou prezentaci instituce odpovídá specialista.

Analýzu práce tiskových mluvčích za uplynulých šest měsíců provedl vedoucí oddělení pro vztahy s veřejností ing. Miroslav Jílek. Při obtížném hledání rovnováhy mezi ochranou osobních údajů a poskytováním informací sdělovacím prostředkům pomohl svou přednáškou vedoucí legislativního oddělení JUDr. Petr Veit, CSc. Za pomoc při tvorbě časopisu České vězeňství a internetových stránek www.vscr.cz poděkovali a podněty pro další spolupráci přinesli PaedDr. Lu-

nuál komunikačních dovedností“ (knihu vydalo nakladatelství Profesional publishing v Praze v roce 2001 a lze si ji objednat na adrese profespubl@volny.cz). V teoretickém úvodu si účastníci poznamenali rady dávných učitelů rétoriky, které platí stejně dnes jako před staletími. Cicero například radil následovně: „Trojího

nápor však zvládali opravdu se ctí. Dr. Pondělíček neošidil ani teoretickou část svého vystoupení. Jeho vtipné postřehy o fungování současné mediální kultury, která ve vypjatých okamžicích nemá daleko k zákonům džungle, se setkaly s živým ohlasem. Mimo jiné popisoval, jak mediální svět stále razantněji zasahuje

bomír Bajcura a Mgr. Eva Montgomeryová.

Zvláštní poděkování patří i tiskové mluvčí VS ČR Mgr. Michaele Hájkové a kaplanovi Vazební věznice Liberec Mgr. Václavu Mitášovi, kteří zvládli roli zuřivých reportérů.

*PaedDr. Lubomír Bajcura
Foto autor*

Pocta obětem 2. světové války

PRAHA • Věnce a květiny na několika místech, kde naši spoluobčané před šedesáti lety přinášeli za svobodu národa obět nejvyšší, položili za přítomnosti pamětníků a řady dalších občanů dne 3. května 2005 starosta městské části Praha 4 ing. Zdeněk Hovorka, předseda Vrchního soudu v Praze JUDr. Vladimír Stibořík, generální ředitel Vězeňské služby České republiky plk. Mgr. Luděk Kula a ředitel Vazební věznice Praha-Pankrác plk. JUDr. Jaroslav Gruber.

hy 4, kterou připravili pracovníci Kabinetu historie a dokumentace Vězeňské služby ČR pod vedením PhDr. Aleše Kýry ve spolupráci s řadou dalších institucí. Hovořil nejen o bojích na barikádách, ale o dlouhotrvajících bojích o pankráckou věznici. Zmínil se také o tom, že mezi českými dozorcí byli čestní lidé, hrdinové: „Zůstali pracovat na svých místech, aby mohli tiše pomáhat nespravedlivě uvězněným českým spoluobčanům, a v pravou chvíli se zbraní v ruce vystoupili proti nepříteli.“

Pamětní deska padlým dozorcům z pankrácké věznice.

nice položil dne 5. května 1945 život nejvyšší představitel prvo-republikového českého vězeňství a účastník odboje proti nacistům JUDr. Emil Lány, jehož památku připomenul několika slovy jeho syn Jeroným Lány a položením věnce také generální ředitel VS ČR plk. Mgr. Luděk Kula.

Další květiny položili účastníci pietního aktu v někdejší pankrácké sekyrárně, kde nacisté v letech 1943–1945 gilotinou popravovali české vlastence.

Závěr shromáždění se konal ve velké aule Vrchního soudu Pra-

ha. O dějinách této budovy, kde byl za své zločiny spáchané na českém lidu souzen i K. H. Frank a další nacisté, i o nezákonných procesech, které v těchto místech probíhaly v padesátých letech 20. století, hovořil předseda vrchního soudu JUDr. Vladimír Stibořík.

Báseň Františka Hrubína ze sbírky „Můj zpěv“ přednesl Ladislav Županič a na jeho emocionální projev navázaly vzpomínky pamětníků.

*PaedDr. Lubomír Bajcura
Foto autor*

Luděk Kula uctil památku popravených v pankrácké věznici.

Budovy radnice Prahy 4, vrchního soudu a pankrácké věznice jsou němými svědky bojů s nacistickým nepřítelem. Na území městské části Praha 4 probíhaly ve dnech Pražského povstání tuhé boje s nacisty. Četné pamětní desky na Pankráci a v Nuslích stále připomínají jména známých i neznámých hrdinů květinových dnů roku 1945.

Oslavy dne 3. května 2005 zahájil starosta Zdeněk Hovorka otevřením výstavy dokumentů o průběhu povstání na území Pra-

žtiny. Účastníci pietního shromáždění se pak odebrali k pamětní desce na budově vrchního soudu, která je věnována umučeným z koncentračních táborů a padlým hrdinům Pražského povstání. Další zastavení se konalo u pamětní desky na budově Rejstříku trestů Praha. Nápis na desce připomíná jména osmi dozorců pankrácké věznice umučených v koncentračních táborech a tří dozorců, kteří položili své životy v bojích s nacisty na Pankráci. Před vchodem do pankrácké věz-

Za mřížemi a ostnatým drátem

PŘÍBRAM • Ojedinelá výstava kreseb vězňů z koncentračních táborů Sachsenhausen a Dachau, prací odsouzených z cely smrti pankrácké věznice a kreseb politických vězňů z pracovních táborů a věznic se konala od 19. dubna do 25. května v příbramském Ernestinu.

Výstavu slavnostně zahájil PhDr. Aleš Kýr, vedoucí Kabinetu dokumentace a historie Vězeňské služby České republiky za účasti ředitele příbramské věznice plk. Mgr. Jiřího Bureše a dalších hostů.

Všechna díla, jak vypovídá i název výstavy Za mřížemi a ostnatým drátem, byla vytvořena v podmínkách věznění a nucené práce v období nacistické a komunistické totality.

Tato ojedinelá expozice vznikla ve spolupráci Galerie Františka Drtíkova v Příbrami, Muzea III. odboje v Příbrami

a Kabinetu dokumentace a historie Vězeňské služby České republiky.

*Jitka Stloukalová
Foto PhDr. Vavřín Matušek*

Čtyřiatřicet let práce pro vězeňskou službu

V čele známé plzeňské věznice Na Borech je plk. Jiří Piroch téměř jedenáct let. Zná ji od sklepa po půdu, ví o všem, co se v ní děje, není snad koutek, kde by nebyl.

A přece mohlo být všechno úplně jinak, kdyby tenkrát, v sedmdesátém prvním, když mu bylo 24 let, někdo splnil, co slíbil. Ten někdo tehdy mladým horníkům ve Zbuchu nasliboval hory doly, jen když budou překračovat plán, rubat tam, kde se ostatním nechce, a bůh ví co ještě. „Když vy ne, tak my také ne,“ řekl si Jiří Piroch se svými dvěma kamarády, a protože ve věznici Na Borech zrovna probíhal nábor nových pracovních sil, dlouho se nerozmýšleli, co udělají. Jenže první neprošel ze zdravotních důvodů, druhého nepustila manželka, a tak se novou personální posílou českého vězeňství stal jen on sám.

Začal jako strážný v oddělení vězeňské a justiční stráže (tehdy oddělení ochrany), nějakou dobu se díval na svět z oken strážní

věže a odtud si to namířil do nástupní školy. Roky utíkaly a Jiří Piroch se stal dozorcem v oddělení výkonu trestu, odmaturoval na čtyřleté střední odborné škole, pět let pracoval jako vychovatel, získal vysokoškolské vzdělání, zastával funkci referenta a později i vedoucího personálního oddělení. Od roku 1991 přešel na pozici vedoucího oddělení výkonu trestu a po třech letech, 1. října 1994, usedl do křesla ředitele věznice.

Jako plzeňský patriot jí zůstal věrný po celou dobu výkonu služby. „Kdybych našel oporu v rodině, nevím, jak bych zvládl všechny úkoly, které jsem musel řešit. Na Borech pracuje přes 500 zaměstnanců vězeňské služby, a přestože kapacita věznice je něco málo přes 1100 lůžek, je zde ve výkonu trestu a vazby okolo 1300 vězňů. Víte, ředitel věznice je člověk, který vlastně slouží nonstop, 24 hodin. Když zazvoní telefon a ozve se velitel směny, musíte všeho nechat a jít do toho,“ říká Jiří Piroch. Přitom

skromně mlčí o tom, že borská věznice je také často středem pozornosti novinářů, ostatně jako v dobách Rakouska-Uherska, kdy byla postavena. Ti, když něco potřebují, se neohlíží na to, jestli je ráno nebo večer.

Za pracovní výsledky byla Jiřímu Pirochovi udělena Medaile VS ČR II. stupně. Zná ho a respektuje celá plzeňská galerka,

k vězňům se chová slušně a není zastáncem represivního způsobu výkonu trestu, ale ani jeho přílišné humanizace. Ta by – podle jeho slov – nikdy neměla jít na úkor účinnosti trestu, zejména nyní, kdy se zvyšuje počet závažných trestných činů. „Za tu dobu, co sloužím, se toho hodně změnilo. Jednou, když jsem ještě byl dozorcem, přivezli Na Bory vraha. I když se to nesmělo, tajně jsme si ho šli prohlédnout. Dnes je tolik vražd, že už nikoho nezajímají.“

Blíží se léto 2005 a Jiří Piroch se rozhodl pro další etapu svého života. Vybral si roli důchodce na chalupě v Přovanech, ale bač-kory budou muset ještě počkat. Čeká ho práce na zahradě, nezbytná údržba stavení, vnoučata a sport, jeho veliká láska. I teď, kdy si povídáme o jeho životní cestě, se chvílemi netrpělivě podívá na hodinky a na omluvu řekne: „Promiňte, ale nesmím přijít pozdě, dneska odpoledne hrajeme mistrák.“

Ing. Miroslav Jilek

Foto autor

Ocenění zásluh Jiřího Mezníka

PRAHA • Řediteli Věznice Kuřim plk. PhDr. Jiřímu Mezníkovi poděkoval dne 16. 5. 2005 generální ředitel VS ČR plk. Mgr. Luděk Kula za dlouholetou službu ve vězeňství a předal mu u příležitosti ukončení jeho služebního poměru, který nastává dnem 31. 5. 2005, nejvyšší ocenění udělované příslušníkům VS ČR, Medaili Vězeňské služby I. stupně.

Jiří Mezník je absolventem jednooborového studia psychologie na Univerzitě Palackého v Olomouci. Jako psycholog začínal na Městském úřadu národního zdraví v Brně.

Pro práci ve vězeňství ho získal doc. PhDr. Jiří Čepelák, CSc. K osudnému setkání došlo na každoročním setkání psychologů, které se konalo v roce 1969 v Brně. Docent Čepelák ho uvedl do problematiky zacházení s věz-

něnými osobami a současně i do prostředí, které skýtá mnoho různých příležitostí pro uplatnění psychologa. Tak se stalo, že dr. Mezník nastoupil 1. října 1971 v Kuřimi. Od počátku se

podílel jak na výběru nových uchazečů o službu ve vězeňství, tak i na přímé práci s odsouzenými. V roce 1979 se kuřimská pobočka stala samostatnou věznicí. Od 1. dubna 1991 byl Jiří Mez-

ník jmenován ředitelem Věznice Kuřim. Tato věznice byla původně určena pro výkon trestu odnětí svobody odsouzených ve II. NVS, později byla profilována jako věznice typu s ostrahou, v níž bylo začleněno také oddělení s dozorem.

Zásluhou ředitele Mezníka vzniklo v Kuřimi v roce 1997 specializované oddělení pro osoby pracovní nezařaditelné a oddělení pro zahájení sexuologické léčby pachatelů sexuálně motivované trestné činnosti.

Kromě práce ve věznici působil dr. Mezník také jako pedagog v Institutu vzdělávání a na katedře psychologie Masarykovy univerzity, kde se i nadále věnuje výuce forenzní psychologie. Účastnil se řady mezinárodních konferencí, publikoval množství odborných statí.

PaedDr. Lubomír Bajcura

Foto autor

Jen v bezpečných věznicích lze provádět kvalitní programy zacházení s odsouzenými

Hovoříme s ředitelem odboru Vězeňské a justiční stráže GŘ VS ČR
plk. JUDr. Miloslavem Mádlem

Pane řediteli, jsou naše věznice bezpečné?

Myslím si, že současná bezpečnostní situace v českém vězeňství je stabilizovaná, a dá se říci, že naše věznice bezpečné jsou. Jediný problém je v tom, že nemáme dostatek finančních prostředků, abychom obnovili a modernizovali bezpečnostní systémy 1. generace, které byly vybudovány v letech 1971–74 a stále ještě fungují v některých věznicích.

Je náš bezpečnostní systém v souladu s požadavky Evropské unie?

Jako ředitel odboru vězeňské a justiční stráže jsem měl od roku 1990 možnost projet řadu evropských států, byl jsem i v USA, a mohu porovnat úroveň bezpečnosti jejich věznic s našimi. Náš systém je na rozdíl od třeba Velké Británie, Francie nebo Finska propracován skutečně do detailu. Je promyšlen do takových podrobností, jako jsou koncové signály a poplachy. Z tohoto pohledu je lepší. Když my jsme například zaváděli osobní tísňové hlásiče pro příslušníky, vězeňské služby v uvedených zemích se teprve zabývaly signalizací v objektu věznice. Tu my máme už v systému 1. generace. V současné době u nás již nastoupila 4. generace bezpečnostních systémů. Bohužel, jak jsem již řekl, nemáme dostatek peněz na modernizaci těch zastaralých.

Jaká opatření z hlediska zajišťování bezpečnosti českých věznic byla přijata v průběhu uplynulého desetiletí?

Zásadní rozdíl po revoluci nastal v okamžiku, kdy byly zákonem ustanoveny typy věznic – s dohledem, dozorem, ostrahou a zvýšenou ostrahou. Dříve jsme budovali věznice podle nápravně-výchovných skupin. Byly to věznice první, druhé a třetí, nej přísnější, skupiny a systém bez-

pečnosti se v nich příliš nelišil. Rozdíl byl pouze ve využití střelných zbraní na vnějších strážních stanovištích, na věžích. Stavebně-technické prvky však byly přibližně ve všech skupinách stejné.

Vznikem jednotlivých typů věznic máme ze zákona jasně vymezeno, jakým způsobem můžeme ve věznicích zajišťovat bezpečnost. Tak třeba ve věznicích s dozorem nesmíme používat ozbrojené strážní ani speciální stavebně-technické prostředky pro vnější bezpečnost. Naproti tomu ve věznicích se zvýšenou ostrahou, kam jsou umísťováni nejnebezpečnější vězni, je vždy používána kombinace střežení živou silou a technikou. Výška ohrazení je šest metrů a vnitřní oplocení je tři a půl metru. Strážníci jsou vyzbrojeni nejúčinnějšími typy střelných zbraní. Totéž platí pro vazební věznice. Vězeňská služba na zákon o typizaci věznic reagovala řadou předpisů, takže dnes máme přesně stanoveny, jak má vypadat zajištění vnější i vnitřní, jinými slovy dynamické bezpečnosti.

Jsou naše věznice vyhovující po architektonické stránce?

Ano, ve většině případech vyhovují, protože už jako věznice byly stavěny. Například Bory nebo Brno. Také Valdice. To je sice bývalý klášter, ale už od roku 1857 slouží jako věznice. Pak ale máme i věznice, které se musely upravovat a přestavovat. Jako třeba Odolov. To je bývalý důl, a vzhledem k tomu, že stojí na nerovném terénu, nelze zde vybudovat oplocení.

Spíše než architektura věznic nám problémy způsobuje zařazování vězňů do jednotlivých typů věznic. Řada našich zařízení byla totiž budována jako ostrahová a do jejich bezpečnostního zajištění jsme investovali statisíce korun. To je případ Nového Sedla. Jenže dnes se tyto věznice změnilly na dozorové a vynaložené

investice jsou k ničemu. V současné době soudy zařazují vězně především do věznic s dozorem a už méně s ostrahou nebo se zvýšenou ostrahou. Řekl bych, že v minulosti – mám na mysli roky 1993, 94 – se špatně předvídala situace. V rámci rekonstrukce objektů se všude budovala oddělení vazeb, ta jsou však dnes prázdná a jsou v nich odsouzení, kteří tam vykonávají trest odnětí svobody. A nás zpětné úpravy na výkon trestu stojí další peníze. Příkladem je Věznice Jiřice, kterou vězeňská služba převzala od armády. Celá měla sloužit jako vazební, ale dnes tam vazba není.

Nemůžete se tedy se soudy domluvit, aby zařazování odsouzených do jednotlivých typů věznic probíhalo i podle možností vězeňské služby?

My jsme samozřejmě schopni poskytnout soudům informace o tom, jaký počet vězňů je možno umístit do jednotlivých typů věznic, ale myslím, že soudci by k tomu nepřihlíželi.

Doporučil bych však předsedům soudních senátů, aby se přišli na naše zařízení podívat, aby věděli, do jaké věznice odsouzený jde a za co. Osobně se domnívám, že za násilnou trestnou činnost by takový člověk neměl být ve věznicích pouze s dozorem.

Ubytovací kapacita našich vězeňských zařízení je dnes překročena o pět procent. Tato skutečnost jistě představuje i určité bezpečnostní riziko.

Ano, všechno vlastně začalo v roce 1991 velkou amnestií, kdy z 28 tisíc vězňů nám zbylo pouhých 6 tisíc. Bývalá ministryně spravedlnosti Burešová tenkrát oznámila, že víc než 13 tisíc vězňů už nebude. V té době jsme museli vrátit čtyři věznice – Zacléř, Mladou Boleslav, Libkovic a Minkovice. Postupem času se počty vězňů začaly zvedat až

na současný stav, kdy máme téměř devatenáct a půl tisíc vězňů. A pokud nastoupí výkon trestu odsouzení, kteří čekají na nástup, což je asi 4 a půl tisíce lidí, a neplní alternativních trestů, tak budeme mít velké starosti s jejich ubytováním.

Pokud jde o vybavení věznic, nejhůře je na tom Praha-Pankrác, která je před rekonstrukcí. Už před několika lety jsme spočítali, že jen na slaboproud bychom potřebovali asi 75 milionů korun. Na rekonstrukci čekají také věznice ve Stráži a Příbrami. Na druhé straně však máme věznice, které mají špičkovou úroveň. Je to Znojmo, Karviná, Teplice a Břeclav.

Od roku 1989 probíhá transformace českého vězeňství na úroveň vězeňských standardů ve vyspělých západoevropských zemích. Kromě jiného to zahrnuje i přechod od represivního k humanitnímu pojetí trestu. Neznamená to však, že se vězněným osobám dostává více volnosti, a tudíž i příležitosti k narušení vězeňského řádu?

Myslím, že řada lidí dodnes nepochopila, co to humanizace vězeňství vlastně je. Podle mne je to přísné a přesné dodržování všech zákonů a norem, ale současně je přitom třeba mít stále na zřeteli, že mám před sebou člověka. Dřív byl vězeňský systém postaven na vojenské kázní. Nástupy, vojenský dril... Přechodem na humanizaci vězeňství se od toho odstoupilo a je to dobře. Nicméně každé hromadné ubytování vyžaduje svůj řád, pořádek a kázeň. Vzpomínám si na dobu krátce po revoluci, kdy všichni příslušníci vězeňské služby museli projít prověrkou před prověřkovou komisí. V tom období, bylo i hodně vězeňských vzpour. Vězni si vymáhali svá práva tím, že ležli po komínech, střeších, ničili zařízení... Naši příslušníci se báli vyžadovat přísné plnění

zákonů a předpisů, aby jim to neuškodilo při prověrkách, a raději se stáhli do kanceláří. Veřejnost nás potom kritizovala, že budujeme rekreační tábory, kde se odsouzení mají lépe než občané na svobodě.

Jaké poměry panují v našich věznicích dnes? Jak souvisí programy zacházení s odsouzenými a zaměstnanost vězňů s bezpečností?

V posledních třech letech bylo 250 tabulkových míst vězeňské stráže převedeno do výkonu trestu na práci přímo s vězni, takže není důvod, aby se odsouzení nudili a měli dlouhou chvíli. Také zaměstnanost vězňů se daří řešit, i když úplně spokojeni být ještě nemůžeme. Období, kdy nikdo nechtěl vězně zaměstnávat, je už myslím za námi. Pro soukromé podnikatele začíná být pracovní síla vězňů zajímavá, a i když

také znamená více návštěv, zášilek, opouštění věznic v souvislosti s programem zacházení, avšak i větší riziko, že se do věznic snáze dostanou drogy, mobilní telefony a další nepovolené předměty, které mohou sloužit k organizování útěku, k hromadným nepokojům či vzpourám. Jak se proti tomu bránit?

Nejsou to jen návštěvy nebo balíčky, kterými se do věznic dostávají nedovolené předměty.

a jak zvyšují svou výkonnost. Rád bych však v této souvislosti podotkl, že bezpečnost našich věznic není jen věcí příslušníků vězeňské stráže, ale každého zaměstnance vězeňské služby.

A jsme u motivace příslušníků. Chceme od nich více práce, ale jak je to s jejich finančním ohodnocením?

Motivovat bychom je měli, to určitě. Myslím si, že kdyby byl příslušník dostatečně zaplacen, odrazilo by se to i na jeho výkonu. V tomto směru jsme spoléhali na platnost nového zákona o služebním poměru příslušníků ozbrojených sborů. A všichni víme, jak to dopadlo. Mohu vám říci, že někteří naši příslušníci mají tak nízké platy, že musí chodit i pro sociální dávky.

Průměrný plat u vězeňské služby je sice 22 tisíc, ale řadoví příslušníci zdaleka tolik nemají. Proto tvrdím, že řídicí pracovníci by si měli umět vážit dobré práce lidí a také ji ocenit. Tím by ubylo i té nekvalitní.

Jakým směrem by se podle vás měl systém bezpečnosti ubírat? Bude se investovat do stavebně-technického zabezpečení, nebo budou mít zelenou spíše moderní elektronické systémy? Jak budou vypadat vězení budoucnosti?

Je jisté, že při vnější ostraze objektu nahradí živou sílu technika, elektronické zabezpečení. Takové systémy jsou nejen vymyšleny, ale ve věznicích Kynšperk, Jiřice a Oráčov už fungují. Strážní věže tam neexistují a strážníci pracují uvnitř věznic. Avšak na to, abychom tyto moderní elektronické systémy mohli zavést do všech našich pětaticeti vězeňských zařízení, nemáme dostatek finančních prostředků. Lidé ve vězeňství proto budou potřebovat stále. Především schopní lidé v řídicích funkcích od spodních článků až po vrcholné řízení. Věřím, že s příchodem nového generálního ředitele vězeňské služby plk. Mgr. L. Kuly, který vyhlásil nulovou toleranci na neplnění úkolů a který, jak řekl, považuje bezpečnost za prvořadý úkol, se nám podaří zabezpečovat věznic novými technickými prvky.

Mgr. Eva Montgomeryová
Foto autorka

Víte, já vycházím z názoru, že jen v bezpečných věznicích lze provádět kvalitní programy zacházení. Jde o to, aby se s vězni důsledně pracovalo, aby nebyli bez dohledu a nemohli si vytvářet prostor pro trestnou činnost na celách. Dnes máme dostatek odborníků – vychovatelů, psychologů, pedagogů. Máme i velmi dobře propracované programy zacházení. Jde o to, aby se skutečně využívaly a nezůstávaly jen na papíře.

stoprocentní zaměstnanosti asi nedosáhneme, počty pracujících odsouzených se zvyšují. Je to dobře právě i z hlediska bezpečnosti. Vězeň, který nemá co na práci, vymýšlí, jak na dozorce vyzrát. Když se dnes podíváme na skladbu vězňů, je zřejmé, že jejich společenská nebezpečnost je stále vyšší. Jsou agresivnější, brutálnější a chytřejší.

Humánnější, tedy lidštější přístup k vězněným osobám v praxi

Vnášejí je tam i někteří zaměstnanci zásobovacích firem, dokonce i advokáti. Moderní technika může hodně pomoci při vyhledávání těchto předmětů, zvláště mobilních telefonů a drog, ale pořád ještě záleží především na tom, jak kvalitně pracují naši příslušníci, jaký mají vztah k práci.

Nová doba a sofistikovaná technika klade na jejich práci stále vyšší nároky a je jen na nich, jak využívají možnosti celoživotního vzdělávání, které mají,

Příslušníci předvedli své umění

STRÁŽ POD RALSKEM • Ukázky profesionální připravenosti a zákroků pod jednotným velením předvedlo během druhého dubnového týdne ve Stráži pod Ralskem na 150 příslušníků vězeňské služby. Za početné přítomnosti novinářů mu ve čtvrtek 14. dubna přihlížel generální ředitel VS ČR plk. Mgr. Luděk Kula, jeho 1. náměstek plk. PaedDr. Bohuslav Burkiewicz a další vedoucí pracovníci VS ČR.

V první části cvičení zhlédli první zástupci ředitelů věznic a vazebních věznic z České republiky spolu s jejich kolegy z Polska ukázkou provedení eskorty při mimořádných bezpečnostních opatřeních. Diváci sledovali různé modelové situace: napadení eskortního vozidla, zajištění osádky vozidla bránícího eskortě v jízdě, použití služebního psa při zadržení útočníka a další varianty řešení mimořádných situací.

Během hlavní části cvičení byl předveden služební zákrok pod jednotným velením proti vzbouřeným vězňům. Vzbouřenci byli postupujícím kordonem zatlačeni na konec prostoru zákroku a poté jednotlivě předvedeni na stanovené místo.

*PaedDr. Lubomír Bajcura
Foto autor a Stanislav Hlaváček*

Oddělení se zesíleným stavebně-technickým zabezpečením

V průběhu relativně velmi krátké doby, za pouhé čtyři roky, se v českých věznicích objevil nový prvek, díky němuž Česká republika již nestojí proti nebezpečí organizovaného zločinu a zvláště nebezpečným pachatelům s holýma rukama. Oddělení se zesíleným stavebně-technickým zabezpečením se stala samozřejmou součástí českého vězeňského systému, která přitahuje pozornost médií. A proč také ne? Vězeňská služba se má čím pochlubit, neměli bychom však zapomínat, co dalo podnět ke vzniku těchto oddělení.

Začalo to Alcatrazem

V roce 2001 se v oblasti bezpečnosti projevil nový, závažný problém, jímž je snaha o prorůstání organizovaného zločinu do vězeňského prostředí. Od 22. 10. do 2. 11. 2001 došlo k hromadnému odmítání stravy celkem 284 převážně ruský hovořících vězňů v šesti věznicích. Pracovníci Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu zjistili termín připravované vzpoury (14. 11. 2001) a označili osoby, které stály v pozadí připravovaných událostí. Společně s pracovníky ÚOOZ stanovila vězeňská služba datum akce s krycím názvem „ALCATRAZ“ na neděli 11. 11. 2001 ve 22.00 hodin. Cílem akce bylo s využitím momentu překvapení zajistit vybrané vězně, kteří vyvíjeli při nepokojích značnou aktivitu, předvést je před vyšetřovatele Policie ČR, předejít plánované vzpouře a rozrušit vzniklé struktury. Akce za účasti 824 příslušníků vězeňské služby a 400 policistů proběhla v jedenácti věznicích. Ačkoli nebezpečí bylo úspěšně zažehnáno, problém organizovaného zločinu přetrvává a rozhodně nebyl akcí Alcatraz zcela vyřešen.

V posledním patře této budovy v Rýnovicích bylo zřízeno OZSTZ. Na střeše budovy je vidět zabezpečený prostor, kam budou chodit odsouzení z tohoto oddělení na vycházky.

Situace vyžadovala okamžitá opatření:

- k eliminaci vzniku zvláště nebezpečných skupin vězňů;

- k omezení možností pronikání nejruznějších předmětů a věcí do věznic;
- k odhalování používání mobilních telefonů v ubytovacích prostorách věznic;
- ke zlepšení vybavení Vězeňské služby ČR pro předcházení podobným situacím a pro případ zásahu v daných situacích;
- ke zlepšení koordinace všech složek (Policie ČR, státního zastupitelství, Vězeňské služby ČR).

Pomoc parlamentu

Na mimořádnou situaci v listopadu roku 2001 reagoval ústavně-právní výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR při projednávání návrhu rozpočtu kapitoly 336 – Ministerstvo spravedlnosti a dne 15. 11. 2001 doporučil navýšit rozpočet vě-

zeňské služby na rok 2002 z rezervy státního rozpočtu. V kapitole Všeobecná pokladní správa v rámci položky „Zvláštní výdaje

na obranu a bezpečnostní opatření státu“ byla vytvořena podpoložka „Technicko-ekonomické zajištění realizace opatření k eliminaci vzniku a činnosti zvláště nebezpečných skupin vězňů“, čímž byl rozpočet výdajů na rok 2002 zvýšen o účelové prostředky v objemu 153 milionů Kč (11 milionů Kč běžných výdajů, 142 milionů Kč kapitálových výdajů).

Dne 27. února 2002 byl ministru spravedlnosti předložen návrh rozpočtového opatření k přesunu prostředků z podpoložky VPS do kapitoly 336 – Ministerstvo spravedlnosti ČR. Ještě v průběhu 1. pololetí 2002 bylo 11 milionů běžných výdajů vyčerpáno na pořízení výstroje a výzbroje speciálních zásahových a eskortních jednotek a na nákup radiostanic.

K použití kapitálových výdajů bylo podle Vyhlášky minister-

stva financí č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, zaregistrováno 46 investičních záměrů, které zahrnovaly:

1) Nákup rentgenů zavazadel a detekčních rámců do vstupních objektů, nákup dalších radiostanic, vyzbrojení a vyzbrojení jednotek určených k zákroku pod jednotným velením, pořízení nových eskortních vozidel, nákup zařízení pro detekci mobilních telefonů v ubytovacích prostorech vězňů (na ploše cca 22 tis. m²) rozšíření a modernizaci počítačových sítí za účelem zajištění provozu registru vězňů.

2) Zřízení oddělení se zesíleným stavebně-technickým zabezpe-

čením (OZSTZ) v pěti vazebních věznicích a věznicích (Horní Slavkov, Ostrava, Rýnovice, Stráž a Brno) s plánovanou kapacitou 192 míst.

Tři sta míst pro nebezpečné vězně

Mimořádné kapitálové prostředky nastartovaly budování speciálních oddělení se zesíleným stavebně-technickým zabezpečením a pokryly náklady potřebné na předprojektovou přípravu a další nezbytné kroky v letech 2002 a 2003.

Od roku 2002 do současnosti bylo nejen z mimořádných, ale i z rozpočtových prostředků vybudováno a zprovozněno kromě plánovaných pěti celkem devět oddělení se zvýšeným stavebně-technickým zabezpečením v osmi věznicích a vazebních věznicích a jejich celková kapacita činí 310 míst.

V únoru 2005 byla zkolaudována poslední dvě oddělení, a to ve Vazební věznici Brno a Věznici Rýnovice.

*PaedDr. Lubomír Bajcura
Foto autor
a Bc. Monika Králová*

Věznice	Kapacita	Typ věznice
Mírov	12	zvýšená ostraha
Valdice	48	zvýšená ostraha
Opava	46	zvýšená ostraha
Horní Slavkov	56	ostraha
Ostrava	14	ostraha
Rýnovice	26	ostraha
Stráž	40	dozor
Ostrava	28	dozor
Brno	40	dozor

Dobrá prezentace VV Brno

BRNO • Vazební věznice Brno využila začátkem dubna letošního roku setkání s novináři předních redakcí našich sdělovacích prostředků k představení Mgr. Karla Schmeidlera, který je po odchodu bývalého ředitele Ludka Kuly do čela vězeňské služby pověřen řízením brněnské vazební věznice, a informovala o provedených stavebních investicích.

Jednou z nich je navýšení 311 metrů vnější ohradní zdi o dva metry na nově požadovaných šest metrů a instalace vnitřního oplocení v délce 611 metrů.

Jak uvedl zástupce ředitele Mgr. Petr Kolouch, akce přispěla ke zvýšení bezpečnosti a posunula vazební věznici mezi nejlépe zabezpečené objekty Vězeňské

služby České republiky. Vyžádala si zhruba 2,3 mil. korun, a vzhledem k tomu, že se v areálu věznice v průběhu stavebních prací pohybovalo množství dělníků a techniky, bylo třeba zvýšené pozornosti při zajištění bezpečnosti ze strany příslušníků.

Dalším úspěchem, kterým se brněnští právem pochlubili, bylo zprovoznění oddělení se zesíleným stavebně-technickým zabezpečením, k němuž došlo letos v únoru.

Má kapacitu 40 míst a je určeno pro zvláště nebezpečné vězně. Současně bylo modernizováno operační středisko VV Brno. Došlo také k výměně osmdesáti oken, ostatní okenní úpravy budou postupně dokončeny.

Mgr. Eva Montgomeryová

Představujeme nové oddělení

RÝNOVICE • Zástupcům regionálních médií – MfD, Deníků Bohemia, ČTK, Práva, Čs. rozhlasu i televize RTM – bylo začátkem května představeno nové oddělení se zesíleným stavebně-technickým zabezpečením ve Věznici Rýnovice.

Vzniklo po rekonstrukci jedné z ubytoven na třetím podlaží a má 13 dvoulůžkových cel, dvě oddělené kulturní místnosti, sprchy a místnost pro relaxaci. Své místo má i dozorce, vychovatel a speciální pedagog. Oddělení má také nové samostatné přístupové schodiště a výtahový dvůr na střeše objektu.

Stavba byla zkolaudována koncem letošního února a 1. března už bylo do oddělení umístěno prvních šest odsouzených. Programy

jsou zaměřeny na respektování norem upravujících výkon trestu odnětí svobody a dodržování zásad slušného chování a komunikace. Kromě individuální práce s odsouzenými je důraz kladen na skupinové ovlivňování formou pravidelných komunit.

Na četné dotazy novinářů týkající se nejen oddělení a jeho speciálního programu, ale i aktuálních problémů, jako je přeplněnost věznice či zaměstnávání odsouzených, odpovídal ředitel věznice plk. Bohuslav Baudyš, jeho zástupce ing. Boris Joneš, vedoucí výkonu trestu Bc. Jaroslav Polcer a speciální pedagog Bc. Martin Štrýncl. Setkání potvrdilo dobrou spolupráci věznice s místními médii.

Bc. Monika Králová

Na hradě Krakovci

ORÁČOV • Gotický hrad Krakovec ze 14. století je zasazen do malebné krajiny Rakovnícka. Jednoho slunečného dubnového dne se na hrad vypravili i odsouzení z Věznice Oráčov. A hned se pustili do práce. Uklidili hradní příkop, uhrabali okolí, vyčistili přístupovou cestu, odvezli suť a pomohli uklidit prostor za první bránou a předhradí. Po práci se vydali na procházku kolem ostrohu, ale ani po cestě nezaháleli - sesbírali vše, co do přírody nepatří. Za odměnu je kastelán Jiří Sobek provedl hradem. Po prohlídce si odsouzení opekli v podhradí u ohničku burty a s pocitem dobře vykonané práce využili chvíli klidu k posezení v přírodě, pozorování lesní zvěře a možná i k malému zamyšlení, jak je důležité pomáhat našim historickým památkám. Práci, kterou odvedli, si vytvořili podmínky, aby je odborná komise zařadila do nestřežených pracovišť nebo jim udělila v souvislosti s pracovním zařazením volný pohyb. Takže to určitě stálo za to. Jim, hradu i všem návštěvníkům, kteří sem zavítají.

PaedDr. L. Mašková

Užitečná krása

BRNO • Pracujete s počítačem? Pokud ano, tak jste se již zřejmě setkali i se zařízením flash disk. A pokud váš počítač není zrovna poslední model, pak jistě víte, že pro velkokapacitní disk je zapotřebí připojit zezadu k počítači prodlužovací USB kabel, který v době nepoužívání „zlobí“ – padá na zem, plete se na stole...

A tak přišli pracovníci oddělení informatiky s nápadem, jak prakticky využít šikovné ruce vězňů v keramické dílně VV Brno - na svět přišla hezká keramická držátka, která slouží dobré věci.

PhDr. Soňa Haluzová

Věznice není jen izolace

OPAVA • Ve Věznici Opava již šestým rokem pracuje specializované oddělení pro výkon ochranných léčebných odsouzených žen s drogovou či alkoholovou závislostí. Léčebný program je od června loňského roku uplatňován i pro muže se závislostí

společenské, zdravotní i kriminální důsledky. Zaměstnanci oddělení působí jako lektori, externí pedagogové na vysokých školách i jako vedoucí či oponenti bakalářských a magisterských diplomových prací studentů, kteří tuto problematiku zpracovávají.

emocionální prožitek, kterým je pro ně samotný akt předání těchto dáreků dětem v nemocnici nebo v sociálním ústavu, jejich pozitivní přístup k plnění terapeuticko-výchovného programu jen umocňuje. Tak tomu bylo i v průběhu návštěvy dětské-

na alkoholu. Za tuto dobu se podařilo personálu oddělení navázat rozsáhlou sítí kontaktů s institucemi zabývajícími se prevencí a léčbou osob závislých na psychotropních látkách. Jeho pracovníci se účastní odborných stáží, konferencí a seminářů k této problematice a své vlastní zkušenosti publikují i na stránkách odborných periodik.

Specializované oddělení také aktivizuje prostřednictvím stáží, exkurzí a přednášek zájem studentů vysokých a středních škol o drogovou problematiku a její

Avšak i odsouzení ze specializovaného oddělení mají svůj podíl na rozvíjení vztahů s vnějším světem. Stalo se již tradicí, že v rámci svých volnočasových aktivit zhotovují dárky pro děti z dětských domovů, klienty sociálních ústavů či dětské pacienty v nemocnici.

Chápání smyslu programu zacházení odsouzenými se tím prohlubuje, nevnímají jej pouze jako formální, nařízenou aktivitu, ale jako činnost, která je prospěšná a jejíž výsledky přinášejí uspokojení a radost i jiným lidem. Silný

ho oddělení Slezské nemocnice v Opavě a Ústavu sociální péče pro mládež s mentálním postižením – Marianum – letos v dubnu, kdy odsouzení obdarovali děti množstvím hraček, keramických figurek, obrázků, ale také svetrky, rukavicemi a šálami. Radost, kterou jim tím způsobili, byla pro ně odměnou i motivací k zamyšlení nad reálnými hodnotami života, do něhož znovu vstoupí po ukončení výkonu trestu.

*PhDr. Karel Furlaga, CSc.,
speciální pedagog
Foto mjr. Jaromír Kalus*

Nad problémy mladistvých

VŠEHRDY • Poradní sbor ředitele Věznice Všehrady plk. Mgr. Petra Křenka se na svém zasedání začátkem dubna letošního roku věnoval problematice poruch chování u mladistvých. Jednání se zúčastnil i ředitel Diagnostického ústavu pro mladistvé Praha 2 (DÚM) dr. J. Dvořák a jeho spolupracovníci.

Hlavním bodem programu byla beseda nad návrhy projektu VHLED (Péče o děti do 15 let s extrémními poruchami chování), jejichž autorem je dr. Matouš Řezníček z Ministerstva školství České republiky.

Výchovní pracovníci věznice konzultovali s odborníky z DÚM společný postup při zacházení

s mladistvými a vzájemně si vyměnili zkušenosti z praktické resocializace.

Prohlédli si Školské vzdělávací středisko, specializované oddělení pro odsouzené s poruchou chování zapříčiněné užíváním psychotropních látek a ubytovny pro mladistvé odsouzené.

Broňa Vetešníková

Komunitní spolupráce

BRNO • Mezinárodní konference na téma komunitní spolupráce v ČR se uskutečnila ve dnech 7. a 8. dubna 2005 v Brně pod záštitou hejtmána Jihomoravského kraje Stanislava Juránka a Institutu vzdělávání v oblasti drogové problematiky – Sdružení Podané ruce. Cílem konference, jejíž motto znělo „Vzájemná spolupráce služeb a organizací s důrazem na specifika práce s menšinami – drogová problematika jako celospolečenský problém“, bylo poukázat na širší problém, vyvolat mezioborovou diskusi a hledat možné cesty komunitní spolupráce.

Program konference obsahoval přednášky, panelové diskuse a bohatou nabídku workshopů. Tématy přednášek byla například: Národní strategie protidrogové politiky (Mgr. Sklenář – Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky), Vývoj v evropské drogové politice (Mgr. Radimecký), Současný stav na evropské drogové scéně (MUDr. Zábranský), Umístění userů a exuserů na trhu práce (Mgr. Vobořil – SPR) a Nezaměstnanost – riziko patologických závislostí (Doc. PhDr. Buchtová – MU Brno).

Obohacením bylo vystoupení zahraničních účastníků A. Shaw a C. Grizzle (Rugby House, Londýn, Velká Británie), které se

podělily o své zkušenosti z práce s menšinami v drogových službách a informovaly o úskalích komunitní spolupráce ve Velké Británii.

V panelové diskusi na téma „Klient v konfliktu se zákonem“ hovořili zástupci různých organizací (Policie ČR, Probační a mediační služby ČR, Vězeňské služby ČR a Sdružení Podané ruce) o možnostech pomoci klientům v průběhu vyšetřování a soudního jednání. O problematice „Drogy v komunitě – menšiny, uprchlické tábory, ghetta“ debatovali Mgr. Vobořil – SPR, Mgr. Lejčková – Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti a Bc. Pilát – Pobytové středisko, Zastávka.

V rámci konference se konala i řada zajímavých workshopů např. Forenzně-psychiatrický aspekt zneužívání návykových látek (MUDr. Pokora – PL Brno-Černovice), Primární prevence ve znevýhodněných skupinách dětí a mládeže (Ing. Voříšek, Mgr. Veselý – SPR), Ženy jako drogové uživatelky (Mgr. Vobořil – SPR, PaedDr. Těmínová – o.s. Sananim), Substituční léčba – metadon a buprenorfin (MUDr. Popov – Psychiatrická klinika ILF UK, MUDr. Dolák – SPR), Práce ve vězení (Bc. Škvařilová – SPR) a další.

Oživením konference bylo taneční a pěvecké vystoupení dětí ze Sdružení pěstounských rodin s názvem „Pestré klubovny“ a večerní vystoupení klientů terapeutické komunity Podcestný Mlýn.

Konference byla velmi dobře organizačně připravena a z odborného hlediska byla velmi přínosná. Reakcí na podnětná témata byly bohaté diskuse odborníků veřejnosti.

*Mgr. Kateřina Procházková,
forenzní psycholog a vedoucí
Poradny drogové prevence
VV Brno*

ZPRÁVY

Výlet za poznáním

ORÁČOV • Skupina odsouzených zařazených do výstupního oddělení věznice s dozorem i ostrahou doprovázená vychovatelem a sociální pracovníci se koncem února vydala na výlet vlakem do Rakovníka. Nejprve navštívili koordinátorku péče o oběť tzv. společensky nepřizpůsobené, jinými slovy sociální kurátorku, od níž se dozvěděli mnoho užitečného.

Pro odsouzené je velmi přínosné, když „svého“ sociálního kurátora poznají ještě ve výkonu trestu. Pomáhá jim řešit nejen svízelné rodinné situace, ale i praktické záležitosti, které budou potřebovat při jednání na úřadech.

Na místním úřadu práce se od-

souzení dozvěděli, kdy a kam je možné se přijít zaevidovat, jaké doklady budou potřebovat, za jakých podmínek uchazeč o zaměstnání pobírá podporu v nezaměstnanosti, jaké jsou možnosti rekvalifikace a další informace. Odsouzení se zajímali také o činnost EURES – Průvodce evropským trhem práce. Získali cenné informace, které budou moci využít, pokud budou chtít pracovat v zahraničí.

Cestou zpět se skupinka zastavila na poště, aby se dozvěděli, jaké jsou ceny poštovních služeb a co je třeba k získání spotřebitelského úvěru u poštovní spořitelny.

Výlet zakončili občerstvením v restauraci, kde si někteří doplnili, někteří osvěžili základy společenského chování, a prohlídkou rakovnického náměstí. A pak už se jelo zpátky do Oráčova.

*Alena Nachtigalová,
sociální pracovnice*

Extramurální aktivity

TEPLICE • Ve Vazební věznici Teplice je na oddělení odsouzených umístěno průměrně dvacet mužů. Přestože jsou všichni pracovníčně zařazení, zapojují se i do dalších činností. V rámci aktivit programu zacházení si osvojují nejen pracovní návyky, ale učí se i aktivně vyplňovat svůj volný čas, získávají nové vědomosti či dovednosti.

Vzhledem k tomu, že se objekt vazební věznice nachází v městské zástavbě v centru města, jsou možnosti sportovního využití omezené. Bylo nutné tedy hledat nějaké náhradní řešení. To se nakonec našlo ve spolupráci se Základní školou Buzulucká a Gymnáziem v Teplicích. Po sepsání rámcové dohody začal vychovatel odsouzených z věznice se skupinou asi šesti odsouzených mužů docházet dvakrát týdně do těchto škol. Odsouzení zde pracují na údržbě a při úklidu areálu a je jim umožněno využívat sportovní areál a jeho vybavení k vlastním sportovním aktivitám. Tato pracovní-sportovní činnost v rámci programu zacházení se

těší veliké oblibě. Vychovatelé ji proto využívají jako jeden z pozitivních motivačních faktorů během výkonu trestu odnětí svobody.

Vazební věznice Teplice také jednou měsíčně organizuje společné kulturně-vzdělávací vycházky za účasti zaměstnanců věznice. Jsou zaměřeny k poznání prostředí a historie lázeňského města a jeho okolí, k získání nových vědomostí a informací a udržení takových zkušeností, které budou odsouzeným sloužit k přípravě na řádný občanský život po propuštění z výkonu trestu. Výchovní pracovníci mohou touto formou daleko lépe přenášet na odsouzené své pozitivní

životní zkušenosti, objasňovat příčiny některých jevů v běžném životě, zdůrazňovat způsob žití bez kriminální kariéry. Vše se tak odehrává ve zcela jiném, uvolněnějším prostředí, které není zatíženo napětím z uvěznění.

V rámci extramurálních aktivit se uskutečnily například výlety na Hrad Doubravka, ze kterého je krásný rozhled na České středohoří, či výlet nejdelší sedačkovou lanovou dráhou v České republice na Komáří vížku s návštěvou výstavy „Historie krupského pohraničí“ v nově rekonstruované Kapli sv. Wolfganga. Skupina odsouzených se také zúčastnila programu Zahájení lázeňské sezony v Teplicích, prohlídky lázeňského komplexu. Navštívila Regionální muzeum v Teplicích. Odsouzení navštívili i několik filmových představení.

Je samozřejmé, že na extramurální aktivity jsou odsouzení velmi přísně vybírání a při jakýchkoli pochybnostech z nich mohou být vyřazeni.

Mgr. Olga Vaňková

Učitel ve vězení

PRAHA-RUŽYŇĚ • Ruzyňská věznice umožňuje společně s pedagogem místní základní školy mladistvým obviněným dokončit povinnou školní docházku. Ukládá jí to poslední změna zákona o výkonu vazby.

O nově získaných zkušenostech z takové výuky vypovídají tři zúčastnění - vyučující, speciální pedagožka a obviněný.

Mgr. Alena Vašková,
pedagog VV Praha Ružyně:

„Z počátku nebylo jednoduché naplnit zmíněnou změnu zákona. Chyběly zkušenosti i učební pomůcky. Výuka se však rychle rozběhla díky velmi dobré spolupráci s kolegy, s místní základní školou i ostatními institucemi. Jeden žák se do výuky zapojil velmi dobře, s druhým jsou však obtíže a vyučování probíhá doslova ve významu povinné docházky.“

Mgr. Jaroslav Císař,
učitel vyučující ve zdejší věznici:

„Zabezpečení školní docházky mladistvým obviněným je z hlediska vzdělání prospěšné. Velmi záleží na vhodném přístupu a vypěstování kontaktu mezi žákem a vyučujícím. Toto platí pro mladistvého, který vzdělávání přijímá. Odmítne-li, nelze mu nakázat, aby chtěl. V tomto případě je současná právní úprava bezpředmetná.“

Mladistvý obviněný
(necelých 16 let):

„Základní školu jsem navštěvoval z povinnosti. Tady je to ale jiné. Díky výuce se dostávám z cely a čas mi lépe ubíhá. Pan učitel umí pěkně vyprávět a nejraději poslouchám jeho poznatky z cest, kterými obohacuje např. dějepis a zeměpis. Z matematiky, kterou mě vyučuje pedagožka věznice, mě více baví geometrie.“

Pavla Primasová

Osobnostní profil uchazečů o práci ve vězeňské službě

Postup při posuzování osobnostní způsobilosti uchazečů o přijetí do služebního nebo pracovního poměru k Vězeňské službě České republiky a příslušníků a občanských zaměstnanců Vězeňské služby vyplývá z nařízení ministra spravedlnosti č. 1/2002, kterým se vydává organizační řád Vězeňské služby České republiky.

Činnost psychologa při posuzování osobnostní způsobilosti výše uvedených osob byla podrobně upravena metodickým listem ředitele odboru výkonu vazby a trestu generálního ředitelství VS ČR č. 4/2005. Následující článek přibližuje odborníkům i potenciálním uchazečům o práci ve vězeňství představu o tom, na co musí pamatovat psycholog při posuzování osobnostních kvalit a psychologických kritérií lidí, kteří přicházejí do styku s vězni.

Ve Vězeňské službě České republiky se do služebního poměru (včetně justiční stráže) a na některé pozice v občanském pracovním poměru vybírají uchazeči, kteří kromě jiného musí splňovat podmínku, že jsou pro tu či onu funkci způsobilí z psychologického hlediska.

Obecný profil bychom mohli charakterizovat následujícími osobnostními kvalitami (resp. psychologickými kritérii):

- 1) Sociální schopnosti a předpoklady pro vytváření dalších dovedností s odpovídajícím vztahem k lidem (ochota spolupracovat, snášet usměrňování s dávkou určité slušnosti a taktosti bez větší submisivity, tj. závislosti na sociálním okolí).
- 2) Průměrné a vyšší IQ obecné inteligence (vliv genetického, tj. vrozeného aspektu s důrazem na schopnost správně pracovat se všeobecnými a abstraktními pojmy podle logických zákonů, tvořit soudy a úsudky).
- 3) Mít příznivé sociální zázemí (jak v nukleární, tj. primární rodině, tak i v současné rodině a v současných vztazích,

vyrovnanost s problémem autority).

- 4) Emoční rovnováha (nepodléhat emociogenním tlakům a účinkům okolí, uplatňovat rozvahu a klid bez anxiозitních, tj. úzkostných znaků).
- 5) Odolnost v zátěžových situacích (vykazovat zdravou míru frustrační i stresové tolerance vůči různým situačním tlakům).
- 6) Seberegulace (umění se ovládat) a schopnost nést zodpovědnost.
- 7) Bezagrese (i ve zjemnělých formách, jako je např. přílišná kritičnost, hádavost, nadměrná ironie apod.).
- 8) Absence patologických znaků (tj. bez příznaků depresivních sklonů, neurotizace apod.).

To jsou jen základní psychologická kritéria, která by se v psychologickém (přesněji v psychodiagnostickém) vyšetření měla sledovat. Samozřejmě podle povahy případného funkčního zařazení se budou jistě některá kritéria upřesňovat a rozšiřovat. Faktem ale je, že skutečný osobnostní profil uchazečů, kteří se hlásí do služebního nebo pracovního poměru k vězeňské službě, bývá jiný. V posledních pěti letech se k Vězeňské službě České republiky hlásí uchazeči, které lze hypoteticky rozdělit do několika kategorií:

- I. Velmi malé množství uchazečů bez rozdílu věku a pohlaví uvedená psychologická kritéria splňuje. Zde je třeba zdůraznit, že uvedená kritéria nejde vždy beze zbytku naplnit. Ale je na každém psychologovi, aby erudovaně a citlivě posoudil, který osobnostní rys může kompenzovat (nahrazovat) či doplňovat jiný rys, který není třeba tolik vyjádřený, a co je de facto hlavní osou jednání a chování toho kterého jedince.
- II. Častěji přicházejí uchazeči, kteří možnost pracovat u VS ČR berou jako poslední šanci, když nikde jinde práci

nesehnali. Tomu samozřejmě odpovídají jejich osobnostní kvality, opět bez rozdílu věku a pohlaví. Uvedenou příležitost berou bez vnitřní motivace (ta je v této práci obzvláště nutná) – prostě buď to vyjde, nebo ne. Někdy se při poho-

vorech ani netají tím, že u VS nehodlají natrvalo zůstat.

- III. U věkově mladších uchazečů již dlouhodobě zjišťujeme, že se u nich projevuje výraznější emoční necitlivost, která je sice predikuje k celkem dobrému zvládnutí stresových a frustrujících situací (emočně se jich nedotýká), ale zároveň je predikuje i k nízké benevolenci, toleranci a kooperativnosti, což narušuje spolupráci v pracovních

týmech a i v jednotlivých funkcích. U těchto uchazečů vystupuje do popředí ego-centrismus a egoismus.

Často u nich zjišťujeme i užití drog, přičemž u osob, které se tím nijak netají, vystupují do popředí další negativní vlastnosti jednání – sklon k riskování, nízká zodpovědnost, nezdrženlivost (nedostatečná seberegulace chování).

- IV. Samostatnou kategorií by mohli tvořit uchazeči, kteří jsou vyhodnoceni (většinou pomocí PC, takže je vyloučen záměrný anebo jen náhodný vliv vyšetřujícího psychologa) s některými patologickými rysy (tj. již za hranicí normy jako potologické rozšíření) – např. paranoidní nastavení, porucha osobnosti, sklon k depresím a další. Psychologové ke zjišťování těchto kvalit používají velice citlivé techniky, které byly testovány u nás i v zahraničí na stovkách až tisících osob.

- V. Zvláštní kategorií tvoří pak uchazeči, kteří jsou psycholog sice uznáni jako způsobilí pro určitou práci – funkci – ve VS ČR, ale psycholog doporučuje určité omezení. Například v případech, kdy u uchazeče je příliš zvýrazněna introvertní stránka osobnosti (stahuje se do sebe, distancuje se od druhých, vyhovuje mu práce soustavně o samotě apod.) a měl by třeba pracovat jako dozorce nebo vychovatel odsouzených. Nebo naopak tam, kde je u uchazeče příliš zdůrazněna extraverte (člověk s potřebou dynamického, tj. měnícího se prostředí, přičemž tam, kde změny nejsou, sám si je nastimuluje, potřebuje neustále živý a intenzivní kontakt s okolím, vzrušení a zážitky), těžko jej lze pak zařadit třeba na funkci strážného.

- VI. Samostatnou skupinu tvoří také uchazeči, kteří nesplňují ani základní kritéria pro obecnou inteligenci. Objevují se i případy nízkého intelektu (syceného znalostmi získanými vzděláním) při dobré úrovni obecné inteligence (nezávislá na vzdělání). Bohužel jsou i případy, kdy celková inteligence je na takové úrovni, že uchazeč není

schopen uspět v úlohách, na jejichž vyhodnocení se používají normy již od dvanácti let. Takový člověk není samozřejmě schopen zvládnout ani povinný nástupní kurz. Snad ještě jedna důležitá poznámka: sebevyšší inteligence nemusí umět regulovat nezvládané emoce a ani nijak nahradit negativní charakterové rysy.

V řadě případů se u uchazečů objevuje potřeba poroučet, tj. dominantní sklony, které si vlastně chtějí při práci ve věznici kompenzovat – naplnit. Obecně lze říci, že při psychodiagnostickém vyšetření se v podstatě zjišťuje, zda některé vlastnosti a osobnostní rysy, které by mohly být při práci ve vězeňské službě uplatněny, nejsou příliš na nízké úrovni, a naopak zda některé, které by v této práci vadily, nejsou příliš zdůrazněny. Testová baterie bývá postavena tak, aby se dala diagnostikovat celková osobnostní struktura uchazeče, jeho sociální chování, patognomické rysy chování a obecná inteligence (leckdy přímo i struktura inteligence). A to technikami nejen takovými, kde lze odhadnout záměr vyšetření (tedy co zjišťují, například dotazníkové), nýbrž i metodami se skrytým významem a záměrem (např. projektivními).

Domnívám se, že většina psychologů Vězeňské služby České republiky, kteří se podílejí na výběru (mají k tomu odpovídající vzdělání a akreditaci GR VS ČR), se snaží optimálně postihnout alespoň základní charakteristiky uchazečů tak, aby je bylo možno u Vězeňské služby České republiky zaměstnat.

Jinak řečeno, nemyslím si, že by psychologové (určitě by šlo mluvit jen o ojedinělých výjimkách) chtěli dokazovat, jak je psychologie všemožná a neomylná.

Nicméně jistá přísná kritéria je třeba zachovávat, neboť jde o práci nejen zodpovědnou, ale i nebezpečnou, psychicky i časově náročnou (práce s asociálními jedinci, všeobecné práce s lidmi, se zbraní, s kázeňskou pravomocí, na směny apod.).

*PhDr. Jaromír Škopec, Ph.D.,
psycholog oddělení
výkonu trestu*

Foto Lubomír Bajcura

ZPRÁVY

Věznice pomohla dětem i pedagogům

MÍROV • Dětem ze Speciálního pedagogického centra v Mohelnici byly určeny dřevěné hračky a různé didaktické pomůcky, které v rámci pracovní terapie vyrobilo podle požadavků odborných pracovníků centra a dostupných katalogů pět odsouzených z mírovské věznice. Za přítomnosti médií je začátkem února přijeli dětem předat ředitel Věznice Mírov plk. Mgr. Vladimír Lang a další zástupci věznice.

Dárky si děti hned vyzkoušely. Centrum, jak uvedl jeho ředitel Mgr. Jan Široký, si spolupráce s věznicí moc váží, neboť omezené finanční prostředky by mu nákup pomůcek nedovolily, přestože je ke své každodenní činnosti s dětmi velmi potřebují. Starají se totiž o desítky dětí s různými fyzickými či duševními vadami a jsou jediným zařízením svého druhu v okolí.

Bc. Magda Petříková

Dětem pro radost

HORNÍ SLAVKOV • Dětské oddělení nemocnice v Sokolově dostalo od odsouzených ze specializovaného oddělení výkonu trestu s duševními a behaviorálními poruchami dárky pro radost – dřevěné kolébky, okrasné věšáky a vodící tučňáky.

Vězni je vyrábí v truhlářském kroužku pod vedením lektorů-instruktorů Romana Váchy a Jana Polláka v rámci aktivit programu zacházení.

Nemocnice Sokolov projevila svou vděčnost písemným poděkováním za všechny hospitalizované děti.

Pavlaína Lorenzová

Vězení nejsou jen mříže (8)

Pokračování seriálu článků o českém vězeňství podle výročních zpráv věznic a vazebních věznic za rok 2004

Vazební věznice Litoměřice

Základním pilířem programů zacházení s odsouzenými muži ve výkonu trestu odnětí svobody s dozorem v roce 2004 bylo ve Vazební věznici Litoměřice pracovní zařazení ve vnitřním provozu. Při zpracování programů zacházení se důsledně postupuje podle stanovené metodiky, na zpracování se podílejí všichni specialisté oddělení výkonu vazby a trestu.

Přestože prvořadé je řádné plnění pracovních povinností, každý program obsahuje řadu aktivit v mimopracovní činnosti – tělovýchovné, sebeobslužné, volnočasové a extramurální. Vzdělávání odsouzených probíhá formou autodidaktiky. Speciálně-výchovné aktivity byly zaměřeny na sociálněprávní poradenství, psychologické a pedagogické pohovory.

Oddělení mladistvých a mladých obviněných bylo koncipováno do 1. července 2004 jako jedno oddělení s vysokou prioritou volnočasových aktivit mimo celu. Volnočasové aktivity vycházely z prostorových a kapacitních možností oddělení. Hlavní náplní bylo sledování televizních pořadů, videosnímků, poslech hudby a různé společenské hry. Oblíbené byly relaxační techniky autogenního tréninku dr. Cimického a Jacobsonovy progresivní relaxace. V rámci arteterapie byly využívány techniky kresby a malby s terapeutickým podtextem. Obvinění mají možnost využít sociálněprávní poradenství. Vzdělávací program spočívá především ve výuce gramatiky českého jazyka a počtů.

Do preventivních programů byly ve II. pololetí loňského roku na základě novely zákona o výkonu vazby zahrnuty všechny kategorie obviněných, včetně obviněných žen. Vazební věznice Litoměřice pokračovala v plnění „Koncepce státní politiky ve vztahu k mladé generaci týka-

jící se zacházení s mladistvými a mladými vězni“ na rok 2004.

Krizové oddělení bylo vybaveno novým nábytkem. V roce 2004 prošlo jeho celami s kapacitou 6 míst celkem 22 obviněných. Ve všech případech zde byli umístěni vězni z důvodů prevence (úzkostné stavy, obavy ze šikany od spoluvězňů, psychomotorický neklid, psychická dekompenzace, smíšená porucha osobnosti). Izolační celu tohoto oddělení nebylo nutno v loňském roce využít.

Úsek výkonu trestu odnětí svobody se člení na dvě samostatná oddělení:

- Oddělení odsouzených s dozorem trvale umístěných k VTOS ve VV Litoměřice, které je současně oddělením s bezdrogovou

zónou. Má ubytovací kapacitu 26 míst a loni bylo využito na 97 %.

- Příjímací oddělení pro všechny kategorie odsouzených a všechny typy věznic, které pojme 89 odsouzených. V průběhu roku 2004 zde bylo ubytováno průměrně 102 osob. K dispozici je jim též kulturní místnost. Příjímacím oddělením procházejí všichni odsouzení. Loni jich bylo 2364. Pro odsouzené zařazené do dozoru bylo začátkem ledna 2004 otevřeno volné oddělení, kde jsou cely otvírány v době od 8.00 do 20.00 hod. a odsouzení mohou sledovat televizní programy. Kapacita oddělení je 24 míst a průměrné využití ve druhém pololetí roku 2004 bylo 121 %.

VTOS zabezpečují tři vychovatelé, kteří na příjímacím oddělení spolupracují s dozorcí 1. a 2. třídy.

Úsek výkonu vazby je rozdělen do čtyř oddělení:

- Oddělení obviněných žen (v přízemí) s kapacitou 9 míst, využití 200 %;

- I. oddělení (v prvním patře) obviněných mužů s nepříznivou bezpečnostní nebo osobnostní charakteristikou, kapacita 75 míst;

- III. oddělení (ve třetím patře) obviněných mužů, kapacita 53 míst, dále oddělení vazby se zmírněným režimem s kapacitou 24 míst (využití 108 %) a tři krizové dvoulůžkové cely;

- IV. oddělení (ve čtvrtém patře) pro mladistvé a pro mladé obviněné muže s kapacitou 59 míst a oddělení vazby se zmírněným režimem s kapacitou 24 míst (využití 118 %).

O úsek výkonu vazby se stará 16 dozorců 1. třídy a vychovatel se zaměřením na práci s mladistvými, 24 dozorců ve směnném provozu a 10 dozorců, kteří zabezpečují denní režim. Spolupráce specialistů je samozřejmá, zejména je nutno vyzdvihnout práci sociálních pracovníků a psychologů.

K 31. 12. 2004 bylo ve Vazební věznici Litoměřice z celkového počtu 401 vězňů 114 toxikomanů. Drogovou problematiku řeší vazební věznice prostřednictvím Poradny drogové prevence. Prošlo jí 349 vězňů. Zvýšená pozornost při příjmu do vazební věznice byla věnována vězňům s abstinenčními příznaky.

Obvinění cizinci byli při příjmu poučováni v jazyce, kterému rozumí. V loňském roce nebyl ve vazební věznici ani jeden cizinec, se kterým by se personál nedomluvil. Kontrola a překlady korespondence obviněných cizinců jsou však organizačně a zejména finančně poměrně náročné. V loňském roce bylo na tuto činnost vynaloženo 219 562 korun.

Služební a profesní příprava zaměstnanců proběhla podle plánu, zúčastnilo se jí 96 % příslušníků a občanských zaměstnanců. Celkové hodnocení vazební věznice na úseku služební a odborné přípravy je hodnoceno jako splněno.

Vazební věznice provedla šest nácíků krizové situace a dvě generální prohlídky objektu, při nichž se nenalezly žádné nedovolené nebo nebezpečné věci.

Činnost jednotky Justiční stráže při OS a OSZ Litoměřice je hodnocena jako dobrá, spolupráce se soudem i státním zastupitelstvím je na velmi dobré úrovni.

Řídící a kontrolní činnost byla v roce 2004 zaměřena na dodržování všech norem při zajišťování řádného chodu vazební věznice a na předcházení vzniku mimořádných událostí. Na výsledek kontrolní činnosti navazovalo přehodnocování a zpřísňování systému výkonu strážní, eskortní a dozorcí služby a s ním spojených činností ve vztahu k obviněným a odsouzeným. Ve srovnání s rokem 2003 došlo v hodnoceném období opět k dalšímu nárůstu jak osob přijatých do výkonu trestu odnětí svobody, tak dodaných do výkonu vazby. Na těchto počtech se negativně projevuje i nárůst krátkodobých trestů. Zákonitě se také zvyšují i počty eskortovaných osob. Do této oblasti se navíc promítají i problémy soudů (např. nepřítomnost svědků), situaci zhoršují i velké „kauzy“ s množstvím společníků. Pohyb v rámci dálkových eskort, které zabezpečují pracovníci správního oddělení, je značný.

V loňském roce provedla vazební věznice rozsáhlou opravu kuchyně a výměnu RTG přístroje ve zdravotním středisku. Nejvýznamnější akcí v oblasti informatiky byla instalace 20 nových počítačů a 10 laserových tiskáren přidělených z GR VS ČR. Podařilo se nově vybavit pět pracovišť vrchních dozorců výpočetní technikou.

Vazební věznice Litoměřice dlouhodobě udržuje velmi dobré vztahy se všemi orgány činnými v trestním řízení v rámci územní působnosti. Příkladem je vzájemná dohoda s KS Ústí n. L. o zavedení sjednoceného způsobu potvrzování návštěv obhájců u klientů ve výkonu vazby. Dobře funguje

také ověřování faxových propuštění stanoveným heslem. V únoru loňského roku byl vytvořen poradní orgán ředitele vazební věznice, který přispěl k navázání a prohloubení osobních kontaktů mezi jeho členy a lepšímu poznání provozu vazební věznice. Ve VV Litoměřice bylo také provedeno šetření orgánem veřejného ochránce práv, při němž nebylo zjištěno porušení právních předpisů. Závěrečná zpráva pouze doporučuje zlepšení komunikace s vězni.

To je jeden z úkolů, které si Vazební věznice Litoměřice uložila. Kromě toho chce zlepšit i komunikaci mezi zaměstnanci a ve vztahu k médiím a dále rozvíjet dobré meziresortní vztahy.

Věznice Ostrov

V průběhu celého loňského roku zpracovali speciální pedagogové ve Věznici Ostrov celkem 869 programů zacházení. Odsouzení si mohli vybírat ze 41 zájmových, vzdělávacích a speciálně-výchovných aktivit. Největší zájem byl o aktivity zájmové, především sportovní.

Z naučných kroužků byl nejpopulárnější přírodopisný a zeměpisný a Klub filmového diváka. Tři zájmové kroužky se zabývaly manuálními činnostmi: pěstelskými a rukodělnými pracemi a sebeobslužnými činnostmi. V roce 2004 se uskutečnilo 12 sportovních turnajů, kterých se zúčastnilo 352 odsouzených.

Ze vzdělávacích aktivit zajišťovali speciální pedagogové činnost sedmi jazykových kroužků. Nejvyšší účast byla v kroužku českého jazyka pro cizince a v kroužcích anglického jazyka.

Ve speciálněvýchovných aktivitách se specialisté oddělení výkonu trestu zaměřovali především na sociálněpsychologické poradenství a psycho-relaxaci. Sociální pracovníce vedly tři kroužky sociálněprávního poradenství.

Psycho-regulaci a relaxaci se věnovaly dva kroužky vedené psychologkou a lektorem-instruktořem. Od druhého pololetí byla zřízena nová aktivita psycho-sociálního poradenství vedená psychologkou a tzv. společenský klub vedený psychoterapeutkou. Dlouhodobě pracoval po celý rok

kroužek arteterapie vedený speciálním pedagogem.

V roce 2004 bylo uděleno odsouzeným 761 kázeňských odměn a bylo uloženo 447 kázeňských trestů především za porušování časového rozvrhu dne

být ve specializovaném oddělení prvořadou záležitostí.

Při zpracovávání programů zacházení se přihlíží ke stupni narušení osobnosti a chování odsouzených. Vzhledem k tomu, že tato skupina odsouzených je

a různých nařízení a za kouření na nepovoleném místě.

Trvale pracovně nezařaditelným odsouzeným (§ 69 ZVTOS) se zařazením v typu věznice s ostrahou bylo do konce října 2004 určeno Specializované oddělení výkonu trestu.

Programy zacházení byly odborně zpracovávány speciálním pedagogem s přihlédnutím k mentálním schopnostem, objektivnímu zdravotnímu stavu a věku odsouzených. Odsouzeným, kteří se nemohli zúčastňovat dostupných aktivit nebo je odmítali, byl určen minimální program zacházení.

Od 1. října 2004 je toto oddělení určeno pro odsouzené s poruchami osobnosti a chování způsobené užíváním psychotropních látek (§ 70 písm. b/ ZVTOS) zařazené v typu věznice s dozorem. Drogová problematika tak začíná

na rozdíl od odsouzených umístěných v oddělení do konce září schopna pracovního zařazení, měla by být základem programů zacházení pracovní činností. Vzhledem k nedostatku pracovních příležitostí však žádný z odsouzených specializovaného oddělení není pracovně zařazen (s výjimkou 5 tzv. režistů). V rámci zájmových aktivit pracovalo do konce září dvanáct, od října sedm kroužků. Ze vzdělávacích aktivit byl do konce září činný kroužek negramotných a kroužek základů angličtiny. Ze speciálněvýchovných aktivit to byly sociálněprávní výcviky a relaxační cvičení.

Ve Zvláštním oddělení výkonu vazby se v 1. pololetí zúčastňovali mladiství a mladí obvinění do 26 let skupinových aktivit, od 2. pololetí jsou tyto aktivity nabízeny všem obviněným.

Vzdělávání odsouzených a obviněných probíhalo ve všeobecně vzdělávacích kroužcích v rámci plnění programů zacházení. Oproti roku 2003 byla rozšířena nabídka výuky cizích jazyků.

Činnost psychologů spočívala především v poskytování odborné diagnostické péče a individuálního poradenství, v řešení krizových stavů odsouzených a obviněných a ve vedení některých speciálněvýchovných aktivit. Hlavní náplní práce speciálních pedagogů byla i v minulém roce tvorba, aktualizace a vyhodnocování programů zacházení. Sociální pracovníci se podílely zejména na vyřizování sociálních a rodinných problémů vězňů osob, zajišťování zaměstnání a ubytování odsouzeným po propuštění, vyřizování dokladů a žádostí a poskytování sociálněprávního poradenství.

Činnost lektorů-instruktorů a vychovatelů-terapeutů spočívala zejména ve vedení zájmových a vzdělávacích aktivit a individuální poradenské činnosti.

Nástupní oddělení: V roce 2004 bylo využíváno pouze pro odsouzené zařaditelné do práce. Odsouzení určení k umístění do specializovaného oddělení pro trvale pracovní nezařaditelné byli do tohoto oddělení umisťováni přímo z eskort nebo po vlastním nástupu výkonu trestu na nezbytně nutnou dobu.

Výstupní oddělení: Pro odsouzené zařazené v oddělení výkonu trestu bylo v únoru 2004 otevřeno nové, kompletně vybavené výstupní oddělení s kapacitou 15 lůžek (po třech v pěti celách).

Krizové oddělení: Jeho činnost se řídila zvláštním předpisem a v průběhu roku v něm bylo umístěno 85 odsouzených. Ve zvláštním oddělení výkonu vazby je pro potřebu krizového oddělení vyčleněna jedna cela.

Pokud jde o drogovou problematiku, v minulém roce nebyly ve věznici zjištěny žádné závažnější problémy způsobené požitím nebo distribucí drog. Důsledně byly prováděny osobní prohlídky všech odsouzených a obviněných včetně cizích osob, vozidel a jejich nákladů a kontroly balíčků a korespondence. Při kontrolách byli využíváni protidrogoví služební psi. Ve věznici již řadu let existuje poradna protidrogové prevence, kterou vede

speciální pedagog. Poradna má kontakt s Národní protidrogovou centrálou ČR a velice dobře spolupracovala s K-centrem v Karlových Varech.

S odsouzenými cizinci se ve věznici nevyskytly žádné závažné problémy. Základní poučení je k dispozici v 16 jazycích. V rámci plnění programů zacházení se část cizinců věnovala výuce základů českého jazyka, cizinci se také zúčastňují skupinových aktivit.

Zdravotní péče: Pro odsouzené jsou ve věznici dvě ordinace praktického lékaře, pro obviněné jedna. Za rok 2004 bylo provedeno více než 17 000 zdravotnických výkonů a asi 3000 stomatologických výkonů.

Výrobní činnost a zaměstnávání odsouzených: Do práce bylo v roce 2004 zařazeno průměrně 170 odsouzených (o 17 více než v roce 2003), avšak vzhledem k nárůstu počtu odsouzených zařaditelných do práce se procento zaměstnanosti odsouzených snížilo oproti 29 % v roce 2003 na 27 %. Snahy věznice o vytvoření dalších pracovních příležitostí pro odsouzené i v roce 2004 ztroskotaly buď pro vysoké nároky organizací na prostor a vybavení pracoviště, nebo pro nevhodnost nabízené pracovní činnosti pro podmínky výkonu trestu, popř. nízké finanční ohodnocení. Vnitřní výrobní provoz truhlárny vyrobil nábytek a další výrobky ze dřeva pro potřeby organizačních jednotek vězeňské služby za 3 miliony 600 tisíc Kč. Bylo dosaženo produkce za 191 000 Kč a celkový výsledek hospodaření činil téměř 42 000 Kč.

Bezpečnost: V roce 2004 nebyl zjištěn žádný pokus nebo příprava k útěku ze střežených prostor, strážní služba své úkoly splnila. Ani ve výkonu dozorcí služby se nevyskytly závažné nedostatky. Velice kladně byla hodnocena spolupráce oddělení vězeňské a justiční stráže a obou oddělení výkonu trestu.

Eskortní službu bylo nutno vzhledem ke zvýšeným požadavkům soudů posilovat o příslušníky z jiných úseků. Při eskortách byli pravidelně využíváni služební psi.

V dubnu 2004 byla provedena pravidelná prověrka bezpečnosti střežených objektů. Závažné závady kromě nedostatečné výš-

ky oplocení zakázaného pásma nebyly shledány. Služba justiční stráže probíhala po celý rok v souladu s úkoly stanovenými zákonem a NGR.

V investiční výstavbě byla v plném rozsahu zajištěna realizace schválených akcí ISPROFIN: pořízení dataprojektoru, rozšíření kamerového systému a pořízení travní sekačky. Ve dvou vchodech do střežených objektů byly instalovány detekční rámy a v budově výkonu vazby byl rozšířen kamerový systém, v zdravotnickém středisku byla provedena instalace slaboproudých rozvodů.

K 31.12.2004 měla věznice 453 zaměstnanců.

Věznice Znojmo

Programy zacházení s vězni vycházejí z individuálních potřeb a zájmů jednotlivých odsouzených, anamnéz a doporučení specialistů. Jejich realizace je sledována vychovateli a jsou v pravidelných termínech vyhodnocovány.

Stejně tak probíhá i jejich pravidelná aktualizace pedagogem.

Hlavní částí programů zacházení na oddělení D1 (pracovní zařazených) je jejich pracovní činnost doplněná o zvolenou zájmovou a vzdělávací činnost, na oddělení A, D2, Toxi (pracovní nezařazených) příprava pro možné pracovní zařazení, zájmová činnost.

Zájmová činnost je rozdělena na sportovní a vzdělávací.

Odsouzení ze specializovaného oddělení bezdrogové zóny vydávají časopis Trosečník, který jim pomáhá učit se kultivovanému projevu, korektně se vyjadřovat k dění ve věznici a na pracovištích. Mají také možnost zúčastnit se vzdělávací hudební aktivity, jejíž náplní je poslech hudby, teoretický úvod do hudebních žánrů a hra na kytaru a zpěv.

Ve čtyřměsíčních cyklech probíhá kuchařský kurz pro 8–10 odsouzených v typu věznice s ostrahou, výuka anglického jazyka a četba.

Specialisté včetně sociálních pracovníků se podílejí na zpracování podkladů pro sestavování programů zacházení, vypracovávají odborné charakteristiky, zúčastňují se jednání odborné

komise, spolupracují na výchovné činnosti formou vedení a metodického poradenství ve volnočasových útvarech a individuálně se věnují odsouzeným.

Nástupní oddělení je určeno oddělení A – pracovní nezařazeným. Odsouzení před propuštěním z výkonu trestu odnětí svobody mají možnost zúčastnit se sebeobslužných činností, vycházek za dozoru pracovníka VS, psychologických a sociálních pohovorů a pedagogického poradenství jak vhodně využívat volný čas.

Ve věznici bylo nově vytvořeno specializované oddělení pro výkon ochranného protidrogového léčení, které bylo v průběhu minulého roku obsazeno na 95 %.

Hlavní náplní poradny drogové prevence byla relaxační činnost a individuální pohovory s drogově závislými.

Základní problematika specifických skupin vězňů: zvláštní aktivity a programy zacházení jsou na oddělení výkonu trestu určeny mladým odsouzeným do 26 let věku.

V rámci sebezpznávacích aktivit se odborní pracovníci snaží naučit odsouzené verbálním a neverbálním dovednostem, aby byli schopni řešit konflikty asertivním způsobem.

Zdravotní péči ve Věznici Znojmo poskytuje jak chovancům, tak příslušníkům a zaměstnancům zdravotní středisko, kde pracuje praktický lékař, zubní lékař, psychiatr a dermatolog a dochází sem i diabetolog a nutriční specialista.

Výkon strážní, dozorcí a eskortní služby je plněn dobře, o čemž svědčí i to, že věznice nezaznamenala žádné protiprávní jednání vězňů osob (např. napadení příslušníka nebo pokus o útěk).

Práva odsouzených jsou naplňována, spolupráce s pracovníky institucí, které dohlíží na dodržování zákonů při práci s osobami ve VT je na požadované úrovni. Úroveň praktické připravenosti příslušníků je prohlubována v nácvicích postupu při likvidaci nedovolené činnosti odsouzených.

U všech eskort je prováděna maximální kontrola a metodické řízení. U prohlídek jsou dodržovány zásady taktiky k naplnění účelu a využívány technické prostředky.

Služební a profesní přípravy se zúčastňovali všichni příslušníci a občanští pracovníci.

V průběhu uplynulého roku došlo ve věznici Znojmo ke třem

případům škody na výstrojním a ubytovacím materiálu.

Výrobní činnost a zaměstnávání vězňů: Část odsouzených zaměstnává věznice ve

vnitřní režii, další se daří zaměstnávat u cizích subjektů, kde vykonávají pomocné práce. Výběru odsouzených a jejich zařazování na vnitřní i vnější pracoviště je věnována velká pozornost. Tomu odpovídá i dobrá úroveň práce odsouzených. V průběhu roku 2004 byli nejlepší z nich odměněni kázeňskými odměnami: pochvalami, povolením opustit věznici nebo přerušením výkonu trestu.

Pracující vězni dostávají měsíční odměnu za práci v průměru 4023–4164 korun.

Kapacita Věznice Znojmo je 170 míst a vychází z jednotného požadavku 4m² na osobu. Veškerá kapacita je určena pro výkon trestu odnětí svobody.

V roce 2004 sice nebyla realizována žádná investiční akce, byly však připraveny tři investiční záměry pro období let 2005–2006. Nejzajímavější z nich je rozšíření ubytovací kapacity o 75 osob výstavbou nové budovy ve stávajícím areálu věznice.

Stále větší pozornost věnuje Věznice Znojmo ekologii. Během loňského roku byly provedeny kontroly ČOV a měření emisí kotelen a diesselagregátu. Odpady jsou tříděny a likvidovány na základě smluv s oprávněnými odběrateli. Podařilo se vyřešit i likvidaci kuchyňských zbytků

a odlučování amalgamu na zubním oddělení.

V roce 2004 se zvýšil počet osobních počítačů (o 25) a z generálního ředitelství věznice dostala dvacet laserových tiskáren.

Plánovaný stav 150 zaměstnanců je splněn na 98,5 %. Problémy s naplňováním tabulkových míst věznice nemá, a může si proto dovolit vysokou náročnost při výběrových řízeních.

Image věznice v regionu je pozitivní. Dobrá je také kvalifikační úroveň zaměstnanců. V rámci celoživotního vzdělávání se zaměstnanci vzdělávají v odborných kurzech.

V průběhu minulého roku se konaly doplňovací volby do Senátu Parlamentu České republiky. V prvním kole se jich zúčastnilo 9 voličů z 189 odsouzených, v druhém 8 z 194 odsouzených. Voleb do Evropského parlamentu se zúčastnilo 110 ze 164 odsouzených.

Věznice úzce spolupracuje s ústředními i regionálními médii a pravidelně aktualizuje své webové stránky a informuje veřejnost o své činnosti.

Do budoucna by ráda vybudovala víceúčelové místnosti pro pastorační činnost a další aktivity a rozšířila sportovní činnost.

Zpracovala

Mgr. Eva Montgomeryová

Foto Ing. Miroslav Jílek

Vzdělávání mladistvých

OSTRAVA • Mladiství z VV Ostrava, kteří nemají splněnou povinnou školní docházku, si základní vzdělání doplňují v Církevní základní škole Přemysla Pittra v Ostravě.

V prvním pololetí prospěli tři žáci – žák deváté třídy (cizinec) s prospěchovým průměrem 1,6 a dva žáci zvláštní školy (sedmá a osmá třída ZŠ) s průměrem 2,7 a 3,3.

V současné době je do výuky zařazeno pět žáků (dvě základní školy a tři zvláštní školy). Ředitelka základní školy PhDr. Soňa Tarhová hodnotí průběh vzdělávání a připravenost formou

samostudia jako velmi dobrý, oceňuje plnění domácích úloh, dosavadní aktivitu a zvědavost mladých mužů, kterou projevují v jednotlivých předmětech. Lze si jen přát, aby jim zájem o sebevzdělávání zůstal i nadále a stal se nedílnou součástí jejich životního stylu po propuštění na svobodu.

Výuku zajišťuje pět speciálních pedagogů a učitelů ZŠ. Za vazební věznici jsou jako odborní garanti výuce a zkouškám přítomni speciální pedagogové Mgr. Rostislav Brož a PhDr. Jiří Pavlů.

(jp)

Foto archiv VS ČR

Ředitel Vazební věznice Ostrava plk. JUDr. Jan Hlislík a ředitelka základní školy PhDr. Soňa Tarhová (vpravo za ním) při předávání vysvědčení úspěšným žákům.

Informace z odborné knihovny

Téma **MLÁDEŽ A MLADISTVÍ PACHATELÉ** je v současné době často námětem diskusí zvláště v souvislosti s narůstající násilnou trestnou činností mladistvých u nás i ve světě. Přinášíme čtenářům výběrovou bibliografii publikací, které jsou k tomuto tématu k dispozici v odborné knihovně generálního ředitelství Vězeňské služby ČR. Další informace o knihovně naleznete na internetové adrese www.vscr.cz/literatura.

MATOUŠEK, Oldřich – KOLEKTIV

Práce s rizikovou mládeží: Projekt LATA a další alternativy věznění mládeže. vyd. – Praha: Portál 1996. – 87 s. ISBN 807178-064-2 (Sign. E 59)

Příčiny kriminality mládeže. Navazování kontaktů s mladými pachatele trestné činnosti. Kazuistiky konkrétních případů. Narovnání mezi pachateli trestné činnosti v zahraničí.

LEMPP, Reinhart
Jugendliche Mörder (Mladiství vrazi). Bern: Verl. Hans Huber 1977. – 227 s. (Sign. E 60)

Průběh 80 pokusů a dokonaných vražd, spáchané mladistvými a mladými dospělými. Pachatel, oběť, čin. Příčiny, spory v rodině etc. Násilné trestné činy. Sexuální motivy a homosexuální motivy. Vraždy otců, matek, sourozenců, spolužáků. Sociální situace pachatelů etc.

MLÁDEŽ.

Mládež a sociálně negativní jevy: Sborník referátů ze semináře. Uspořádal Jiří Semrád. – 1. vyd. Praha: PA ČR, 1996. – 126 s. ISBN 80-85981-22-X (Sign. E 61)

Mládež a sociálně negativní chování z hlediska prevence bezpečnostních služeb. Problémy mládeže v kontextu postmoderního myšlení. Vývoj hodnotové orientace mládeže v osmdesátých a devadesátých letech. Některé pedagogicko-psychologické předpoklady ohrožení zdravého společenského vývoje dospívajících. K problematice kriminality na dětech a mládeži. Rodina jako nejúčinnější činitel prevence asociálního chování dětí a mládeže. Komplexnost v řešení problémů sociálněpatologických jevů v Praze. Mládež a drogy. Vývojové trendy řešení problematiky páchaní trestné činnosti mládeží na mládeži na území hl. m. Prahy.

Sociálně negativní jevy z pohledu samotné mládeže a její prevence. Tři poznámky k problematice kriminality mládeže a její prevence.

ZEZULOVÁ, Jana

Trestní zákonodárství nad mládeží. 1. vyd. – Brno: Masarykova univerzita, 1195. – 247 s. (Spisy právnické fakulty č. 188), ISBN 80-210-1643-4 (Sign. E 62)

Historický vývoj českého trest-

ně patologických jevů u dětí a mládeže. 1. vyd. – Praha: Karolinum 1998. – 169 s. (Učební text) (Sign. E 63)

Společnost, výchova a vychovatel. Záškoláctví jako forma odporu nebo útěk od povinností. Agresivita a násilné chování. Vliv mediálního násilí na psycho-sociální vývoj nezralých jedinců. Systematická psychotraumatizace ve skupině (šikana). Deviantní jednání a závadové party. Bezúčelné ničení věcí, vandalismus, sprejeři a graffiti. Delikvence a alkoholismus. Děti, mládež a drogová závislost. Krizové stavy u dětí a mládeže. Sebezničující tendence a sebevražedné jednání.

MATOUŠEK, Oldřich – KROFTOVÁ, Andrea

Mládež a delikvence. 1. vyd. – Praha: Portál, 1998. – 335 s. ISBN 80-7178-226-2 (Sign. E 64)
Možné příčiny, současná struktura, programy prevence kriminality mládeže se zvláštním důrazem na nové nebo dosud neužívané metody. Teorie je doplněna řadou ilustrativních případů.

ZÁŠKODNÁ, Helena
Sociální deviace dětí a mládeže. 1. vyd. – Ostrava: OU 1998. – 95 s. (Učební text) ISBN 80-7042-519-9 (Sign. E 65)

Návykové látky u adolescentů – charakteristika adolescence jako složitějšího vývojového období. Poruchy chování a delikvence. Různé formy zátěže (stres, frustrace, deprivace, konflikt) – možnosti a konkrétní techniky úspěšného zvládnutí těchto situací.

LABÁTH, Vladimír – KOLEKTIV

Riziková mládež: Možnosti potenciálních změn. 1. vyd. – Praha: Slon, 2001. – 157 s. (Ediční řada Studijní texty sv. 19) ISBN 80-85850-66-4 (Sign. E 66)

Společná práce současných českých a slovenských autorů. Riziková mládež. Dospívání a rizika dospívání. Úvahy nad pojmem „agrese“. Dissociální chování. Prostředky dosahování pozitivních změn v práci s rizikovou mládeží. Individuální a skupinové postupy. Práce s rodinou, rodinná terapie, rodinné poradenství. Práce s mládeží s dissociálním chováním.

ZÁKON.

Zákon o soudnictví ve věcech mládeže: komentář / Pavel Šámal a kolektiv. – 1. vyd. – Praha: C. H. Beck, 2004. – 1043 s. + příloha text zákona. ISBN 80-7179-829-0 (Sign. E 67)

Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, účinný k 1. lednu 2004.

ČERNÍKOVÁ, Vratislava – KOLEKTIV

Prekriminalita dětí a kriminalita mladistvých, kterým byla uložena ochranná opatření: trestně právní, sociálně psychologické, pedagogické a léčebné aspekty. 1. vyd. – Praha: PA ČR, 2002. – 148 s.

Vývoj společnosti a charakteristika podmínek výchovy mládeže. Charakteristika období dospívání. Prekriminalita dětí a kriminalita mladistvých. Ukládání ochranných opatření.

SBORNÍK.

Trestní soudnictví pro mladistvé: Soustava trestního soudnictví pro mladistvé v Kanadě / překlad kanadského originálu Juvenile Justice. Ottawa: The International Cooperation Group, 2002.

Zákon o trestním soudnictví pro mladistvé pachatele ze dne 4. února 2002, č. C-7 – přehled a základy. Práva mladistvých obviněných. Trestní soudnictví pro mladistvé. Rozsudky. Ochrana soukromí. Připustnost výpovědi. Právo na obhájce.

Miloslava Černá
Foto Lubomír Bajcura

Regionální porada sociálních pracovníků

KARVINÁ • Potřeba setkávat se, vzájemně si vyměňovat informace a prohlubovat neformální vztahy. To jsou hlavní motivy pro pravidelná setkání sociálních pracovníků karvinské, heřmanické, opavské a ostravské věznice.

Sociální pracovníci se dvakrát ročně setkávají na celorepublikových poradách organizovaných GR VS ČR. Tato četnost však nestačí potřebě navazovat a prohlubovat osobní vztahy mezi všemi sociálními pracovníky věznic ostravského regionu a potřebě intenzivnější spolupráce vzhledem ke specifickým Ostravska.

Tradice regionálních porad vznikla v roce 2002 ve Věznici Opava. O rok později bylo podobné setkání zorganizováno heřmanickými kolegyněmi, loni se pořadatelské štafety ujali sociální pracovníci z Vazební věznice Ostrava a v dubnu letošního roku Věznice Karviná. Oficiální část setkání zahájil ředitel věz-

nice JUDr. Ján Lazár, který ve svém vystoupení zdůraznil potřebu vzájemné výměny informací z oblasti sociální práce s vězněnými osobami. Sociální pracovníci karvinské věznice charakterizovaly činnost se specifickými skupinami klientů, kterými jsou odsouzení trvale pracovní nezařaditelní, mentálně retardovaní a zbavení způsobilosti k právním úkonům.

Vedoucí oddělení výkonu trestu mjr. Mgr. Jiří Byčkov, Ph.D. seznámil přítomné s historií věznice a provedl je věznicí. Prohlídka umožnila poznat podmínky výkonu sociální práce s odsouzenými muži zařazenými do věznice s dozorem a seznámit se s prostředím specializovaných oddělení pro odsouzené zařazené do věznice se zvýšenou ostrahou, včetně podmínek výkonu trestu imobilních odsouzených.

Druhá část setkání byla, tak jako v minulých letech, věnována návštěvě vybraného pracoviště, které se podílí na realizaci kontinuální sociální práce s pachateli trestných činů. Vzhledem k výborné spolupráci s karvinským střediskem probační a mediační služby proběhlo setkání s jeho pracovníky, kteří početnou skupinu vězeňských kolegů informovali o spolupráci s Věznicí Karviná týkající se především práce s odsouzenými při přípravě podkladů pro podmíněné propuštění.

Porada byla zakončena společným posezením u pozdního oběda. I mimo prostředí věznice se dlouze diskutovalo o aktuálních trendech v sociální práci, o tom, jaké činnosti se v jednotlivých věznicích vykonávají, jaké aktivity a jakým způsobem jsou s vězněnými klienty prováděny, co se komu podařilo i co koho trápí. Jednání se jako každoročně setkalo s velkým ohlasem, pramenícím z pocitu profesní, ale také osobní sounáležitosti.

*Mgr. Lenka Kujevská
Foto archiv VS ČR*

Úspěšná konfrontace

RÝNOVICE • K počítačům zasedlo koncem dubna dvanáct odsouzených z rýnovické věznice, aby změřili své síly s více než pěti desítkami žáků středních škol.

Dostali tak poprvé šanci zapojit se do celorepublikové soutěže ve znalostech počítačového kreslení a malování. Nad regulérností soutěže ve věznici dohlížel zástupce pořadatelské firmy 3E Praha Josef Šír. Odsouzenému Lubošovi uniklo vítězství doslova o vlásek a umístil se druhý. Za sebou nechal více než třicet

soutěžících. Také výsledky ostatních účastníků byly velmi dobré. Z 35 soutěžících v kategorii 2D obsadili odsouzení z Rýnovic 11., 14. a 17. místo, v kategorii 3D se z 26 soutěžících umístili na 12. a 14. místě. Odsouzení si tak ověřili, že se svými schopnostmi mohou srovnávat se studenty. Budou se tak moci lépe ucházet o zaměstnání v tomto oboru a mají velkou šanci obstát. Poděkovat za to mohou i svým učitelům ve věznici.

*Monika Králová
Foto archiv VS ČR*

Vazební věznice podporuje vzdělávání

OLOMOUC • Podpora celoživotního vzdělávání odsouzených je krokem k rozšíření možností, jak si během výkonu trestu dále zvyšovat kvalifikaci. Takové studium má ryze individuální charakter a musí vyhovovat specifickým potřebám odsouzených za dodržení všech zákonných norem upravujících výkon trestu.

Po úspěšném vykonání přijímacích zkoušek započal distanční formou studovat na Cyrilometodějské fakultě Univerzity Palackého obor křesťanská výchova osmatřicetiletý odsouzený.

Na otázku jaké byly důvody, které ho přiměly ke studiu, odpovídal:

„Řekl bych, že to bylo poznání, že člověk na sobě musí neustále pracovat. Obor, který jsem si zvolil, mi dává komplexnější náhled do jednotlivých vědních disciplín a také možnost konfrontovat v běžném životě své kladné a záporné stránky, které se snažím udržovat v rovnováze.“

Studium je pro odsouzeného náročné, neboť je i pracovní zařazen mimo objekt vazební věznice. Vstřícný přístup ze strany vedení věznice vytvořil odsouzenému podmínky, aby mohl skloubit studium s pracovním zařazením.

Skutečnost, že v podmínkách výkonu trestu lze úspěšně studovat i vysokou školu, je potvrzením toho, že orientace vězeňské služby a její přibližování se evropským standardům má gradující tendenci a pomáhá k rychlejší sociální adaptaci odsouzených do běžného života.

Mgr. Martina Žbáňková

Antické mísy pro mladé olympioniky

BRNO • Ve dnech od 21.–26. června 2005 se Brno promění na olympijské město. Stane se hostitelem téměř 4000 mladých sportovců-olympioniků u příležitosti 2. Olympiády pro děti České republiky.

Olympionici ve věku 12–15 let budou soutěžit v osmnácti sportovních a dvou kulturních soutěžích. Podle tradic antických olympiád se sportovní akce bu-

organizátoři her, tak i výchovní pracovníci VV Brno jsou hluboce přesvědčeni o tom, že síla myšlenek olympijského poselství není omezena jen na sport a sportov-

dou střídát s kulturními. Účastníci zažijí atmosféru podobnou skutečným olympijským hrám – slavnostní nástup, zapálení olympijského ohně, vztyčení vlajky, medailové ceremoniály, život v olympijské vesnici.

Také obvinění z vazební věznice v Brně přispějí svým dílem do průběhu dětské olympiády. V keramické dílně pod vedením pedagožky dr. Hany Jůzové vyrobili antické keramické mísy, ve kterých byl sedm týdnů před olympiádou předáván olympijský oheň hejmanům České republiky. A není to náhoda, neboť jak

ce, ale mají schopnost povzbuzovat to lepší v člověku, bez ohledu na jeho věk nebo životní situaci, ve které se nachází.

Přitom při tvůrčí činnosti v dílně věznice je dostatek času pro myšlenky olympionismu ve smyslu hodnot fair play, zdravé soutěživosti a zásad čistoty sportu. A tak idea šířit olympijské myšlenky proniká i mezi mladistvé obviněné, kteří mnohdy teprve hledají svůj správný hodnotový systém a životní cestu po zakonnutí.

*PhDr. Soňa Haluzová
Foto archiv VS ČR*

Jak z bludného kruhu ven

HORNÍ SLAVKOV • „Drogy v naší společnosti a možnosti léčení“ bylo téma besedy vedoucí Centra protidrogové prevence ze Sokolova Mgr. Emilie Müllerové s mladými dospělými a prvotrestanými odsouzenými v bezdrogové zóně Věznice Horní Slavkov.

Odsouzení se aktivně zapojili do debaty o současném stavu drogové scény v České republice, kde převažuje zájem o amfetaminové deriváty. Drogou číslo jedna je metamfetamin – pervitin. Mezi mládeží se zvyšuje zájem o tzv. měkké drogy. Většina odsouzených dokázala popsat své prožitky a zkušenosti s drogou a zároveň se v naprosté většině shodli na tom, že život s drogou pro ně představuje i počátek jejich „kriminální dráhy“. Tím se dostávají do bludného kruhu, ze kterého často nedokáží bez cizí pomoci vystoupit. Účastníci získali informace o možnostech léčby drogové závislosti a o léčebnách a jejich léčebných režimech.

Bc. Dagmar Kuttnerová

Zaměstnávání odsouzených

VALDICE • Věznice Valdice vykazuje v současné době podle schválené metodiky zaměstnanost odsouzených 63,4 %. V předchozích letech byla takto sledovaná zaměstnanost vyšší, ale to bylo ve věznici pouze okolo tisíce odsouzených. Zaměstnaných odsouzených je stále stejně, tj. od 730 do 760.

Dochází však k paradoxní situaci, kdy bychom potřebovali zaplnit dalších až 60 volných pracovních míst, ale ačkoliv stav vězňů neustále narůstá, doslova není z čeho vybrat. Důvody jsou v pracovní způsobilosti odsouzených, která se rapidně zhoršila (nedostatečná kvalifikace, velice omezená zdravotní způsobilost a v neposlední řadě i krátká doba trestu). V uplynulých letech byl vybudován systém podnikatelských subjektů orientovaných převážně na sklářskou výrobu.Ta

předpokládá prakticky na všech profesích poměrně dobrý zdravotní stav a hlavně potřebnou délku trestu, protože na některé profese se musí pracovník dlouho připravovat, řádově od 5 do 18 měsíců.

V současné době se však Věznice Valdice stala sběrným domovem pro převážně starší generaci vězňů, kterým vyhovuje velmi dobrá péče o zdravotní stav, kvalitní strava a dobré ubytování. Jejich využitelnost v práci je velmi nízká, protože jejich síly na práci převážně v hluku, teple a na tři směny nestačí, a všichni lepit obálky také nemohou. Věznici by velmi pomohla akce typu „za práci“, kdy by bylo možné zájemce o práci nasměrovat do Valdic a odlehčit od skupin vězňů, kteří o práci neprojeví zájem nebo z různých příčin pracovat nemohou.

Miloslav Gřešula

Na počátku byl sklep

ORÁČOV • Věznice Oráčov se dlouhodobě potýká s nedostatkem prostor pro přímou práci s odsouzenými osobami, zejména pro specializované zacházení. Proto pracovníci zdejšího oddělení výkonu trestu hledali alternativní řešení. Národním příkladem toho, že to jde, když se chce, je zřízení terapeutické místnosti v oráčovské věznici.

Na počátku byl sklep. V jedné z místností byla velká šatna pro sprchy odsouzených. Tu oddělení logistiky rozdělilo na dvě menší. Potom bylo nutno osekát staré kachličky, vymalovat, natřít rámy oken, topení atd. Tyto práce zvládli odsouzení sami. Asanační období trvalo dva měsíce.

PhDr. Vladimíra Kuchařová

Vězni si šli zaplavat

ORÁČOV • Již třetí společnou akci mimo věznici pořádanou v rámci projektu 2005 s názvem „Odsouzení z Věznice Oráčov poznávají rakovnický region“ byla začátkem dubna vycházka pod vedením speciálního pedagoga Mgr. V. Švelcha a vychovatele pana Seemanna do rakovnického

plaveckého bazénu. Zúčastnilo se jí třináct odsouzených z prvního, druhého a třetího oddílu a z obou oddělení bezdrogové zóny. Bazén byl pro odsouzené pronajatý na dvě hodiny, takže všichni měli dost času na to, aby si pořádně zaplavali.

(vš), Foto archiv VS ČR

Léčba uměním

OSTRAVA • Ve Vazební věznici Ostrava pracuje v rámci speciálně-výchovných aktivit několik arteterapeutických skupin odsouzených vedených vychovatelem-terapeutem.

Během sezení skupin vznikají společnou prací pozoruhodné artefakty. I když primárním cílem není výsledný výtvarný produkt, ale samotný tvůrčí proces, byla by škoda, kdyby zajímavé práce neopustily arteterapeutický ateliér a zůstaly pouze dokumentem daného okamžiku.

V průběhu práce s odsouzenými jsou užívány klasické výtvarné techniky, kresby, malby a keramiky. Posledně zmíněná technika nabízí široké možnosti, jak prezentovat práci skupin i vně ateliéru. Proto bylo započato s postupnou výzdobou administrativní části vazební věznice

a jako první artefakty se objevily na jejích chodbách keramické

kachle, které mezi zaměstnanci a návštěvníky vzbudily pozornost a oživily poměrně strohé uspořádání budovy.

Vzhledem k tomu, že se nejedná o klasickou keramickou

výrobu, ale o svébytnou psychoterapeutickou činnost, bude zřejmě ještě nějakou dobu trvat, než se všechny prostory, které si o podobné oživení říkají, poda-

Znojemská věznice plánuje rozšíření

ZNOJMO • Zájem znojemských firem zaměstnávat vězně je jedním z důvodů k tomu, že se věznice rozšíří o osmdesát lůžek. Výstavba, pokud bude projekt schválen, by měla začít příští rok a přijde na 25 milionů korun.

Věznice vznikla v roce 1996 a patří k nejmenším na Moravě. Trest si v ní odpykává 190 osob. Zatímco jinde je těžké sehnat firmy, které by daly vězňům práci, ve Znojmě je situace opačná. Některé firmy o odsouzené dokonce žádají marně. Za prací mimo areál věznice jezdí 80 vězňů. Zaměstnávají je drubežárny v Moravských Budějovicích a v Jevišovicích. Odsouzení se také podílejí na úklidu Znojma a zemědělci si je najímají na sezonní práce.

(red)

Mgr. Radomír Karas,
Foto archiv VS ČR

Aktiv ředitele s odsouzenými

Zleva plk. Mgr. Stanislav Joha, ředitel VV Liberec, Miluše Míchalová, ekonomické oddělení, Jiří Drápela, 1. zástupce ŘVV, Bc. Petr Stružský, speciální pedagog.

LIBEREC • Ředitel Vazební věznice Liberec plk. Mgr. Stanislav Joha uspořádal ve čtvrtek 21. dubna letošního roku aktiv se zástupci všech oddílů, na nichž jsou ubytováni odsouzení. V téměř dvouhodinovém setkání odpovídal spolu se zástupci oddělení výkonu vazby a trestu a dalších pracovišť vazební věznice na otázky vězňů týkající se problémů, které je zajímají: nej-

častěji stravy, způsobu nakládání s jejich finančními prostředky a zaměstnávání. Reč byla také o naplnění volnočasových aktivit a dalších problémech spojených s životem za mřížemi.

Komunikace vedení s odsouzenými posiluje vzájemnou důvěru a může jako jeden z prvků dynamické bezpečnosti působit i jako prevence mimořádných událostí.

(tmvv), Foto archiv VS ČR

Žáci ve věznici

JÍŘICE • Spolupráce Věznice Jirice s občanským sdružením PRAK, sdružením pro prevenci kriminality mládeže (více na www.prak.cz), pokračuje i v letošním roce.

Koncem března navštívili věznici další žáci základní školy. Nejprve je čekala hodinová beseda s odbornými zaměstnanci věznice o tom, jak vězení funguje. Seznámili se se zákony, které upravují výkon trestu, právy a povinnostmi odsouzených a samotnou prací zaměstnanců věznice. Žáci si také prohlédli celý odsouzených, kulturní místnosti, učebny, místnosti pro zájmovou činnost a eskortní autobus. Setkali se i s příslušníky VS, kteří zajímavou formou prezentovali svoji náročnou práci ve věznici. Na závěr byla pro žáky připravena beseda, které se dobrovolně zúčastnili i dva odsouzení. Žáci tak měli možnost klást otázky přímo vězňům. V minulém roce věznici navštívilo zhruba 200 žáků základních škol.

Ppor. Mgr. Jan Novák
Foto archiv VS ČR

Sedmdesát let Vazební věznice Praha-Ruzyně

V polovině května si ruzyňská vazební věznice připomenula 70. let od svého založení. K této příležitosti byly zhotoveny pamětní medaile, pamětní listy, výroční publikace o historii a současnosti věznice a výstava fotografií a historických dokumentů. Pro bývalé zaměstnance, poradní sbor ředitele vazební věznice a Konfederaci politických vězňů byl připraven vzpomínkový akt. Pozvání přijal i starosta Prahy 6 Tomáš Chalupa.

Z historie

V místě, kde současně stojí ruzyňská vazební věznice, byl v 19. století postaven jeden z prvních cukrovarů v Čechách. Po téměř stu letech provozu byl zrušen a celý objekt včetně vily, v níž bydleli majitelé cukrovaru, byl předán Zemskému správnímu výboru. Ten předložil 13. září 1929 zemskému zastupitelstvu pro zemi Českou návrh na přemístění zemské donucovací pracovny v Praze na Hradčanech do objektu zrušeného cukrovaru. V roce 1932 zemské zastupitelstvo rozhodlo, že donucovací pracovna bude v Ruzyni. Podle původního stavebního programu měly úhrnné náklady pro vybudování a vybavení nových objektů činit 13 100 000 korun. Ve skutečnosti byly ale o více než milion korun vyšší. Donucovací pracovna na Hradčanech přesídlila do Ruzyně 30. června 1935 a druhý den, 1. července, zahájila svou činnost.

V předválečném období měla donucovací pracovna kapacitu přibližně dvě stě káránců a osmáct, později třiatřicet dozorců. Úředně vedené záznamy napovídají, že hlavní náplní pobytu káránců byla práce na sousedním

statku a v dílnách. Se vznikem Protektorátu Čechy a Morava došlo ke změně postojů ke káráncům a trestancům německého původu, kteří byli zvyhodňováni a měli být propuštěni z českých trestnic.

Ihned po válce bylo v donucovací pracovně v Ruzyni zřízeno oddělení, které sloužilo jako internační tábor. Byli zde internováni občané německé národnosti, ale i čeští kolaboranti. Dokument Seznam osob dokládá, že složení zajištěných osob bylo co do zemí původu velmi rozmanité, stejně jako tomu je dnes.

Po únoru 1948 byli káránci převezeni do zemské donucovací pracovny v Pardubicích a objekt převeden do vlastnictví státu. Začíná období, které ruzyňskou věznici nechvalně proslavilo. Ministerstvo vnitra rozhodlo o přístavbě nové budovy (dnes budova A) s kapacitou 400 cel, přizpůsobené požadavkům zvláštního oddělení úřadovny StB Praha s velmi utajeným režimem. Dodání vězňů do věznice StB schvaloval velitel nebo vyšší velitel StB. V prostorách budovy A se vězeň pohyboval vždy zásadně v doprovodu osoby příslušné orgánům státní bezpečnosti. Pro výkonný orgán nebylo

snadné obsadit funkce referenta dozorce a strážného. U zájemců o zaměstnání stejně jako u jejich osob blízkých i příbuzných byla prověřována morální bezúhonnost, třídní původ a věrnost „věci socialismu“. Průběh služby byl též velmi přísně střežen. Při útěku vězně byli strážníci přísně trestáni a bylo proti nim vedeno trestní řízení pro porušení povinností ve strážní službě. Velitel oddělení státní bezpečnosti byl

Ředitel Vazební věznice Praha-Ruzyně plk. Bc. Jan Hoffman při slavnostním projevu poděkoval zaměstnancům za vykonanou práci.

zbaven funkce a propuštěn ze služeb ministerstva vnitra. Začátkem 70. let začíná ve věznici fungovat Odbor vyšetřování StB vojenské kontrarozvědky.

Od revoluce v roce 1989 věznice několikrát změnila svůj název

a došlo k výměně asi poloviny zaměstnanců.

Oslavy 70. výročí

Na slavnostním shromáždění vedoucích oddělení, které se konalo 10. května, poděkoval ředitel vazební věznice plk. Jan Hoffman zaměstnancům za dlouholetou práci a jménem generálního ředitele Vězeňské služby ČR plk. Mgr. Ludka Kulý předal Medaili Vězeňské služby ČR I. stupně předal pplk. Ivanu Horákovi, Medaili Vězeňské služby ČR II. stupně příslušníkům VS ČR mjr. Josefu Hružovi, kpt. Bohumilu Vítů, kpt. Zdeňku Zoubkovi, mjr. Jaroslavu Kličkovu, pplk. Františku Sukovi, kpt. Emilu Hrubému a npor. Zdeňce Hrubé a Plaketu II. stupně Vězeňské služby České republiky Bc. Mileně Pařízkové.

Součástí vzpomínkového aktu bylo setkání vedení věznice s bývalými zaměstnanci, kteří zde pracovali před mnoha lety, ale i s těmi, kteří odešli do důchodu teprve nedávno. Všichni přítomní se netajili radostí ze shledání při tak významné příležitosti.

Slavnostní bohoslužbou za účasti představitelů církve i zastupců veřejného života si ruzyňská vazební věznice, stejně jako každý rok v květnu, připomněla výročí otevření kaplí. Shromáždění se zúčastnili i vězni. Někteří z nich přispěli k programu sborovým nebo sólovým zpěvem.

Oslavy 70. výročí zakončila beseda se členy Konfederace politických vězňů. Přišlo jich hodně a mnozí vzpomínali na léta strávená právě za zdmi zdejší vazební věznice.

Silným zážitkem byla pro ně i prohlídka věznice, při níž řada z nich poznala i „svou“ celu. Na závěr besedy byla slavnostně odhalena pamětní deska politickým vězňům, která dostala ve věznici nové, důstojné místo.

Pavla Primasová
Foto Lubomír Bajcura

Prameny:
Brožura vydaná k 70. výročí
založení vazební věznice

Věznice ožila zpěvem

MÍROV • Již po dvanácté se ve Věznici Mírov konala v neděli 8. května celovězeňská soutěžní přehlídka výtvarných a rukodělných prací, hudebních skupin a recitace.

Za účasti zástupců oddělení vztahů s veřejností GR VS ČR Praha, zaměstnanců věznice, médií i odsouzených se porotě představilo více než 60 soutěžících z řad odsouzených a bylo představeno na 160 děl. Tradiční úspěch měly dřevěné hračky a didaktické pomůcky, které byly po

skončení soutěže předány dětem z mateřských škol a speciálních center.

Ředitel věznice plk. Mgr. Vladimír Lang předal vítězům ceny v podobě dárkových balíčků.

V oblasti malířské tvorby získal 1. místo autor olejomalby „Sadař“, 1. příčka za rukodělnou tvorbu patřila autorovi dřevorezby „Květina“, ve zpěvu si vavřín vítězství odnesl odsouzený A. P. a v recitaci odsouzený P. Č.

*Bc. Magda Petříková
Foto Miroslav Jílek*

Drahoslavík

DRAHONICE • Odsouzení, kteří si odpykávají svůj trest v Drahoně, jsou pravidelnými návštěvníky řady kulturních akcí v regionu.

Jednou měsíčně například navštěvují Městské divadlo v Žatci. Nejsou však pouze pasivními diváky, ale sami se také podílejí na kultuře ve věznici.

V dubnu proběhl v pořadí již 5. ročník oblíbené hudební soutěže Drahoslavík, kterého se zúčastnilo celkem 16 zpěváků. Porota, složená z odsouzených a zaměstnanců věznice, nakonec vybrala vítěze, který byl kromě drobných cen odměněn obrovským aplausem téměř stovky přítomných diváků.

Lenka Mottlová

Romantický první máj

ZNOJMO • Původní březnový termín koncertu zpěvačky Evy Henychové ve znojemské věznici sice překazila chřipková epidemie, která potrápila zaměstnance i odsouzené, ale o to lépe vyšel náhradní termín.

Nejen, že právě ten den začínal jeden z nejkrásnějších měsíců v roce, ale i počasí se umoudřilo a přeskočilo jaro s tím, že se rozhodlo vykouzlit letní pohodu se vším, co k ní patří. Tu ještě dotvořila svým vystoupením písničkářka, jejíž romanticky laděné písničky nutí k zamyšlení a rozjímání.

Ludmila Kurdíková

Specializované oddělení má svou SuperStar

OPAVA • Svět médií je všemocný a není proto divu, že svým vlivem zasáhl i klientky specializovaného oddělení protitoxikomanické a protialkoholní léčby Věznice Opava, kde byla koncem dubna vyhlášena soutěž o nejlepší zpěvačku a „showmanku“ oddělení.

Příprava byla plně v režii odsouzených. Pouze v porotě zasedla i část odborného personálu oddělení - speciální pedagog, vychovatelka-terapeutka a vychovatelka.

Moderátorka zahájila soutěž, představila jednotlivé soutěžící, položila jim krátkou otázku a potom bylo již jen na nich, jak zvládnou strach a nervozitu před publikem a porotou. Kvalita zpěvaček byla na vysoké úrovni, ovšem porota hodnotila nejenom zpěv, ale i celkový projev účinkujících. A ten stál několikrát za to! Bylo těžké vybrat mezi Pražským výběrem s jejich největšími šlágry, něžnou berušskou a rapující broučkem, vodáky zpívajícími záněně „Těch tisíc mil“ či mezi hlasy, které zněly, jako by prošly školením profesora Klezly na konzervatoři. Po těžkém výběru a za bouřlivého potlesku publika porota zvolila SuperStar oddělení, „Štiku“ soutěže a udělila také cenu odvahy. Odměnou byly nejen ceny, ale i neopakovatelné zážitky a vědomí, že i den za mřížemi může být příjemný.

Mgr. Kateřina Čelůstková, vychovatelka

Foto mjr. Jaromír Kalus

Všehrdské jaro

VŠEHRDY • Více než stovka odsouzených věznic a celá řada zaměstnanců se přišla koncem března podívat na hudebně-taneční program „Všehrdské jaro“. Hudební vystoupení čtyř žánrově odlišných kapel, efektní taneční ukázkou, perfektně provedený imitátorský blok a scénku Felixe Holzmannova provázal smích a potlesk diváků.

Součástí programu byla i výzdoba a výstavka prací výtvarných, modelářských a keramických kroužků věznice. Úspěšnou akci připravily speciální peda-

gožky Mgr. Ilona Kalauzová a Mgr. Jiřina Mihalovová.

(ik, bv), Foto: Bc. Jan Řepka

Koncert za mřížemi

JÍŘICE • Vyvrcholením činnosti hudebního kroužku, který vede vychovatel Zdeněk Šafařík, byl koncert místní kapely Romano boys.

Konal se poslední dubnový den v jídelně věznice za účasti osmdesáti odsouzených z oddělení ostrahy a dozoru. Součástí koncertu bylo vystoupení deseti odsouzených v soutěži Sintr Star, což je zdejší obdoba oblíbené Caruso show. Odsouzení zazpívali písně vlastní tvorby i známé hity v doprovodu kapely. Mezi zpěváky se našly i takové talenty, které by jistě ocenila i náročná porota SuperStar. Svým procítěným projevem nejvíce zaujal odsouzený Ladislav H.

Koncert zorganizoval speciální pedagog Bc. Roman Farkaš, v porotě zasedli speciální pedagoga ing. Renata Hasoňová, vychovatel ing. Vladimír Nedoha, lektor-instruktor Mgr. Zdeněk Milata a zástupce z řad odsouzených. Koncert byl pro odsouzené příjemným zpestřením.

(zm)

Nelichotivý rekord

USA • Vláda USA uvedla, že počet vězňů, který byl už dříve ve Spojených státech nejvyšší na světě, dosáhl nového maxima. V minulém roce bylo v USA za mřížemi dva miliony sto tisíc lidí. Počet vězňů se podle oficiální zprávy každý týden zvyšuje o devět set třicet.

Pro lepší náladu

Japonsko • V Japonsku se rozhodli, že barvami rozzáří věznice i duše jejich nezbedného osazenstva. Teplé a zářivé barvy, které od příštího roku nahradí současné studené a „agresivní“ odstíny vězeňských uniforem a pokrývek, mají za cíl zlepšit mentální zdraví a náladu zadržovaných.

Dvě mouchy jednou ranou

Albánie • Řecko postaví v Albánii věznici. Nejedná se však o akt nějaké nezištné pomoci. Řecko chce spíš pomoci samo sobě: v jeho věznicích si totiž odpykává trest 1800 Albánců. Řecké úřady věří, že z dlouhodobého pohledu se jim tímto způsobem podaří ušetřit značné finanční prostředky. O podobných aktivitách se uvažuje i v případě Rumunska, Bulharska a Srbska. Polovina z celkového počtu 8 500 vězňů jsou cizinci, kteří nejčastěji pocházejí právě z těchto sousedních zemí.

Přeplněné věznice

Jihoafrická republika • Vězeňská služba oznámila, že navzdory úsilí o snížení počtu vězňů osob má ve své péči o 72 000 vězňů více, než činí kapacita celého vězeňského systému. Generální ředitel Linda Mti (nedávno navštívil ČR) předložil v říjnu loňského roku parlamentu zprávu, ve které se uvádí, že v březnu téhož roku dosáhla vězeňská populace čísla 187 640 vězňů. Za posledních 10 let se tento počet zvýšil o 10 000. Většina problémů jihoafrického vězeňství má svůj původ právě v této přeplněnosti.

Představujeme vězeňství na Slovensku

Rozhovor s generálním ředitelem Sboru vězeňské a justiční stráže Slovenské republiky gen. JUDr. Oto Lobodášem

Pane generální řediteli, jak byste charakterizoval současnou situaci ve slovenském vězeňství?

Sbor vězeňské a justiční stráže Slovenské republiky je v posledních třech letech skutečně ve složité a těžké situaci, způsobené především soustavně narůstajícím počtem obviněných a odsouzených. Strohá řeč čísel je neúprosná – za tříleté období – od roku 2002 do roku 2005 se počet obviněných a odsouzených zvýšil o 1664 osob. Především počet obviněných, zvýšený ve zmíněném období o 790 osob, si vynutil přijetí několika organizačních opatření směřujících k racionálnějšímu využití existujících ubytovacích kapacit, ať už v ústavech pro výkon vazby, nebo v ústavech pro výkon trestu odnětí svobody. Šlo především o reprofilaci ústavu v Ružomberku, jenž byl původně určen pro výkon trestu odnětí svobody, na ústav pro výkon vazby. Změnila se také tzv. spádovost ústavů pro výkon vazby, když bylo potřeba změnit územní příslušnost okresů, z nichž nastupují odsouzení do výkonu trestu odnětí svobody, resp. z nichž jsou dodáváni obvinění do výkonu vazby v určeném ústavu. V tomto směru spolupracujeme i s příslušnými orgány činnými v trestním řízení.

Zvýšený počet obviněných a odsouzených samozřejmě vyžaduje zabezpečení podmínek pro jejich ubytování, poskytování zdravotní péče, jakož i dalších služeb tak, jak to stanovují zákon o výkonu vazby a zákon o výkonu trestu odnětí svobody.

Ovlivňuje uvedená situace také personální budování Sboru?

Ačkoli je rozvoj vězeňství dán programovým dokumentem o jeho budování, jímž je Koncepte vězeňství schválená vládou Slovenské republiky už v roce 1993, aktuální situace nás nutí flexibilně reagovat na nové požadavky

a vzniklé problémy. Koncepte vězeňství stanovila postupnou transformaci našeho vězeňství jako specializované součásti státní správy na takovou vězeňskou službu, která by byla srovnatelná s obdobnými službami ve vyspělých zemích západní Evropy. Úplné přebudování vězeňství, které by odpovídalo standardním evropským kritériím, se v koncepci předpokládá do roku 2010.

Mám-li však přesně odpovědět na položenou otázku, vzniklá situace samozřejmě koriguje mnohé původní záměry, a proto musíme reagovat na aktuální stav. Koncepte byla přece přijata jako otevřený dokument. Při zvýšeném počtu obviněných a odsouzených se musí zabezpečit výkon vazby a výkon trestu odnětí svobody vyšším počtem příslušníků, ale i zaměstnanců Sboru.

I v této náročné situaci se však realizuje záměr postupného zcivilňování některých úseků služebních činností, především těch, při nichž příslušníci Sboru přicházejí do styku s obviněnými a odsouzenými jen v omezeném rozsahu. Uvedený trend je zákonitou reakcí na již zmiňovaný záměr transformovat naše vězeňství a přizpůsobit ho poměrům v zemích Evropské unie, jejímž členem je již i Slovenská republika.

Připomínám také, že stupňujeme tlak na zvyšování kvality odborné přípravy příslušníků – čekatelů stálé státní služby. Přejmenování Střední školy Sboru vězeňské a justiční stráže na Institut vzdělávání Sboru vězeňské a justiční stráže by se tedy nemělo vnímat jen jako kosmetické nebo formální opatření, ale jako zásadní změna směřující k nové kvalitě v přípravě příslušníků Sboru na výkon své profese. Vzdělávací proces se realizuje v souladu se schválenou Konceptí vzdělávání příslušníků Sboru a zohledňuje záměr celoživotní přípravy na výkon služby.

Budování materiální základny slovenského vězeňství od roku 1969 charakterizuje vysoké úsilí zaměřené na výstavbu moderních vězeňských objektů. Pane generální řediteli, jaké jsou nejbližší cíle v této oblasti?

Pro naše vězeňství je skutečně typické, že disponuje značnými ubytovacími kapacitami, které jsou zajímavé spíše z historického hlediska. Jde především o více než 150 let stará vězeňská zařízení v Leopoldově a v Ilavě. Jsou tu však i neplnohodnotná zařízení, například v Dubnici nad Váhom a částečně v Košicích-Šaci, která byla vězeňským účelům jen přizpůsobena. Je tedy životním zájmem Sboru budovat nové moderní a vysoce účelové ústavy pro výkon vazby jako například v Banské Bystrici nebo ústavy pro výkon odnětí svobody jako v Nitře-Chrenové, Hrnčiarovcích nad Parnou, Sučanech a Želiezovcích. Jenomže nová výstavba, takřkajíc na zelené louce, je finančně mimořádně náročná. V současnosti náklady na jedno ubytovací místo představují přibližně 1 milion Sk. Proto je Sbor nucen opět improvizovat a musí se spokojit s nabídnutými objekty, bývalými kasárnami. Takovým objektem je i bývalý Vojenský nápravný útvar v Sabinově, který se nyní stavebně upravuje pro účely výkonu vazby popřípadě výkonu trestu.

Paralelně však probíhá postupná modernizace ústavů formou rekonstrukcí a oprav. Významným počinem bylo zprovoznění objektu známého jako „Hrad“ v Leopoldově, vybudovaného znovu po ničivém požáru, k němuž došlo v době vězeňské vzpoury roku 1990. Jde o významnou stavební akci určenou pro výjimečné tresty, protože zrekonstruovaný objekt splňuje vysoké požadavky na bezpečnost a hygienu vlastního ubytování odsouzených. Modernizují se však i administrativní objekty.

ty. Výbornou vizitkou takového úsilí je například administrativní budova Ústavu pro výkon vazby v Nitře realizovaná na vysoké funkční a estetické úrovni. Zmínku si zaslouží i úsilí některých ústavů zkvalitňovat sociální podmínky pro příslušníky Sboru, což se podařilo vybudováním sociálně-ubytovacího objektu v Mlynské dolině nebo v Ústavu pro výkon trestu v Želiezovcích. Jistě bychom všichni raději uvítali štedřejší dotaci ze státního rozpočtu, ale musíme vycházet z reálných možností naší ekonomiky a tvorby zdrojů.

Co můžeme očekávat ve stěžejních oblastech činnosti Sboru – ve výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody v souvislosti s přípravou nových zákonů o výkonu vazby a o výkonu trestu odnětí svobody?

Vyčerpávající odpověď na tuto otázku by zřejmě stačila na jeden samostatný rozhovor. Paralelně s rekodifikací trestního zákona a trestního řádu se začalo i s přípravou nových zákonů o výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody. Je to logický důsledek přípravy nových trestněprávních předpisů, které reagují na změněné společensko-politické poměry po 17. listopadu 1989. Na novou společenskou objednávku bylo nevyhnutelné reagovat i zásadní změnou legislativy.

Novým zákonem o výkonu vazby se budou především dále humanizovat její podmínky. Navrhuje se u nás doposud neznámý způsob diferencovaného výkonu vazby se zmírněnými podmínkami, předpokládají se i rozličné vzdělávací a relaxační aktivity během výkonu vazby, dále se uvažuje i o možnosti povolit obviněným telefonický kontakt s rodinnými příslušníky a podobně.

Novým zákonem o výkonu trestu odnětí svobody se reaguje kromě jiného i na změnu věku, od něhož vzniká trestní odpovědnost, což bude pro Sbor znamenat i vytvoření podmínek pro umožnění dokončení povinné školní docházky této kategorie odsou-

zených. (Na Slovensku probíhá rekodifikace celého komplexu zákonů týkajících se trestního práva, jejich platnost se předpokládá od 1. 1. 2006. Návrh trestního zákona obsahuje snížení věku trestní odpovědnosti pachatele na 14 let. – pozn. red.) Namísto nápravně-výchovných skupin se navrhuje diferencování výkonu trestu podle stupně ochrany a zároveň je důsledněji propracována i vnitřní diferenciace. Předpokládá se důraznější realizace zacházení s odsouzenými spolu s další humanizací podmínek výkonu trestu odnětí svobody.

Pravděpodobně ještě před koncem prvního pololetí roku 2005 bude ukončen schvalovací proces a nové zákony budou předloženy Národní radě Slovenské republiky. Jejich přijetím vznikne pro

ního ředitelství Sboru. Zřízením nového samostatného legislativně-právního úseku jsme reagovali na zvyšující se rozsah a nároky nejen na připravované interní předpisy, ale i na právněporadenskou činnost. Následně byly aktualizovány také organizační řády ústavů. V této souvislosti bych však rád zdůraznil, že kromě postupného zcivilňování některých úseků nejsou připravovány žádné rozsáhlé změny, které by zásadním způsobem ovlivnily činnost Sboru a jeho příslušníků.

Poslední novelizací zákona č. 4/2001 Z. z., o Zbore väzenskej a justičnej stráže, se precizněji upravilo postavení i činnost Sboru. Dosavadní výsledky, kdy se daří zamezovat útekům a jiným nedovoleným činnostem obviněných a odsouzených, které ohrožují účel výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody, jen potvrzují správnost nastoupené cesty.

Sbor bude věnovat zvýšenou pozornost personální výstavbě, aby se udržela potřebná kontinuita přípravy perspektivních a schopných příslušníků na různé funkční pozice na generálním ředitelství nebo v jednotlivých ústavech.

Vzhledem k probíhající rozsáhlé generační obměně příslušníků Sboru se bude věnovat zvýšená pozornost personálním rezervám a jejich přípravě. Stejně důležitým úkolem zůstává nezbytnost sledovat celkový morální stav příslušníků Sboru a dodržování elementárních etických zásad jejich působení jak ve služební činnosti, tak i mimo ni. Poslední případy trestního stíhání příslušníků Sboru tento požadavek plně odůvodňují.

Hodnocení informací o činnosti Sboru a názory, které zaznívají na poradách vrcholného managementu, potvrzují odhodlanost i připravenost Sboru zvládat nové náročné úkoly. Sbor se musí rozvíjet a má pro to předpoklady.

(red)

Za pomoc při zprostředkování rozhovoru děkujeme redakci časopisu Zvesti.

Sbor historický předěl. Příslušníci a zaměstnanci Sboru si je budou muset dobře osvojit, aby byly vytvořeny podmínky pro jednotnou aplikaci nové legislativy v praxi.

Pane generální řediteli, bude se měnit i organizační struktura Sboru a jaké úkoly Sbor čekají v tomto a následujících letech?

Přirozeně ani organizační struktury Sboru a jeho řídicího orgánu se nemohou vyhnout postupným změnám, které odrážejí dynamiku celé společnosti, čímž reagují na novou legislativu a nové úkoly, které stojí před Slovenskou republikou i v důsledku jejího členství v Evropské unii. Od nového roku je proto v platnosti nový Organizační řád generál-

ZAJÍMAVOSTI

Přísnější tresty pro mladistvé

Belgie • Návrh nového zákona, který má usnadnit procedury v oblasti trestní justice pro mladistvé, vyvolal bouřlivou debatu o zacházení s mladistvými delikventy. Návrh předpokládá, že osoby starší 16 let, které spáchaly závažný trestný čin, mohou být souzeny podle zákonů platných pro dospělé, a požaduje tvrdší tresty pro dospělé, kteří mladistvé k trestné činnosti podněcují. Reforma také dává soudcům právo vyměřit alternativní trest (narovnání, veřejné práce, pokuta) osobám starším 12 let, které se dopustily méně závažné trestné činnosti.

Největší útek

Pobřeží slonoviny • Během politických nepokojů v listopadu loňského roku uprchlo z největší věznice v zemi více než 4000 vězňů. Vojenská policie, která jinak zajišťuje vnější ostrahu věznice, byla odvolána k řešení pouličních nepokojů a chaos se rozšířil i do věznice. Vězni, kteří byli pět dní bez vody, se vzbouřili a usmrtili přinejmenším sedm osob.

Monitorování na paroli propuštěných pachatelů

Velká Británie • Britské ministerstvo vnitra v září minulého roku oznámilo, že v rámci tří územních celků zahájí monitorování z věznice na paroli propuštěných pachatelů trestné činnosti prostřednictvím satelitního systému GPS (Global Positioning System). Pilotní projekt je navržen na roční test a po jeho ukončení se vláda vyjádří, zda bude rozšířen na celou Anglii a Wales.

Testují se dva typy monitorování: pasivní (umožňující retrospektivní monitoring prostřednictvím stažení údajů v požadované dobu) a hybridní (který se chová stejně jako pasivní až do okamžiku, kdy sledovaná osoba vstoupí do zakázané oblasti – v takovém případě automaticky přepne do režimu „přímého přenosu“).

Straubing

Inspirace pro český detenční ústav

Straubing (SRN)

Ve spolkové zemi Bavorsko je 14 forensních klinik s kapacitou 2000 lůžek. Největší z nich je Forensische psychiatrische Klinik (forensní psychiatrická klinika), která je umístěna asi 2 km od města Straubing mimo bytovou zástavbu v oblasti průmyslové zóny a spadá do působnosti Bezirkskrankenhaus (obvodní nemocnice) ve Straubingu. Je řídicí klinikou s 13 pobočkami.

Byla postavena na ploše asi 7 ha v letech 1987–1990 finančními náklady ve výši 250 milionů marek. V roce 2004 byl nákladem 7,5 milionů EUR postaven paví-

Straubing

lon s kapacitou 40 lůžek. Za vstupem do areálu forensní kliniky ve tvaru obdélníku se nachází objekt centrální diagnostiky a kancelář, na který navazují jednotlivé ubytovny ve tvaru „L“ a prostory pro pracovní a sportovní terapie, vycházky, je tam i kuchyně, plavecký bazén a výrobní objekt. Všechny spojovací komunikace mezi jednotlivými objekty jsou zaskleny do rámu na způsob zimních zahrad. V zadní části areálu je park s cestičkami a rybníčkem,

ktej slouží k vycházkám, velké hřiště a rezervní pozemek pro rozšíření kliniky. Kolem celého areálu je cesta, na kterou navazuje vnější oplocení vzdálené 7 m od 5,25 m vysoké bezpečnostní zdi. Vnější oplocení je osazeno mikrofonním kabelem. Uvnitř vnějšího bezpečnostního pásma jsou umístěny mikrovlnné bariéry (MWB), kamery a osvětlení. Vnitřní oplocení je umístěno 5 m od bezpečnostní zdi. Rovněž vnitřní oplocení je osazeno mikrofonním kabelem a uvnitř vnitřního bezpečnostního pásma jsou MWB, kamery a bezpečnostní osvětlení. Kolem areálu je umístěno celkem 30 kamer s třisekundovým přepínáním na operačním středisku a dvě poplachové kamery. Službu bezpečnostního dozoru zajišťují tři pracovníci ve vstupním objektu a osm pracovníků ve službě pro případ narušení. Kamery uvnitř objektů jsou umístěny pouze na spojovacích komunikacích a v prostorech společných místností ubytoven.

Forensní klinika, jejíž celková kapacita je 160 lůžek, je rozdělena do 12 stanic pro 14–20 pacientů. Dvě stanice jsou pro těžké schizofreniky, dvě pro těžce duševně postižené pacienty, pro mladistvé a pro pacienty do 25 let, dále je zde bezpečnostní stanice a přijímací stanice. O pacienty se stará 300 pracovníků ve směnném provozu. Jsou sem umísťováni pacienti, kteří nejsou za své činy odpovědní. Nemají pracovní povinnost a nejsou to vězňové. Jsou rozděleni do dvou skupin: první tvoří alkoholici a drogově závislí, druhou převážně psychicky narušení, z nichž řada zde zůstává celý život.

Venray (Holandsko)

Holandské městečko Venray se nachází asi 10 km od hraničního přechodu mezi Spolkovou republikou Německo a Holandskem východně od holandského města Eindhoven. Forensisch psychiatrisch Instituut de Rooyse Wissel (forensní psychiatrický institut) leží asi 2 km od Venray mimo bytovou zástavbu. Jeho areál o ploše přibližně 5 ha má tvar nepravidelného pětiúhelníku. Byl postaven v letech 1999–2000

finančními náklady ve výši 23 milionů EUR. Na vstupní část areálu institutu navazuje centrální administrativní budova, na kterou jsou napojeny jednotlivé ubytovny ve tvaru „L“, prostory pro pracovní a sportovní terapie, vycházky a výrobní hala. V zadní části areálu je zahradnictví, sportovní hřiště a prostorová rezerva pro případné rozšíření institutu.

Kolem celého areálu je instalováno vnější a vnitřní oplocení vzdálené od sebe 5 m o výšce 6 m. Stejně jako ve Straubingu je osazeno mikrofonním kabelem,

Forensische psychiatrische Klinik, Straubing, SRN

Forensisch psychiatrisch Institut de Rooyse Wissel, Venray, Holandsko

perimetrem a jsou zde umístěny kamery a osvětlení. Kamery uvnitř objektů jsou instalovány pouze na spojovacích komunikacích a ve společných místnostech ubytoven.

Celková kapacita je 138 pacientů a 30 ambulantních pacientů. Institut je rozdělen na jednotky, z nichž každou tvoří dvě stanice. Celkem je zde 11 stanic pro 10–11 pacientů. Jsou zde jednotky intenzivní péče, jednotka stabilizace, jednotka s programem zacházení, rehabilitační jednotka a resocializační jednotka.

Nijmegen (Holandsko)

V severní části města Nijmegen, které se nachází severovýchodně od Eindhovenu, je umístěna Forensische psychiatrische Klinik (forensní psychiatrická klinika). Její areál tvoří nepravidelný mnohoúhelník o ploše cca 6 ha. Klinika byla postavena v šedesátých letech minulého století a v letech 1989–1990 byl celý areál rekonstruován a přistaven ubytovací objekt. V současné době se dokončuje nový objekt učeben. Na vstupní část kliniky navazují jednotlivé administrativní budovy, ubytovny a prostory určené pro pracovní a sportovní terapie, vycházky a zahradnictví.

Vnější a vnitřní oplocení areálu je od sebe vzdálené 5 m a má výšku 6 m. Je osazeno mikrofonním kabelem a perimetrem a jsou zde umístěny kamery a osvětlení.

Kamery uvnitř objektů jsou použity na spojovacích komunikacích a ve společných místnostech ubytoven.

Celková kapacita forensní kliniky je asi 200 pacientů. Je rozdělena na 20 stanic po 10 pacientech. Pacienti jsou zařazeni do dvou skupin: s psychiatrickými problémy (asi 70 pacientů) a s poruchou osobnosti (asi 120 pacientů).

Většina objektů všech tří zmíněných zařízení je postavena systémem montovaného skeletu, tj. pomocí prefabrikovaných sloupů, nosníků a průvlaků s montovanými obvodovými panely nebo

s dozděním jednotlivých obvodových zdí a vnitřních příček, okna jsou převážně ocelová nebo dřevěná typu „euro“, skleněné výplně oken, dveří a spojovacích chodů jsou nerozbitné, u vstupního objektu neprůstřelné, mříže jsou ze žároizinkových profilů, střechy jsou převážně pultové s pálenou krytinou. Zařizovací předměty jsou klasické z keramiky, ubytovny, koupelny, prostory pro pracovní terapie a dílny jsou vybaveny nerez systémem Antivandal. Bezpečnostní zeď je z monolitického betonu, oplocení z nerezového drátu s PVC potahem.

Ing. František Sejrek

Foto archiv

Forensische psychiatrische Klinik, Nijmegen, Holandsko

Stalo se před šedesáti lety

V době německé okupace byli v pankrácké věznici vězněni lidé, kteří byli vyšetřováni a souzeni německými soudy. V roce 1943 zde vzniklo vězeňské oddělení vyšetřovací vazby německého zemského soudu. Dozor zde vykonávali němečtí dozorcí. K oddělení patřila i další část věznice, v níž čekali lidé odsouzení soudem k trestu smrti za delikty politické, hospodářské, za odbojovou činnost, ale i za činy kriminální povahy, na popravu, k níž byli odváženi do Drážďan. Zbytek věznice tvořilo české oddělení organizačně přiřazené ke krajskému soudu trestnímu v Praze. Byly v něm vězněny osoby za činy čistě kriminálního charakteru. Za toto oddělení odpovídal statečný člověk, vrchní ředitel vězeňské správní služby Josef Bohdanecký.

Se stupňujícím se nacistickým terorem a zvýšenou snahou gestapa o rozbití českých domácích odbojových organizací rostla i brutalita výslechů, zvyšovaly se počty přímých způsobů likvidace bez řádného soudního řízení a rozsudku. Oddělení německého soudu v pankrácké věznici, označené A/II, bylo rychle vybaveno gilotinou, pod níž zahynulo podle popravčí knihy 1079 lidí, ale celkový počet popravených byl pravděpodobně mnohem vyšší.

V polovině roku 1944 byl vězeňský personál vybízen k co nejprísnejšímu zacházení s vězni. V případech přiblížení fronty nebo nebezpečí nepokojů měli být vybraní vězni (jejichž jména byla označena písmeny XYZ) oběšeni v rámci „okamžitých policejních opatření“.

Pankrácká věznice v době Pražského povstání v roce 1945

Pankrácká věznice byla jedním z objektů, o které projevovali zvýšený zájem jak němečtí okupanti, tak i český odboj, jehož významní představitelé zde byli vězněni. Při této příležitosti nelze nezpomenout odvážných vězňů, jejich obětavých příbuzných a přátel, statečných dozorců, policistů, úředníků a dalších českých zaměstnanců pankrácké věznice, kteří přes stále hrozící nebezpečí nezištně udržovali a znovu navazovali přerušena

spojení mezi věznicí a okolním světem. Žel, byli i tací, kteří „ač k tomu měli zvlášť vhodnou příležitost, nevykonali pro vězně gestapa a německého soudu ničeho, chovali se k nim bryskně a – což bylo zvláště bolestivé – nečinili naprosto žádného rozdílu mezi sprostými zločinci českého soudu, kteří byli rovněž v nemocnici, a mezi vězni politickými“ (Z dopisu odbojářů odeslaného československému ministrovi vnitra dne 20. června 1945).

V dubnu 1945 začala evakuace rodinných příslušníků gestapa včetně rodiny velitele věznice P. Soppy. Před 5. 5. 1945 čekalo na popravu v přílehlých celách Sekyrárny německého soudního oddělení pankrácké věznice, kde byla gilotina, 55 odsouzců, z toho tři ženy. V noci na 1. května byla gilotina rozmontována a část se sekýrou hozena z Karlova mostu do Vltavy. Místnost, kde gilotina původně stála, byla podminována čtyřmi bednami ekrazitu, celkem 360 kg traskaviny.

„Gestapácký šéf věznice Paul Soppa měl šedesát po zuby ozbrojených lidí, výborně vycvičených,

včetně esesmanů. Ti byli soustředěni na bráně věznice, měli rychlopalnou výzbroj, dostatek střeliva,“ vzpomíná Václav Hron z jedenácti let starého zvukového záznamu, jeden ze skupiny českých dozorců, která se zasloužila o to, že se Němcům nepodařilo vyhodit objekt do vzduchu. „My jsme měli asi 14 pistolí, 6 pušek, pro každou pistoli 5 nábojů. Němci měli kromě toho v rukách všechny zpravodajské spoje, techniku i výzbroj. Nad věznicí létala jejich letadla. Věznice byla podminovaná. Asi týden předtím nám o tom dali zprávu vězni, kteří ekrazit ukládali.“

Čekání na propouštění vězňů

Pátek 4. května 1945 odpoledne - Před pankráckou věznicí se začaly shromažďovat hloučky lidí, kteří čekali, zda nebudou propuštěni alespoň někteří vězni. Kolem 21. hodiny byla do věznice vyslána z Petschkova paláce posila příslušníků SS.

Sobota 5. května - Ve věznicí se již od rána vytvářely skupinky českých dozorců a německých wachmeistrů. Napětí vzrůstalo. Před věznicí bylo stále víc a víc lidí. **Kolem 11. hodiny** se dav před věznicí rozrostl natolik, že velitel vězeňského oddělení gestapa v pankrácké věznicí Soppa požádal ředitele Bohdaneckého, aby zajistil rozchod shromážděných. Do věznice se dostavil ministerský rada hejtman Fuchs a převzal velení. Nejprve se zajímal, kde jsou umístěni vězni označení XYZ, které chtěl dát postřílet. Soppa namítl, že důležitější je starat se o to, aby věznice nebyla dobyta opět se shromáždícím davem, kde již byli ojedinelé vidět muži s puškami. Oba sestoupili do chodby ke vchodu do věznice s úmyslem střít do davu. V průjezdu vchodu byly umístěny kulomety, do budovy byla povolána posila tří mužů SS se dvěma lehkými kulomety. **Krátko před polednem** se ozvaly sirény a tři německá letadla svrhla na věznici bomby.

Prvá jednání o propuštění vězňů jednotlivých oddělení pankrácké věznice a posléze i o složení zbraní jejich německých strážců začala **po 14. hodině**. V doprovodu vrchního ředitele vězeňské správy J. Bohdaneckého začali pověřenci Národního výboru v Praze XIV jednat s Fuchsem a Soppou. Jejich požadavky byly odmítnuty. **Ještě před 15. hodinou** však bylo s vládním radou dr. Sauerbruchem dojednáno alespoň předání věznice německého vyšetřovacího soudu řediteli Bohdaneckému, z níž pak byli vězni propuštěni jako první. Jejich odchod organizovali čeští dozorcí. Polovina věznice byla osvobozena, ale situace byla stále napjatá, neboť Soppa měl v moci oddělení gestapa a vyhrožoval, že všechny vězně zabije. Čeští dozorcí se zmocnili zbraní a střeliva a zaměstnance oddělení německého soudu uvěznil.

Slovo má opět Václav Hron, který vypráví o tom, co se dělo přímo ve věznicí:

„Němci připraveni na svých odděleních k boji byli ve výhodě. Měli zbraně, spojovací techniku, i neomezený pohyb. My jsme se s nimi mohli buď dostat do konfliktu, nebo je přelstít. Povedlo se to druhé. Vyhlédli jsme si správce německého oddělení věznice, vy-

oddělení pro posilu. Přišli tři kolegové, kteří se právě vraceli s puškami z pochůzky. To už bylo mnohem lepší. Usadili jsme se v německém objektu. Věděli jsme, že jsme blízko cel smrti. Tak jsme se do toho dali. Ti kluci nás líbali, objímali, brečeli radostí. Německé wachmajstry jsme zatlačili do cel. Byl mezi nimi i pověstný Bobo, který měl ve zvyku jít si

dostal z Petschkova paláce povolení přistoupit na požadované podmínky. Sekretářce přikázal zničit veškeré doklady a poté chtěl odjet s dr. E. Lánym, jedním z členů užšího předsednictva Přípravného revolučního národního výboru vězněných na Pankráci, k dříve sjednanému jednání, kterého se měl účastnit J. Kvapil, vězněný v té době na Jenerálce.

Rudá armáda na Náměstí Hrdinů.

sokého důstojníka, který ale patřil k těm slušnějším. Měl pod sebou zbrojnici, skladiště zbraní a podléhal mu areál, kde byli vězni sondergerichtu určeni k popravě. Byli jsme čtyři. Šéf německého oddělení nás po vojensku přivítal a vyslechl sdělení kolegy Beneše (zástupce ředitele Bohdaneckého – pozn. redakce): ‘Jdeme vás zatknout, nebraňte se.’ Němec odevzdal klíče a pistoli. Po té jsem doslova skočil. Beneš kladl otázky, kde jsou pušky, střelivo atd. Jeden z nás zůstal u zatčeného, tři jsme šli do zadního traktu, kam Němec ukázal. Bylo tam pušek, střeliva, všechno možné! Němci jsme slíbili na naši čest, že je zajatcem a nic se mu nestane. Byla na něm vidět téměř úleva. Jen prosil, aby se nic nestalo jeho rodině. Ujistili jsme ho, že jsme vojáci a podle toho také budeme jednat. Nakonec jsme ho pustili. Ale pořád nás bylo málo. Kolega Beneš volal na jedno z našich

prohlédnout vězně, který měl jít za několik hodin na smrt, a šel se pak podívat i na jeho popravu. Po revoluci dostal trest smrti.

Pro vězně jsme neměli žádné zvláštní propouštěcí papíry. Dcera vrchního tajemníka Hrušky psala na kousky papírů, které jsme střihali, nejstručnější národné. Dávali jsme jim je s radou ‘Dej si to do kapsy, drž to u sebe, kdyby tě náhodou zastřelili, aby se vědělo, kde jsi padnul a tvoje jméno.’ Tak jsme dostali všechny lidi z oddělení smrti ven.“

Asi ve tři hodiny odpoledne se v kanceláři P. Soppy uskutečnilo další jednání. Účastnili se ho policisté z policejního revíru Nusle vedení kapitánem policie Josefem Koutkem, dále byl přítomen dr. F. L. Dvořák a revírní inspektor Potůček z policejního ředitelství. Česká delegace požadovala především propuštění vězňů a dala Fuchsovi dvouhodinové ultimátum. Fuchs patrně

Přibližně v 16 hodin byl dr. Lány přiveden ze své cely, nastoupil do připraveného automobilu s SS doprovodem. Vtom začal nálet německých letadel. Němci z auta vyskočili a ukryli se ve vrátnici věznice. Předtím však jeden z nich střelil dr. Lányho do hlavy a zabil ho. Lehce zraněný Fuchs se vrátil do Soppovy kanceláře. Z vězeňského oddělení gestapa dal přivést dr. Josefa Mainera, dalšího člena Přípravného revolučního národního výboru, aby s ním dojel k J. Kvapilovi a cestou se stavil v Petschkově paláci. Ten však trval na tom, aby mu bylo umožněno spojení se členy Národní rady, nebo s českým důstojníkem, velícím v úseku před pankráckou věznicí, což Fuchs odmítal.

Kolem 17. hodiny dal Fuchs rozkaz k propuštění vězňů, a to i vězňů z oddělení gestapa. V té době bylo dosaženo i dohody o složení zbraní a volném odchodu

du německé ostrahy. Odjeli autobusem na okraj Prahy, ale v nočních hodinách jich byla většina zadržena. Fuchs, přestrojený do civilu, se ve zmatku, který nastal po výbuchu další svržené pumy, do autobusu nedostal.

Z věznice byla mezitím osvobozena většina vězňů, z oddělení A/II vyšly 3 ženy a 52 odsouzců na smrt. Odcházeli po skupinkách, neboť okolí věznice již ostřelovali němečtí záškodníci a německá letadla bombardovala věznici. Osvobozena byla i skupina vězňů XYZ z vyšších pater.

tého propuštění. V té době již bylo zřejmé, že obránce Pankráce očekávají těžké boje. Kriminálním vězňům českého oddělení bylo proto dovoleno opustit cely, které se pak začaly zaplňovat příslušníky zbraní SS zajatými v Praze.

Obsazením pankrácké věznice českými dozorci a českou správou však květnové osudy věznice zdaleka nekončily. Strategická poloha Pankráce a v pankrácké věznici zajištění esesáci spolu s nezničenými listinami nenechávali nikoho pochybách, že velmi

podporovaný 30 tanky a další skupinou vojsk SS čítající přibližně 1000 vojáků, byl však odražen. Tento den byl tragický pro obyvatele domů na Zelené lišce. Asi 50 lidí včetně žen a dětí bylo vojsky SS brutálně zavražděno.

❖ ❖ ❖

Pondělí 7. května – Bojové akce Němců začaly již po **2. hodině ranní**. Snažili se obsadit pankráckou vozovnu a opětovně i věznici. Útok na Pankrác směřoval ze tří stran.

❖ ❖ ❖

Úterý 8. května – V podvečer odvysílal pražský rozhlas zprávu, že německé branné síly kapitulovaly. Vlasovci postupně opustili Prahu, kde zůstalo na 300 mrtvých a raněných vojáků. Některé jednotky SS však pokračovaly v ničení města. Na Pankráci znovu ožily bojové akce, některé objekty pankrácké věznice se však podařilo opětovně udržet v moci pražských bojovníků.

Válka skončila, svět jásal a i obránci Prahy k večeru pocítovali značné zlepšení situace a ustávání bojů. Německé vojsko urychleně opustilo obsazené budovy a v noci i pankráckou věznici.

❖ ❖ ❖

Středa 9. května – Po 4. hodině ranní, kdy pronikly sovětské tanky na okraj Prahy, začalo očišťování města od skupin německých fanatiků a ostřelovačů. Pankrácká věznice se opět zaplňovala nejen zajatými Němci, ale i zrádci našeho národa. Na věznici byla vyvěšena československá vlajka jako vítězný symbol všech, kteří se o její včasné osvobození zasloužili.

(mon)

❖ ❖ ❖

Prameny:

Doc. dr. Jan Uhlík: Dne 5. 5. 1945 kolem 17.00 hodiny byla osvobozena pankrácká věznice. In: České vězeňství 2/95, s. 4-16;

Jeronym Lány: Kyticka na hrob mého otce k 50. výročí jeho tragické smrti. In: České vězeňství 2/95, s. 17;

Jana Havlicová: Čeští dozorci v pankrácké věznici otevřeli cely smrti. In: Českobudějovické listy, 5. 5. 2005, s. 3;

Materiály Kabinetu historie a dokumentace Vězeňské služby České republiky.

Účastníci pietního aktu v Památníku pankrácké vazební věznice.

Poslední z nich odešli krátce **po 19. hodině**. Několik jich bylo zabito při náletu. **Do desáté večer** přijalo středisko zřízené Národním výborem na Pankráci přibližně 500 propuštěných vězňů. Někteří z nich se účastnili noční stavby barikád a posléze bojovali v oblasti Pankráce. Propuštění se dožadovali také vězni české trestnice odsouzení nebo vyšetřovaní většinou za delikty kriminální povahy. Akce skončila vzpourou, kterou se však podařilo ve večerních hodinách potlačit.

❖ ❖ ❖

Neděle 6. května – Ráno se někteří kriminálníci vyděšeni střelbou německých houfnic dostali ven z cel, ohrožovali dozorce a domáhali se opětovně okamži-

dobře vyzbrojené síly SS, které navíc očekávaly posily blížící se k Praze, se pokusí o ovládnutí pankrácké plošiny a o proniknutí do středu města.

Již v sobotu 5. 5. byla obsazena nuselská sokolovna, téhož dne v podvečer byla obsazena továrna na zbraně firmy Janeček. Při ústupu si jednotky SS vzaly české zaměstnance Janečkovy továrny jako rukojmí a zajistily asi 120 našich občanů ve škole gestapa na Zelené lišce, kde si vytvořily dobře vyzbrojenou základnu. Kolem 20. hodiny bylo sjednáno příměří a docíleno propuštění českých rukojmí. První den bojů si na Pankráci vyžádal z české strany asi 40 obětí.

Na Pankráci od časného rána 6. května pokračoval německý útok na prvé pásmo barikád. Útok,

Kolem 7. hodiny nepřítel tankovým útokem dobyl náměstí, soud i věznici. Obránci s kulometem postaveným v místech před dnešní motorovou bránou věznice, bránící přístup do věznice, i dozorci uvnitř věznice, museli opustit bráněný prostor. Při obraně věznice padli tři dozorci. Po obsazení věznice a soudní budovy jednotkami SS byly ničeny dokumenty a odneseny cennosti. **Asi v 8 hodin** začali Němci s hlavním nápořem z náměstí směrem k Vyšehradu. Asi o hodinu později se objevili vlasovci a dělovými výstřely přinutili vojska SS stáhnout se z náměstí.

Nejkritičtější situace nastala **po 15. hodině** v prostoru mezi Podolím a Pankrácí. **Před 17. hodinou** bylo na popud českých obránců sjednáno příměří.

Den duchovní obnovy

RÝNOVICE • Den duchovní obnovy se ve Věznici Rýnovice koná již čtvrtým rokem a má u věřících velký ohlas. Letos se uskutečnil 23. dubna a zúčastnilo se ho dvaadvacet odsouzených a sedm členů týmu, který tentokrát přijel do Rýnovic až z Olomouce – zástupce hlavního kaplana VSČR Mgr. Oto Broch, kněz týmu P. František Petřík a dvě studentky JABOKu, které se chtějí po ukončení studia věnovat práci s odsouzenými a postpenitenciární péči. Všichni členové týmu se v současné době věnují dobrovolné duchovní službě ve Vazební Věznici Olomouc, P. Petřík dojíždí rovněž do Mírova.

Setkání začalo jako vždy kolem deváté hodiny společnou modlitbou, následovala přednáška na téma svátost smíření, jak se zpovídat. V polední pauze měli věřící dvě hodiny na to, aby si u čaje či kávy pohovořili se členy týmu, odpoledne se pokračovalo adorací a mší svatou. Obvykle se vejde do programu i růženec. Bez nadsázky je možné říci, že účast na obnově není obohacením jen pro vězně. Příjemně překvapení upřímnou vírou a duchovní úrovní odsouzených z ní odjíždějí i ti, kteří věznici navštívili.

Je třeba podotknout, že bez dlouhodobé systematické práce kaplanů i dobrovolných duchovních a bez vstřícného postoje vedení věznice k duchovní službě by takové úrovně nebylo možné dosáhnout.

K srdečnému přijetí týmu přispívá společenství věřících vězňů a díky tomu, že do věznice již pět let dochází pravidelně jednou týdně na mši svatou jablonecký děkan Antonín Bratršovský a varhanice Olga Valentová, překvapí leckdy nové členy týmu i vysoká úroveň mše svaté.

Věznice Rýnovice byla první věznicí, kde díky otevřenosti jejího ředitele plk. B. Baudyš pro službu církvi byly tyto celodenní akce povoleny. Kromě rýnovické věznice se zatím podařilo již dvakrát uskutečnit duchovní obnovu i ve věznici Valdice.

*Mgr. K. Jakubalová,
kaplanka věznice Rýnovice*

Jubileum Renaty Balcarové

U příležitosti významného osobního výročí dne 11. dubna 2005 přijal generální ředitel Vězeňské služby ČR plk. Mgr. Luděk Kula předsedkyni občanského sdružení Vězeňská duchovenská péče Renatu Balcarovou. Předal jí nejvyšší vyznamenání udělované civilním osobám

– Plaketu Vězeňské služby ČR I. stupně.

Renata Balcarová se po změně politických podmínek v naší zemi stala aktivistkou duchovní péče o vězně. V občanském sdružení Vězeňská duchovenská péče pracuje od jeho počátku; postupně byla zvolena členkou

výkonného výboru, místopředsdkyní a v roce 1999 a 2003 opakovaně na čtyřleté období předsdkyní. Za její dlouholetou práci jí kromě generálního ředitele poděkovali také 1. náměstek generálního ředitele Vězeňské služby ČR plk. PaedDr. Bohuslav Burdziej, ředitelka sekretariátu generálního ředitele VS ČR Mgr. Miloslava Havlíčková, předseda českého sdružení Církve adventistů sedmého dne Josef Cepl a hlavní kaplan VS ČR Mgr. Bohdan Pivoňka.

Ve svém vystoupení vyjádřila R. Balcarová poděkování za spolupráci nejvyššímu představiteli vězeňské služby a neopomněla připomenout, že Plaketu přijala jako ocenění dobrovolné a záslužné práce všech členů Vězeňské duchovní péče.

Přítomní pak pokračovali v přátelském rozhovoru o perspektivách vzájemně prospěšné spolupráce vězeňské služby a duchovních, kteří pečují o vězně.

*PaedDr. Lubomír Bajcura
Foto autor*

Hudba pro potěchu duše

HEŘMANICE • V dubnu se v heřmanické věznici konaly dva koncerty v režii kaplana ve spolupráci se Slezskou evangelickou církví.

Prvním bylo vystoupení sedmadvacetičlenného mužského pěveckého sboru z Třanovic, který rozezvučel svými mohutnými hlasy prostorný „kinosál“. V programu zazněly duchovní písně v češtině, slovenštině i polštině. Zpěváci vystoupili u nás již podruhé. Stejně jako minule se k nim připojil místní pěvecký sbor odsouzených pod vedením vychovatele, sbormistra Václava Curyly. Představil se v krátkém samostatném vystoupení se skladbami Leoše Janáčka a Bedřicha Smetany. Překvapením byla romská skladba Žehnej Bůh se sálem sbormistra. Bariéry mezi účinkujícími a posluchači probouralo zábavné soutěžní klání v podobě mimických scén. Po kulturní části zaznělo formou životních zkuš-

ností i Boží slovo. Program zakončilo společné vystoupení obou těles skladbou W. A. Mozarta Ave verum corpus.

O týden později z regionu Českého Těšína u polských hranic již po patnácté zavítalo do Heřmanic devítičlenné hudební těleso složené opět výhradně z mužů, tentokrát hráčů na smyčcové nástroje. V repertoáru měli nabídku klasických melodií takových skladatelů, jako jsou Mozart

a Beethoven, ale také tradiční lidové, spirituály a soudobé duchovní skladby. V amatérském tělese působí učitel hudby, inženýr, dělníci z třineckých železáren i starosta slezských Třanovic. I tentokrát přišli na vystoupení nejen zájemci o vážnou hudbu, ale i o Boží slovo. Z reakcí posluchačů bylo patrné, že i tento koncert splnil svůj záměr a přinesl duchovní útěchu odsouzeným.

Jan Kočnar, kaplan

Přeborník v kopané je ze Znojma

VALDICE • Pohár „Přeborníka Vězeňské služby České republiky“ v kopané vybojovala fotbalová reprezentace Věznice Znojmo, když ve finále letošního, v pořadí již 7. ročníku, zvítězila nad výběrem Vazební věznice Olomouc 1:0. Vítězný gól padl několik minut před koncem utkání, tedy v době, kdy již většina diváků i samotní aktéři finálového zápasu počítali s penaltovým rozstřelem. Na střídačce znojemských

boru plk. JUDr. Miloslav Mádle a ředitel přeboru plk. JUDr. Karel Kocourek.

Kvalifikace letošního přeboru Vězeňské služby České republiky v kopané se zúčastnilo 26 týmů, které pořadatel - Generální ředitelství VS ČR – rozlosoval do šesti skupin, jejichž vítězové postoupili do finálového turnaje ve Valdicích. Ten se konal ve dnech 18. – 20. května a zastoupeny na něm byly fotbalové týmy z věz-

KONEČNÉ POŘADÍ TURNAJE O TITUL PŘEBORNÍK VS ČR V KOPANÉ PRO ROK 2005

1. Věznice Znojmo
2. Vazební věznice Olomouc
3. Vazební věznice Brno
4. Věznice Heřmanice
5. Věznice Mírov
6. Věznice Stráž pod Ralskem
7. Věznice Rýnovice
8. Věznice Valdice

Hrálo se ve dvou skupinách, z nichž do závěrečných bojů postoupili hráči VV Brno, V Heřmanice, V Znojmo a VV Olomouc.

Přesně v půl jedné zahájil rozhodčí Novák první semifinálový duel mezi hráči vazebních věznic Brno a Olomouc. Do poslední minuty dramatický zápas skončil

dvěma brankami rozhodli o svém postupu do finále.

Hráči VV Brno v zápase o třetí místo porazili fotbalový tým V Heřmanice 1:0 a získali bronzové medaile.

Čtvrt hodiny před jedenáctou hodinou přivedl rozhodčí Hájek na hřiště družstva VV Olomouc a V Znojmo. Jejich finálový zá-

Radost vítězů.

vypukla pravá euforie mistrů, které podlehl i přítomný ředitel Věznice Znojmo plk. Mgr. Milan Václavek a jeho první zástupce pplk. Ing. Vladimír Fronko. Během několika vteřin po konečném hvizdu rozhodčího ztropila hráče vítězného týmu sprcha šampaňského a nad hlavami jim zavlála standarta města Znojma. Bylo dobojováno a radost z vítězství ještě umocnily zlaté medaile, které při závěrečném slavnostním ceremoniálu předali novým šampionům velitel pře-

nic Mírov, Znojmo, Stráž pod Ralskem a Heřmanice, pátým a šestým postupujícím byly vazební věznice Brno a Olomouc. Do finálového turnaje automaticky postoupil i loňský obhájce titulu Věznice Rýnovice a pořadatel turnaje Věznice Valdice.

Zápasům rozhodně nechyběla kvalita, napětí i dramatičnost, takže někteří diváci zpočátku ani nezpazorovali, když se mezi nimi v průběhu turnaje objevil generální ředitel Vězeňské služby ČR plk. Mgr. Luděk Kula.

Nejlepší hráč
nstrm. Radim Farním
z VV Brno

Nejlepší brankář
strm. Marek Janků
z VV Olomouc

Nejlepší střelec
strm. Michal Hloušek
z VV Olomouc

v normálním hracím čase bez brank a o vítězi rozhodovaly pokutové kopy. Štěstěna se přiklonila na stranu olomouckých. Poněkud snazší práci měl rozhodčí Coloň, který řídil druhý semifinálový zápas mezi týmy věznic Heřmanice a Znojmo. Znojmeští v něm

pas měl výbornou úroveň a potvrdil, že Vězeňská služba ČR disponuje kvalitními fotbalisty a že její loňské vítězství na Mistrovství Evropy vězeňských služeb v kopané nebylo náhodné.

*Ing. Miroslav Jílek
Foto autor*

Gratulace k vítězství (zleva M. Václavek, M. Mádle a K. Kocourek).

Znojmo

Stráž

Olomouc

Rýnovice

Heřmanice

Brno

Mírov

Valdice

Bojovali o medaile

VALDICE • „Na přebory je vždycky krásné počasí,“ prohlásil s jistotou tiskový mluvčí valdické věznice Josef Witschel a měl pravdu. Už ráno při slavnostním nástupu – 29. dubna 2005 - přálo jedenačtyřiceti účastníkům spolu s ředitelem Věznice Valdice plk. JUDr. Karlem Kocourkem hodně sportovních úspěchů i jarní sluníčko.

Přebory VS ČR v branném závodě mají pětadvacetiletou tradici a každoročně jsou přehlídkou fyzické připravenosti příslušníků a zaměstnanců vězeňské služby. Spočívají v běhu na sedm kilometrů zvláštěm terénem, střelbě ze služební pistole vstojе bez opory ze vzdálenosti 25 metrů a hodu granátem. Soutěžící jsou rozděleni do tří věkových kategorií. Titul „Přeborník Vězeňské služby ČR“ letos ve Valdicích získal pprap. Vladimír Pospíšil z Věznice Nové Sedlo, který se v celkovém hodnocení umístil druhý. Letos si s českými kolegy přijeli změřit síly i tři příslušníci ze slovenské vězeňské služby a vedli si opravdu skvěle. Z každé kategorie si odvezli cennou medaili, nstrm. Slavomír Košík se dokonce stal celkovým vítězem přeboru, třetí místo si vybojoval mjr. Ing. Jozef Homola. Přeboru se zúčastnili i hosté z Policie ČR.

Sportovnímu klání účastníků po celou dobu přihlížel i velitel přeborů plk. JUDr. Miloslav Mádle, ředitel odboru VaJS GŘ VS ČR. S dosaženými výkony byl spokojen, poněkud méně již se slabší účastí letošního ročníku. Podle něho se i na tomto poli

projevují zvýšené nároky na plnění služebních povinností, které se na příslušníky VS kladou. „Lidé jsou vyčerpaní, na sport je stále méně času,“ řekl a dodal, že by byl rád, kdyby se tyto i ostatní přebory vězeňské služby staly součástí branné přípravy příslušníků. Tajemník přeboru pplk. Jaroslav Kácha vidí problém i v tom, že mladší ročníky již tolik nesportují.

Do budoucna by organizátoři rádi zvýšili prestiž branného závodu větší účastí zahraničních účastníků.

Výsledky	
I. kategorie (do 30 let)	
1. nstrm. Slavomír Košík, Bratislava	
2. pprap. Vladimír Pospíšil, Nové Sedlo	
3. por. Tomáš Antoš, Brno	
II. kategorie (30–40 let)	
1. por. Zdeněk Vrána, Rýnovice	
2. por. Štefan Daňo, Bratislava	
3. Mgr. Pavel Žurek, Rýnovice	
III. kategorie (nad 40 let)	
1. mjr. Ing. Jozef Homola, Bratislava	
2. Ing. Ladislav Kubeček, Odolov	
3. kpt. Jiří Nožka, Brno	

Mgr. Eva Montgomeryová
Foto Lubomír Bajcuro

Přehlídka zdatnosti

PRACOV • Přebor Vězeňské služby ČR ve víceboji jednotlivců představuje vrchol kondiční a střelecké přípravy všech příslušníků a příslušnic za výcvikové období.

Letošního ročníku, který se konal ve dnech 10.–13. května 2005 v Zotavovně Pracov, se zúčastnilo 27 závodníků a poprvé i 10 závodnic, kteří absolvovali sedm disciplín – střelbu z pistole, střelbu ze samopalu vz. 61, běh na 1000 m. šplh na 4,5 m, skok daleký, běh na 3 km a plavání na 100 m volným způsobem. Střelba z pistole se prováděla na mezinárodní pistolový terč ve vzdálenosti 25 metrů a střelba ze samopalu vz. 61 na nekrytý ležící figuru s kruhy ve vzdálenosti 50 metrů.

Titul „Přeborník Vězeňské služby ČR“ získali por. Bc. Zora Špundová (VV Olomouc) s celkovým počtem bodů 346 a ppor. Břetislav Tupý (VV Čes-

ké Budějovice), který vybojoval 869 bodů.

K velmi dobré úrovni přeboru přispěla i ukázněnost závodníků a aktivní přístup všech členů technické skupiny, kteří se podíleli na jeho organizaci.

Poděkování si zaslouží za dobře zabezpečený průběh přeboru i zaměstnanci zotavovny.

Diplomy a ceny vítězům předali velitel přeboru plk. JUDr. Miloslav Mádle a ředitel přeboru plk. Mgr. Pavel Třasák.

(jk)

Foto mjr. Mgr. Lubomír Soudek

Konečné výsledky:			
Muži			
Celkové umístění:	1. ppor. Břetislav Tupý (VV České Budějovice)	2. npor. Pavel Neudorfl (V Plzeň)	3. pprap. Vladimír Pospíšil (V Nové Sedlo)
I. věková kategorie:	1. pprap. Vladimír Pospíšil (V Nové Sedlo)	2. por. Radek Smolík (V Valdice)	3. pprap. David Frölich (V Příbram)
II. věková kategorie:	1. ppor. Břetislav Tupý (VV České Budějovice)	2. npor. Pavel Neudorfl (V Plzeň)	3. nprap. Dušan Prokeš (V Všehrdy)
III. věková kategorie:	1. kpt. Jan Kuttner (V Horní Slavkov)	2. nstrm. Milan Svoboda (V Plzeň)	3. kpt. Jiří Pazdera (V Horní Slavkov)
Ženy			
Celkové umístění:	1. por. Bc. Zora Špundová (VV Olomouc)	2. pprap. Renata Krejčíková (V Horní Slavkov)	3. nstrm. Ilona Oroszová (V Plzeň)

Mezinárodní seminář bojových umění a technik

POLSKO • Již IV. ročník Mezinárodního semináře bojových umění a technik se uskutečnil začátkem května v polském Kaliszi. Pozvání přijali i příslušníci VS ČR z Vazební věznice Ostrava pprap. Aleš Kolařík a prap. Petr Schlossarek, kteří reprezentovali Českou republiku i v loňském roce.

Polští přátelé připravili pro účastníky semináře bohatý třídní program. Zajímavé techniky bojových umění a praktické sebeobrany přijeli do Kalisze předvést nejlepší mistři bojových umění z Francie, Mongolska či Polska.

V pauze mezi intenzivním tréninkem si účastníci semináře mohli na nově vybudované střelnici v areálu vzdělávacího institutu Vězeňské služby Polska vyzkoušet střelné zbraně, které jsou používány bezpečnostními složkami.

(mb)

Máme vicemistra Evropy

SVĚTLÁ • Por. Petr Krupička, inspektor strážní služby Věznice Světlá nad Sázavou, se na mistrovství Evropských saňových

sprežení v kategorii do šesti psů stal vicemistrem. Závody se konaly ve dnech 18.–20. února 2005 v Norsku, poblíž města Hamar.

Petr se tomuto sportu, který bude i ukázkovou disciplínou na zimních olympijských hrách v příštím roce, věnuje již deset let.

Na otázku, jak dokáže skloubit náročnou službu příslušníka VS s přípravou na tak prestižní závody a jak si cení úspěchu, který v Norsku dosáhl, řekl:

„Je to tvrdý, ale nádherný sport a vyžaduje poctivý trénink. Dobře vycvičená smečka psů dokáže uhánět až třicetkilometrovou rychlostí a ten pocit, když se s nimi řítíte zimní krajinou, je úžasný.“

Druhého místa na mistrovství si velmi vážím, je to obrovský úspěch barev České republiky, zvlášť když většina účastníků vlastně závodí se srovnatelným zázemím pravých profesionálů.

Celé je to i hodně o srdíčku. Ale určitě bych to nezvládl, kdyby nebylo pochopení paní ředitelky věznice plk. PhDr. Zuzany Kalivodové, VOVaJS mjr. Bc. Bricha a celého kolektivu III. strážní směny.

Díky nim a několika málo sponzorům mi to docela vychází. Velmi jim za to děkuji.“

Por. Luboš Kořínek
Foto archiv Světlá

Lední hokej

JIŘICE • Pod záštitou ředitele Věznice Jiřice se v polovině března na zimním stadionu v Benátkách nad Jizerou uskutečnil již 3. ročník hokejového turnaje. Na prvním místě se umístilo družstvo Věznice Ostrov n. Ohří, druhý skončil tým Věznice Jiřice, třetí příčka patřila mužstvu Vazební věznice Znojmo a čtvrtí byli hráči z Věznice Stráž pod Ralskem.

Ppor. Mgr. Jan Novák

ZNOJMO • Začátkem dubna se na zimním stadionu ve Znojmě hrál turnaj v ledním hokeji „O putovní cenu ředitele Věznice Znojmo“. Zvítězili hokejisté z VV Jiřice, druhé skončilo mužstvo V Znojmo, za nimi družstvo VV České Budějovice a V Opava.

Ludmila Kurdíková

OSTRAVA • Hokejisté Vazební věznice Ostrava se na pozvání Sportovního klubu policie Nový Jičín zúčastnili již III. ročníku turnaje v ledním hokeji ve Studénce.

Konečné pořadí:

1. OŘ PČR Nový Jičín
2. Vazební věznice Ostrava
3. OŘ PČR Zlín
4. OŘ PČR Vsetín

(mb)

Výměna zkušeností s finskými dozorci

PRAHA-PANKRÁC • „Pracujeme jako dozorcí ve věznici Riihimäki a rádi bychom navštívili vaši věznici...“ Tak začal dopis osmi vězeňských dozorců z Finska, kteří chtěli využít své

navštěvy Prahy k tomu, aby se seznámili s prací svých českých kolegů. Vedení pankrácké vazební věznice jim vyšlo vstříc a koncem dubna jim návštěvu umožnilo. Finové se zajímali se hlavně o podmínky života vězňů na celách, aktivity mimo cely, denní režim apod. Prohlédli si oddělení výkonu vazby (oddělení mladistvých), studijní místnost a kuchyňku, vazbu s volným režimem a oddělení předvádění k orgánům činným v trestním řízení. Se zájmem se podívali i na vycházkové dvory, ateliéry pro volnočasové aktivity odsouzených, posilovnu i kapli.

Ve Finsku je 15 věznic s celkovou kapacitou 3500 vězňů osob, největší z nich, poblíž města Turku, má kapacitu 350 vězňů.

Vězni jsou umístěni na celách po jednom, výjimečně po dvou, ale i ve Finsku se potýkají s problémem přeplněnosti věznic (asi 10%).

Z toho, co finští dozorcí říkali, je zřejmé, že podmínky v jejich věznicích jsou podobné našim. Cely jsou však modernější a komfortnější. Vězni na nich mohou například používat variče.

Dozorcí mají stejné problémy s průnikem nedovolených předmětů (mobilní telefony a drogy) a finská vězeňská služba se rovněž potýká s nedostatkem finančních prostředků na rekonstrukci starších věznic. Výstavba nových zatím vůbec nepřichází do úvahy.

Bc. Jana Jodlová,

Mjr. Ing. Miroslav Kufa

Foto Bc. Jana Jodlová

Společná fotografie před Vazební věznici Praha-Pankrác.

Služební psi hledali drogu

PRAHA-PANKRÁC • Druhý ročník soutěže ve vyhledávání omamných a psychotropních látek služebními psy uspořádala 23. března 2005 Vazební věznice Praha-Pankrác. Soutěž zahájil zástupce ředitele VV Praha-Pankrác pplk. Bc. Miloslav Sekerka a zúčastnili se jí psovodi z Vojenské policie AČR, z Policie ČR, z V Rýnovice a VV Praha-Ruzyně a z VV Praha-Pankrác. Jednotlivé disciplíny byly zaměřeny na praktický výkon služby

ve věznicích a vazebních věznicích a zahrnovaly prohlídku dvou ložnic, automobilu, balíků a poštovních obálek. Služební psi měli deset minut na to, aby označili čtyři druhy omamných látek – heroin, kokain, pervitin a hašiš.

Vítězem se stal nprap. Vlastimil Cenkl a jeho pes Henry (Rýnovice), kteří dosáhli 300 bodů z 400 možných, druhý byl loňský vítěz strm. Stanislav Václavek se psem Axelem (Praha-Pankrác) se ziskem 290 bodů, třetí prap. Věra Čechová a pes Jerry (Vojenská policie AČR), kteří si připsali 285 bodů.

Por. Viliam Majdan

Foto Sylva Marešová

Zleva strm. Stanislav Václavek a pes Axel, nprap. Vlastimil Cenkl a pes Henry a prap. Věra Čechová se psem Jerryem.

Dobrá věc se podařila

BŘECLAV • Dlouho plánovaná stavební akce rozšíření ubytovací kapacity a prostor pro zacházení začala v polovině února ve Vazební věznici Břeclav.

Do věznice nastoupili zaměstnanci vybraných stavebních firem, kteří společně s odsouzenými přeměnili nevyužitý sklepní prostor na nové, které budou sloužit pro volnočasové aktivity obviněných a odsouzených v rámci programů zacházení. Místnosti v suterénu se proměnily na novou knihovnu, posilovnu, kulturní místnost s jídelnou a počítačový koutek. V oddělené čás-

ti se našlo místo také pro kulturní místnost, učebnu a relaxační místnost pro obviněné, se kterými bude v novém prostředí pracovat speciální pedagog, psychologka a sociální pracovníce. Akce si vyžádala i přestěhování elektro a zámečnické dílny, kde pracuje část odsouzených, do větších a lépe vyhovujících prostor.

Oddělení výkonu trestu odnětí svobody „D“, které má v současné době kapacitu 15 míst, se rozrostlo o pět nových cel. Jedna z nich je nadstandardně vybavena a simuluje tzv. výstupní oddělení. Celková kapacita oddělení se tak rozšířila o dalších 15 míst.

Kolaudace stavební akce se konala 25. 4. 2005.

Iva Bednářová
Foto archiv VS ČR

Vzájemně výhodná spolupráce

DRAHONICE • Vězni potřebují pracovat, firmy zase levnou pracovní sílu. Spolupráce podnikatelské sféry a věznic se tedy přímo nabízí.

Vědí to i na Podbořansku v severních Čechách. Zástupci Věznice Drahonice i místních podnikatelů, jak informoval regionální deník Lučan (2. 3. 2005), se proto začátkem března tohoto roku sešli, aby se domluvili o konkrétních krocích.

Hlavní výhodou pro zaměstnavatele je cena práce. Za nekvali-

fikovanou práci odsouzeného se podle Lučana fakturuje 4500 Kč (s pojištěním asi 6000 korun), za kvalifikovanou práci 6750 Kč, za specializovanou 9000 Kč měsíčně.

Průměrně tak firma zaplatí odsouzenému asi o 2500 korun měsíčně méně než zaměstnanci s minimální mzdou.

Pro zaměstnávání vězňů z drahonické věznice hovoří i to, že jsou zde muži odsouzení za méně závažné delikty, s nimiž by neměly být problémy. Kromě

toho odsouzeného, s kterým je zaměstnavatel nespokojen, může věznice snadno vyměnit.

Zaměstnávat odsouzené je výhodné i pro věznici a vězně samotné. Odsouzený si zachová nebo osvojí pracovní návyky, vydělá si peníze, takže může splácet dluhy, přispívat do rodinného rozpočtu nebo si něco našetřit do doby, než se vrátí na svobodu. A může se podílet i na hrazení nákladů na pobyt za mřížemi. Ty činí 840 Kč denně a odsouzenému se ze mzdy strhává 45 korun

denně. „Práce, výdělek a také případně ve vězení nabyté vzdělání (v rekvalifikačních kurzech věznice úzce spolupracuje s podbořanským učilištěm – pozn. autorka) pomáhají odsouzeným lépe se zapojit po ukončení výkonu trestu do normálního života,“ řekl listu zástupce ředitele věznice pplk. Jiří Šrajbr. Drahonická věznice zatím zaměstnává 44 % odsouzených, ale usiluje o to, aby práci mělo 70 % vězňů. Při zaměstnávání upřednostňuje ty, kteří mají vyživovací povinnost vůči dětem a rodině, informoval Lučan.

Mgr. Eva Montgomeryová

Ptáčci v kleci

OLOMOUČ • V kulturní místnosti Vazební věznice Olomouc se ve dnech 16.–17. března uskutečnila výstava exotického ptactva, na které se představily výsledky práce dvanáctičlenného týmu odsouzených z chovatelského kroužku. Výstavu více než 80 opeřenců otevřel ředitel věznice plk. PhDr. Zdeněk Kreuzzieger a prohlédnout si ji přišli odsouzení, mladiství i mladí obvinění, zaměstnanci věznice a děti ze Speciální školy pro neslyšící Olomouc.

Součástí výstavy byly také výtvarné práce odsouzených a bohatá fotodokumentace.

Mgr. Jarmila Suchomelová

Foto archiv VS ČR

Pomáháme charitě

OPAVA • Na jaře letošního roku navázalo oddělení výkonu trestu odsouzených žen Věznice Opava kontakt s opavskou charitou, která se zaměřuje na práci s handicapovanými lidmi.

V opavské věznici vykonává trest odnětí svobody okolo dvou set žen a pro všechny není možné zajistit práci. Ženy, které nejsou pracovně zařazeny, tak mají spoustu volného času a ani množství aktivit nabízených v programech zacházení ho nevyplní. Proto oddělení výkonu trestu pod vedením kpt. Mgr. Jiřího Víchy nabídlo pomoc opavské charitě. Její ředitel pan Hanuš ji ochotně přijal. Odsouzené ženy budou zhotovovat dárečky, které charita rozdává těm, kteří přispějí do její každoroční Tříkrálové sbírky. A protože opavská charita zajišťuje sbírku v několika desítkách tisíců domácností, je těch dárečků potřeba spousta. Příští rok to budou knižní záložky.

Vychovatelky a pedagogové se tohoto úkolu spolu se svými svěřenkyněmi aktivně ujali. Práce je hodně a odsouzené ženy se mají co otáčet. Je to však práce, která má smysl a která je těší. Přestože není finančně ohodnocena, dobrovolně se do ní zapojilo přes čtyřicet žen. Odměnou pro ty nejlepší by měla být podzimní návštěva charitních středisk v Opavě-Jaktaři.

(jv)

Svatba ve věznici

LIBEREC • V kapli Vazební věznice Liberec se v úterý 5. května letošního roku konala svatba odsouzeného, od počátku roku je to již třetí. Loni zde své ano řekli čtyři vězni. Před oddávajícím zastupitelem města Liberce PhDr. Davidem Václavíkem, matrikářkou Květou Zavřelovou a dvěma svědkyněmi uzavřel manželství sedmatřicetiletý odsouzený zařazený ve věznici s ostrahou.

(tmvv)

Taktické cvičení složek HZS

HRADEC KRÁLOVÉ • Společné taktické cvičení složek integrovaného záchranného systému Královéhradeckého kraje (HZS) se konalo 18. března ve Vazební věznici Hradec Králové.

Námětem cvičení byla likvidace požáru střechy traktu C ve III. nadzemním podlaží budovy vazební věznice.

Po zpozorování požáru byl vyhlášen požární poplach a vyzvolněn HZS. Na místo zásahu byla Krajským operačním a informačním střediskem vyslána jednotka HZS s technikou, HZS Českých drah Hradec Králové s technikou, Policie ČR a Měst-

ská policie Hradce Králové, které uzavřely prostor a zamezily vjezdu civilních vozidel ze všech příjezdových stran k vazební věznici.

Poté byl velitel zásahu HZS informován vrchním inspektorem strážní služby o provedených opatřeních (evakuace obviněných z cel traktu C, vypnutí elektrické energie v daném místě a pohotovost požární hlídky).

Po převzetí velení velitelem zásahu HZS provedli hasiči tři útočná vedení - jedno uvnitř objektu a dvě z přilehlých ulic.

Všechny zadané úkoly byly splněny.

Pplk. Mgr. Ilja Jurka

Les plný pohádek

RÝNOVICE • Více než šedesát dětí zaměstnanců Věznice Rýnovice prožilo v sobotu 7. května netradiční den v pohádkovém lese plném vodníků, víl, čertů, čarodějnic a dalších pohádkových

postav včetně hrozivých loupežníků. Kromě veselého soutěžení je čekal i výlet do nedalekých jeskyní. Své umění jim předvedli také psovodi z rýnovické věznice a došlo i na opékání buřtů. Do náročné přípravy dětského dne se zapojilo na čtyřicet zaměstnanců věznice. Za to jim patří dík.

Bc. Monika Králová

Foto archiv VS ČR

Setkání seniorů

OSTRAVA • Setkání bývalých pracovníků Vazební věznice Ostrava, kteří jsou dnes již na zasloužilém odpočinku, proběhlo na konci dubna tohoto roku.

V krásném prostředí arboreta v Novém Dvoře u Opavy se tentokrát sešlo 25 důchodců. Za doprovodu ředitele vazební věznice plk. JUDr. Jana Hlislíka a zástupců z jednotlivých oddělení

mohli senioři na procházce parkem probrat své radosti i starosti a zavzpomínat. Potom je čekalo příjemné posezení v tamější hospůdce, spojené s obědem a malým pohoštěním.

Milým překvapením pro seniory, kteří letos oslaví životní jubileum, byl dárkový balíček od vedení vazební věznice.

Marie Bílková

Foto archiv VS ČR

I odsouzení mají široké srdce

NOVÉ SEDLO • Odsouzení zařazení do speciálního oddělení bezdrogové zóny Věznice Nové Sedlo už od založení oddělení vyrábějí hračky a předměty pro radost druhým. Vytvořili mnoho obrázků z přírodních materiálů, které dnes zdobí interiéry Domova důchodců v Žatci nebo Domu s pečovatelskou službou v Novém Sedle. Pro děti z Dětského domova v Žatci odsouzení vyrábějí učební pomůcky pro zjednodušené výuky.

Loňské zemětřesení a tsunami se svými zázračnými následky na Srí Lance zvedly obrovskou vlnu solidarity u lidí na celém světě. Také dva naši odsouzení přispěli finanční částkou podle svých možností a zařadili se mezi ty, jimž osud lidí v postižených oblastech není lhostejný.

A nebyli sami, kdo se rozhodli pomoci druhým. Další dva odsouzení se zapojili do charitativní akce – celosvětové očkovací kampaně UNICEF, „Ušij panenku

– zachrániš dítě!“ Každá panenka představuje dítě, které bude očkováno proti spalničkám, záškrtu, černému kašli, tetanu, tuberkulóze a dětské obrně. Očkování jednoho dítěte stojí 600 Kč. Panenky budou prodány v aukci a díky těm, kteří je šijí, má tak mnoho dětí naději na zdravý život.

Podle zprávy UNICEF se ročně podaří zachránit tři miliony dětí. I když šití panenek a jejich oblékání není mužská práce,

překvapilo mne, s jakou chutí se odsouzení do této práce pustili. Poděkování patří i Nemocnici Žatec, o.p.s., která do věznice dodává látku.

Jsem ráda, že i mezi odsouzenými se najdou ti, do jejichž srdcí se vejde pochopení i pro cizí trápení.

Pomůžeme-li jim jejich srdce rozvinout, bude mít naše práce daleko větší smysl.

Renata Černá, DiS, sociální pracovnice

ČESKÉ VĚZEŇSTVÍ č. 3/2005. Časopis vychází šestkrát ročně.

Vydavatel: Vězeňská služba České republiky, Soudní 1672/1a, 140 67 Praha 4, IČ 00212423

Vedoucí oddělení pro vztahy s veřejností: Ing. Miroslav Jílek

Odpovědný redaktor: Mgr. Eva Montgomeryová

Odborní konzultanti: Mgr. Miloslava Havlíčková, JUDr. Jana Hladíková, Ing. Radoslava Hüttnerová, plk. PhDr. Miloslav Jůzl, Ph.D., Ing. Aleš Kadlec, Ing. Antonín Krahulec, JUDr. Jaroslava Kubátová, plk. JUDr. Miloslav Mádle, plk. Mgr. Stanislav Prchal, plk. Ing. Michal Řeháček.

Adresa redakce: Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky, poštovní příhrádka 3, PSČ 140 67 Praha 4;
<http://www.vscr.cz>; redakce-cv@grvs.justice.cz; telefon 244 024 111 (ústředna), 244 024 412, 244 024 415, fax: 241 409 072.

Distribuce časopisu, objednávky a předplatné: Martina Redlichová, tel.: 244 024 407, fax: 244 024 403, e-mail: MRedlichova@grvs.justice.cz

Cena časopisu: 9 Kč, roční předplatné 54 Kč. **Grafická úprava a sazba:** Zdeněk Relich

Tisk: Tiskárna Věznice Praha-Pankrác. Publikování údajů a článků z Českého vězeňství není dovoleno bez souhlasu redakce.

© Vězeňská služba České republiky, Praha 2005. Registrační značka MK ČR 6334, ISSN 1213-9297. **Uzávěrka vydání:** 9. 6. 2005.

HORN	SMRŠTĚNÍ	KOŽNÍ FURUNKL	OSYCHAT NA POVRCHU	KÓD ARGENT. LETECKÉ SPOLEČNOSTI		ISLÁMSKÉ TRADICE	POLÉVKO-VÝ KNEDLÍČEK	TLAK KRVĚ (ZKR.)		NÁŠ SPI-SOVATEL (JAN)	ŠPANĚLSKÝ MYS	ZN. ARSENU		AKVARIJNÍ RYBKA	2. DÍL TAJENKY	RUSKÉ JEZERO	CIZÍ PŘEDPONA S VÝZN. „PŘED“				
PSICE (ZASTAR.)					ZKRATKA SOUHVEZ-DI VYVEVA				PODAGRA					FRAN- COUZSKÝ ATOL							
HEYER- DAHLOVO JMENO					VÝTONIDLO VZÁČNÝ (ESPERANT.)				POHODNÝ AMERICKÝ VZPERAC					ŘEKA V USA DŮRAZNÁ POBÍDKA KE SKOKU							
VZDUCH (Z RECTI- NY)				KLEPETNATEC INDONÉSAN OD JEZERA TOBA				PÁDOVÁ OTÁZKA LUSTENINA				JÍST (DĚTSKÝ) OZNAČENÍ ASIJ. PÍSEČNÉ BOURE									
UŽÍVAT HRABE							HROZNÝS, KRALOVSKÝ POLOHA V JOZE				ŽENSKÁ OZDO- BA KRKU CESTA LETADLEM										
	JIHOA- MERICKÁ TROP. DŘEVINA	TATARSKÝ DRINKACÍ NÁSTROJ ZN. FOTO- APARATU				STAROŘEK NOSNÁ ČÁST STRECHY				LOUPAT (OBLASTNĚ) OSTNATÝ RŮŽO- VOKVETÝ KER						KONEC LATJIN. MŠE	SATELITNÍ ZKRATKA				
ZKR. MI- LÁNSKÉHO FOTBAL. KLUBU			4. DÍL TAJENKY MOŘSKÁ RYBA											ZVÝŠENÁ NOTA HORSKÁ OVCE							
ŽENSKÉ JMENO (17.7.)					EGYPT. BŮH SLUNCE			NEBOLI (ANGL.)	SPZ LJTO- MÉRIC STARŠÍ SPZ TOPOLČAN			SPZ BRNO – MĚSTO	JMÉNO FENKY VOZIDLA								
JINAK					VEJNEZUEL- SKÉ SÍDLO OBEC V OKR. B. BYSTRICA						TEPLÁ SJILNA LÁTKA										
ČÁST OBLICEJE				MLÉKA- RENSKÝ VYROBEK STRUMA							STAV BEZ DEŠTĚ					STARO- VEKÝ HISPANEC	TYP (ESPE- RANT.)				
TYP RUSKÝCH LETADEL (ZKR.)			VOLTAM- PER (ZKR.) 1. DÍL TAJENKY									ŽÁREM, ROZPOUŠ- TET									
	RUSKÁ REKA	SLOVENSKÁ SOUKRN. TELEVIZE ČESKÝ ZPĚVÁK (PETR)										PLNOKREV- NÍ KONĚ									
JMELÍ (SLOV.)													NĚMECKÁ KARETNÍ HRA	PŘECHODNÁ ENKYL. POLITIKA SSSR (1921) PŘEBLAD CHARAKTER. VLASTNOSTI							
RUSKÝ HOKEJOVÝ OBRÁNCE																	STO JED- NOTLIVIN				
NAHÝ LIDSKÝ MODEL					OSIČKA	ČAJ						PALICE				ZÁRMUTEK	KARTÁČ (SLOVEN.)				
	FIŇSKÉ MĚSTO	STAROČES. VÁHOVÁ JEDNOTKA (16 GR) TURECKÉ PRAVIDLO					ŠESTE- REČNÝ NEROST (NIKELIN)	ŠKŮDCI V SATNIKU	OZNÁMENÍ (RIDCE)		DĚLOUHÁ ŠIŠKA PECIVA	ZKR. TISKOVÉ AGENTURY USA REGISTROVANÁ RUNA (ZKR.)			JEDEN Z NAŠICH RUKOPISŮ (ZKR.) NĚMEC						
VYDÁVÁNÍ (ZNAMEK)						UDICE (ITALSKÝ)				SONDA LÉK (ZASTAR.)				SLOVEN- SKÝ DENÍK VAVŘIN							
SACÍ TROUBA						ROZMACH UTÍŠUJÍCÍ CITOSL.							HLAVĚNÍ (VOJEN. SLANG) GOLFOVÁ HŮL								
OBUV					3. DÍL TAJENKY PLOŠNÁ VÝMĚRA POZEMKU							POLOTUHÁ HMOTA									
SLOVEN. OSOB. ZAJMENO (TEN)				VĚTEV (NĚ- MECKY) ZNAČKA ŽAROVEK				HIMALÁJSKÝ HORSKÝ MASIV DUSNÉ TEPLA (SLOVEN.)				AURUM (CHEM.ZN.) DĚLKA VLAK- NA BAVLNY		AMJLŮV PŘÍTEL	SOUŘADÍCÍ SPOJKA	NÁPOR					
	HORA V MALÝCH KARPA- TECH	BOK LODI (SLANG.) MĚKKÁ TONINA					MILOSRDNÁ SESTRA (LATIN.ZKR.) HERPES			JIHOA- MERICKÝ HLODAVEC	TRÁPENÍ ŘÍMSKÁ TISÍCOVKA (FONETICKY)										
OMYL Z NEDO- PATRENÍ						OBYVATEL PRALESŮ			NEBEŠKÝ KLÍČNÍK SEVERAN					1049 (ŘÍMSKÝ) PŘED- LOŽKA							
DŘEVOV- LAK. LIS. DESKA						STŘEDOAME- RICKÝ STÁT HMOTNOST OBALU (ZKR.)							VELIKOST PÍSMO PSACÍCH STROJŮ SPZ RIMAV- SKÉ SOBOTY								
JMÉNO ZPĚVACKY FITZGE- RALDOVÉ					DRUH HRA- CÍ KARTY						ČÁST MĚSTA PRAHY										
RUSKÝ ATLET – KLADÍ- VAR					PAPOUŠEK						ZKR. PSYCHOT- RONICKÉ LÁTKY					POMŮCKY: ANAA, KERN, ESBO, IGA, OHEK					

TEXT VTIPU – VIZ TAJENKA

Autor křížovky: Radomír Hon

Autor obrázku: Lubomír Lichý

Tajenka z minulého čísla: Kdepak vězeňkyně, vězňové leží v kočárcích.

Stavy vězňů ve vazebních věznicích a věznicích Vězeňské služby ČR dne 27 .5. 2005																																
Vazební věznice a věznice	OBVINĚNÍ															ODSOUZENÍ														Vězni celkem	Rozdíl k 25.5	
	Dospělí		Mladiství		Úhrnem obvinění		Celkem obvinění	Rozdíl k 25.5	S dohledem		S dozorem		S ostrahou		Se zvýšenou ostrahou		Mladiství		Úhrnem odsouzení		Celkem odsou- zení	Rozdíl k 25.5										
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
Bělušice					0	0	0	0				13			611						624	0	624	0	624	0	624	0	624	0	624	0
Brno	307	17	7		314	17	331	-9		18		136	10	101	3	8			2		265	13	278	-12	609	-21	609	-21	609	-21	609	-21
Břeclav	89				89	0	89	-1				48			6						54	0	54	-2	143	-3	143	-3	143	-3	143	-3
České Budějovice	99	5	1		100	5	105	0	0	1		97	1	16	2				1		115	3	118	-21	223	-21	223	-21	223	-21	223	-21
Drahonice					0	0	0	0	0			215									215	0	215	3	215	3	215	3	215	3	215	3
Heřmanice					0	0	0	0	0			69			723		1				793	0	793	1	793	1	793	1	793	1	793	1
Horní Slavkov					0	0	0	0	0						774						774	0	774	-10	774	-10	774	-10	774	-10	774	-10
Hradec Králové	171	6	5		176	6	182	1		112	1	38		34	1				1		185	2	187	-18	369	-17	369	-17	369	-17	369	-17
Jičín					0	0	0	0	0			170			461						631	0	631	-1	631	-1	631	-1	631	-1	631	-1
Karviná					0	0	0	0	0			92					48				140	0	140	-2	140	-2	140	-2	140	-2	140	-2
Kuřim					0	0	0	0	0			184			387						571	0	571	-7	571	-7	571	-7	571	-7	571	-7
Kynšperk nad Ohří					0	0	0	0	0			442									442	0	442	9	442	9	442	9	442	9	442	9
Liberec	164	4	5		169	4	173	-6		1		56	4	181	1				1		239	6	245	1	418	-5	418	-5	418	-5	418	-5
Litoměřice	226	18	7		233	18	251	-2	1		1	54	2	28							83	2	85	-10	336	-12	336	-12	336	-12	336	-12
Mírov					0	0	0	0	0					29		328					357	0	357	6	357	6	357	6	357	6	357	6
Nové Sedlo					0	0	0	0	0			476									476	0	476	4	476	4	476	4	476	4	476	4
Odolov					0	0	0	0	0			280									280	0	280	-1	280	-1	280	-1	280	-1	280	-1
Olomouc	133	4	8		141	4	145	10	1		1	95	4	30							126	4	130	-2	275	8	275	8	275	8	275	8
Opava					0	0	0	0	0	56	17	100	109		63				31	45	201	220	421	-1	421	-1	421	-1	421	-1	421	-1
Oráčov					0	0	0	0	0			249		257							506	0	506	2	506	2	506	2	506	2	506	2
Ostrava	346	15	16	1	362	16	378	-11			1	127	9	73	1	3			3		206	11	217	-4	595	-15	595	-15	595	-15	595	-15
Ostrov	59	4	4		63	4	67	-4				639	2	71		1					711	2	713	15	780	11	780	11	780	11	780	11
Pardubice					0	0	0	0	0	2		312		211							525	0	525	-5	525	-5	525	-5	525	-5	525	-5
Píseň	216	11	5		221	11	232	1		23	1	33	3	806	1	189					1051	5	1056	1	1288	2	1288	2	1288	2	1288	2
Praha - Pankrác	504	1	8		512	1	513	0		29		242	1	262		15			3		551	1	552	2	1065	2	1065	2	1065	2	1065	2
Praha - Ružyně	462	69	11	1	473	70	543	6		1	12	104	44	18	3				1		124	59	183	-11	726	-5	726	-5	726	-5	726	-5
Příbram					0	0	0	0	0	5		56		723							784	0	784	15	784	15	784	15	784	15	784	15
Rýnovice					0	0	0	0	0			100		505		12					617	0	617	11	617	11	617	11	617	11	617	11
Stráž pod Ralskem					0	0	0	0	0			697		161							858	0	858	-3	858	-3	858	-3	858	-3	858	-3
Světla nad Sázavou					0	0	0	0	0				233		161				8		0	402	402	16	402	16	402	16	402	16	402	16
Teplice	91	12	1		92	12	104	5				24		8							32	0	32	5	136	10	136	10	136	10	136	10
Valdice					0	0	0	0	0			16		696		557					1269	0	1269	0	1269	0	1269	0	1269	0	1269	0
Vinařice					0	0	0	0	0			3		1 018							1 021	0	1 021	0	1 021	0	1 021	0	1 021	0	1 021	0
Všetehy					0	0	0	0	0	121		432							58		611	0	611	14	611	14	611	14	611	14	611	14
Znojmo					0	0	0	0	0			177		10							187	0	187	5	187	5	187	5	187	5	187	5
Úhrnem	2 867	166	78	2	2 945	168	3 113			371	32	5 776	422	8 200	236	1 162	31		115	9	15 624	730	16 354		19 467		19 467		19 467		19 467	
Celkem	3 033		80		3 113		3 113	-10		403		6 198		8 436		1 193			124		16 354		16 354	0	19 467	-10	19 467	-10	19 467	-10	19 467	-10
Rozdíl k 25.5.	-10		0				-10			-6		22		-16		-2			2				0			-10						-10

Přijed'te do Tužína

Minirekreační středisko Chata Tužín je majetkem VS ČR, Věznice Valdice. Nachází se ve východní části Českého ráje, 8 km za Jičínem, v rekreační oblasti u osady Tužín. Je umístěno v členitém lesnatém terénu s možností sportovního a turistického využití či návštěv hradů a zámků. Koupání je možné v asi 800 m vzdálených rybnících, na koupališti nebo jičínském aquacentru.

Ubytování – Chata nabízí celoroční ubytování ve tří, čtyř a šestilůžkových pokojích (vlastní sprcha, WC, TV, lednice), je zde společenská místnost s krbem, herna, jídelna a vybavená kuchyně pro společné i rodinné vaření, v objektu je satelitní a video rozvod.

K využití je také otevřené ohniště pro večerní posezení.

Doprava – Individuální s možností parkování nebo autobusem z Jičína a Lázní Běláhoř s výstupem v obci Radim, která je od střediska vzdálena cca 1,5 km.

KONTAKT:

CHATA TUŽÍN (Josef Michna)
TUŽÍN 11, 507 12 RADIM U JIČÍNA
tel: 493 597 304, fax: 493 597 304
email: chata.tuzin@atlas.cz

Ceník :		
pokoje	červen – srpen	ostatní měsíce
2+1 až 4+2	dospělí 231,- Kč/os/noc	dospělí 168 Kč/ os/noc
	děti do 15 let 105,- Kč/os/noc	

